

ቤተ ክርስቲያንና አገልግሎት

በኢትዮጵያ ክርስቲያን ሊንስተትዩት ጋር በመተባበር በጀሊ
ሚራንዳ ተዘጋጅቶ በሥነ መለኮት በቤቴ አማካኝነት ከአንግሊካኛ ወደ
አማርኛ የተመለሰ ለቤተክርስቲያንና አገልግሎት ትምህርት የተዘጋጀ
የመማሪያ መጽሐፍ።

ማውጫ	ገጽ
መግቢያ	5
1. ዓለም አቀፋዊ ችግር	8
2. ዓለም አቀፋዊ ዕቅድ	23
3. ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን	38
4. የእግዚአብሔር ሥራ በታሪክ ውስጥ	54
5. እግዚአብሔርን መገልገል	75
6. እርስ በእርስ መገልገል	98
7. ዓለምን መድረስ	117
8. ግለሰብ በአገልግሎት ውስጥ	136
9. የአገልግሎት ተግባር	155
10. የአገልግሎት ውጤት	167

The Christian Church in Ministry
International Correspondence Institute/ Global University
 Irving, TX

ዑለተኛ ዕትም
 ያሳታማው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።
 1997 - እዲስ አበባ

መግቢያ

እግዚአብሔር ዓለምን በመዋጀት ባለው ዕቅድ ውስጥ ቤተክርስቲያን ትልቅ ድርሻ እንዳላት ታውቃለህ? ምናልባት ይህ የእግዚአብሔር ዕቅድ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሲሆን ተፈጽሞአል ብለህ ታስብ ይሆናል። ነገር ግን ክርስቶስ ራሱ ዓለምን የመዋጀት አገልግሎትን ለቤተ ክርስቲያን አስተላልፏል። በዚህ የመማርያ መጽሐፍ ክርስቶስ በስጠው ታላቁ ተልዕኮ እማካኝነት ቤተክርስቲያን በእግዚአብሔር ስም እንድትሰራ ሥልጣን እንደተሰጣት እንማራለን። ይህን ሥራ ቤተ ክርስቲያን ብቻዋን አትሰራም። ክርስቶስ እጽናኙን መንፈስ ቅዱስ ልኮልናል። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር የመዋጀት ዕቅድ እንዲፈጸም በእኛ ውስጥ አልፎ ይሰራል።

የቤተክርስቲያን አገልግሎት ሦስት አቅጣጫዎች አሉት። እነዚህም ወደ እግዚአብሔር፣ ወደራሷ ወደ ቤተክርስቲያንና ወደ ዓለም ነው። እነዚህ ሁሉ አገልግሎቶች በእግዚአብሔር የበዛነት ሥራ ምላሾች ናቸው። እግዚአብሔርን በለማንነቱና በእኛ ከሰራው ሥራ የተነሳ እናመልከዋለን። በክርስቶስ እርስ በእርስ ካስተላለፈን ፍቅርና አንድነት የተነሳ አንዱ ሌላውን ያገለግላል። ከክርስቶስ ፍቅርና ለደኅንነታችን ከሆነው የተነሳ የእርሱ ውለታ ስላለብን፣ ማንም ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ እጻኙ ሳይቀበል እንዳይጠፋ ስለምንፈልግ ለዓለም አገልግሎት እንስጣለን።

ይህን ትምህርት ስታጠና በቤተክርስቲያን አገልግሎት የበለጠ ተሳታፊ እንድትሆን መንፈስ ቅዱስ እንዲመራህ ፍቀድለት። መንፈስ ቅዱስ በአንተ ውስጥ የክርስቶስ ባህርያት እንዲታዩና ፍሬያማ አገልግሎት እንድትስጥ የሚያደርጉህ መንፈሳዊ ሥጦታዎችን ይስጥሃል። እንግዲህ አሁን የክርስቶስ አካል ማለትም የቤተክርስቲያን አንዱ ክፍል እንደመሆንህ የእግዚአብሔርን የመዋጀት ዕቅድ መፈፀም ኃላፊነትህ ነው።

ቤተክርስቲያንና አገልግሎቷ የተሰኘው ይህ ትምህርት በቤተክርስቲያንና በአባላቷ ማለትም በሴቶችና በወንዶች ሕይወት ላይ የሚያተኩር ተግባራዊ ትምህርት ነው። በቤተክርስቲያን የመዋጀት አገልግሎትንና አማኝ በዚህ አገልግሎት ውስጥ ለምን በትጋት መሳተፍ እንዳለበት ትኩረት በመስጠት ያብራራል።

ትምህርቱ በሦስት አቅጣጫዎች እንዲፈጸም ታስቦ ተዘጋጅቷል። አንደኛ፡- እግዚአብሔር ለዓለም ባለው ዕቅድ ውስጥ የቤተክርስቲያንን ጠቃሚ ድርሻ እንድትረዳ ያደርግሃል። ሁለተኛ፡- ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን ባለው ዕቅድ ውስጥ የክርስቲያን ጠቃሚ ሚና በተሻለ መንገድ ለመረዳት ያስችልሃል። ሦስተኛ፡- በቤተክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ በግልህ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲት እንደምትፈጽም ለማስተዋል ይረዳሃል።

የመጽሐፉ ዓላማዎች

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የቀረቡትን ተከታታይ ትምህርቶች ስታጠናቅቅ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ማድረግ መቻል አለብህ።

1. እግዚአብሔር ለዓለም ባለው ዕቅድ ውስጥ የቤተክርስቲያን ጠቃሚ - ድርሻ ምን እንደሆነ መግለጽ።
2. ክርስቶስ ለቤተክርስቲያን ባለው ዕቅድ ውስጥ የክርስቲያን ጠቃሚ ሚና ምን እንደሆነ መግለጽ።
3. በቤተክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ በግል የምንሳተፍባቸውን መንገዶች ለይቶ ማወቅ።
4. የእግዚአብሔርን ዕቅድና የክርስቶስን አገልግሎት ዓላማ አብራርቶ መግለጽ።
5. በቤተክርስቲያን ለእግዚአብሔር፣ ለራሷና ለዓለም የምትሰጠውን አገልግሎት መግለጽ።
6. አገልግሎት የእግዚአብሔር ሕዝብ ቃላት ተግባር መሆኑን ማስተዋል።
7. በቤተክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ በግል የመሳተፍን አስፈላጊነት በሚገባ መረዳት።

የመጽሐፉ አጠቃቀም

"ቤተክርስቲያንና አገልግሎቷ" የተባለው የመማሪያ መጽሐፍ የተሰጋጀው በግልም ሆነ በጋራ ሆኖችቱ ትምህርቱን መከታተል ትችሉ ዘንድ እንደ አስተማሪ ሆኖ መመሪያ በመስጠት እንዲያገለግል ታስቦ የቀረበ ነው። እንደ ተማሪ በሚገባ ለመማር አስተማሪ የሚሰጠውን መመሪያ በጥንቃቄ መከተል እንደሚገባው ይህም መጽሐፍ የሚሰጠውን መመሪያ በጥንቃቄ መከተል እንደሚያስፈልግ አስቀድሞ መረዳት ይገባል።

እያንዳንዱ ክፍል ትምህርት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ይይዛል።

1. ርዕስ
2. መግቢያ
3. የክፍል ትምህርቱ አከፋፈል
4. የክፍል ትምህርቱ ዓላማዎች
5. የትምህርቱ ዋና ክፍል
6. ለጥናቱ የሚረዱ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች
7. የመከራ ፈተና (ከትምህርቱ በስተመጨረሻ)
8. የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስና በመጽሐፉ መጨረሻም የመከራ ፈተናዎች መልስ ቀርበዋል።

የሚሰጠውን የመጽሐፍ ቅዱስ የንባብ ክፍል ማንበብ የሚቀርቡትን ጥያቄዎች መመለስ የትምህርቱን መመሪያዎች በመከተል በየትምህርቱ

መጨረሻ የሚቀርቡትን የመከራ ፈተናዎች በሚገባ ማጠናቀቅ ከእያንዳንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪ የሚጠበቅ ግዴታ ነው። የትምህርቱ አከፋፈልና ዓላማዎች በጥናቱ ርዕስ ጉዳይ ላይ አጠቃላይ ሃሳብ ይሰጣሉ፤ ጥናቱን በምታጠናበት ወቅት እጅግ አስፈላጊ በሆኑት ነጥቦች ላይ እንድታገኙበት ያረዳሃል።

በትምህርቱ ዋና ክፍል ውስጥ የቀረቡት የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች አብዛኛዎቹ በዚህ የጥናት መጽሐፍ ላይ የቀረቡትን ክፍት ሥፍራዎችን በመመላት ሊመለሱ የሚችሉ ናቸው። ሆኖም ረዘም ያሉ መልሶችን በማስታወሻ ደብተርዘ መጻፍ ይገባል። መልሶችን በማስታወሻ ደብተርዘ የምትጽፍ ከሆነ የጥናቱን ቁጥርና ርዕሱን መመዝገብን እርግጠኛ ትኑ።

የራስህን መልሶች ከመስጠት በፊት በመጽሐፉ የቀረቡትን መልሶች አትመልከት። የራስህን መልሶች የምትሰጥ ከሆነ ያጠናክውን ጥናት በተሻለ ቃላት ትረዳለህ። የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎችን ከመለስ በኋላ በክፍል ትምህርቱ መጨረሻ ከተሰጡት መልሶች ጋር አስተያይ። ከዚያ በኋላም በትክክል ያልመለስኻቸውን እርማቸው። የቀረቡትን መልሶች በድንገት ተመልክተህ የሚቀጥለውን ጥያቄ መልስ ማግኘት እንዳትችል መልሶቹ የቀረቡት በቁጥር ቅደም ተከተል አይደለም። እነዚህ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። በጥናቱ የቀረቡትን ዋና ዋና ሃሳቦች እንድታስታውስ ከመርዳቱም በላይ ከትምህርቱ ያገኘሃቸውን የሕይወት መርሆዎች ተግባራዊ እንድታደርግ ያረዳሃል።

ከዚህ በተጨማሪ ትምህርቱን በሚገባ ለመከታተል የእማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ መኖር አስፈላጊ ነው። ስዚህም የቀድሞውና አዲሱ መደበኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም በኖራችሁ እያስተያያዝቱ ብታጠኑ የበለጠ ጠቃሚና መልካም ይሆናል።

ትምህርት

በዚህ ክፍል ትምህርት ውስጥ ኃጢአት እንዴት ወይም ዓለም እንደገባና ዓለማችን ባሬ በኃጢአት ምን ያህል እንደተበከለ እንመለከታለን። ለኃጢአት ችግር እግዚአብሔር ያዘጋጀው መፍትሔ ለኃጢአታችን መስዋዕት ዘኖ እንዲሞት ልጁን መበጠት ነው። እኛም እሁንም በኃጢአት እበራት ውስጥ ላሉት ሰዎች ይህን የደገነነት መልዕክት እንድናደርስ ትልቅ ዕድል ተሰጥቶናል። እግዚአብሔር ዓለምን ለመጥጀት ባለው ትልቅ ዕቅድ ውስጥ እኛም ድርሻ ተሰጥቶናል።

የክፍል ትምህርቱ አከፋፈል

- ችግሩን መለየት
- ችግሩን መረዳት
- የችግሩ መፍትሔ

የክፍል ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህን ክፍል ትምህርት ሰትጨርሰ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- የኃጢአት ችግር በዓለም ላይ ያለውን ተጽዕኖ መግለጽ መቻል።
- በዛሬው ዘመን ማንበረሰብ ውስጥ የሚታየውን የዘመኑን መንፈስ በምሳሌ መልክ ለይቶ መግለጽ።
- ለኃጢአት ችግር የእግዚአብሔር የመጥጀት ዕቅድ ያለውን ድርሻ መግለጽ።

የክፍል ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በዚህ የመማርያ መጽሐፍ መግቢያ ላይ የተጻፈውን በጥንቃቄ እንብብ።
2. የትምህርቱን እስተጥጽኦና የትምህርቱን ዓላማዎች በሚገባ ተመልከት። በጥናትህ ጊዜ መማር የሚገባህን ነገሮች ለይተህ እንድታስተውል ይረዳሃል። በትምህርቱ ውስጥ የተሰጡህን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች በጥናትህ ወቅት ማንበብህን እርግጠኛ ሁን።
3. የትምህርቱን ይዘት በሚገባ እጥፍ። የቀረቡትንም መልመጃዎች ሥራ። የራስህን መልስ ከሰጠህ በኋላ ብቻ በትምህርቱ መጨረሻ የተሰጡት መልሶች በመመልከት አንተ ከሰጠሃቸው መልሶች ጋር እስተያያዛቸው።
4. በትምህርቱ መጨረሻ ላይ የቀረበውን የመከራ ፈተና ከወሰድክ በኋላ መልሶችህን በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከሰፈሩት መልሶች ጋር በማበተያየት በትክክል ያልመለሰካቸውን አስተካክል።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

ችግሩን መለየት

ዓላማ 1 በዓለም ውስጥ የኃጢአትን ጅማራ፣ ባሕሪና መጠኑን ለመግለጽ።

የኃጢአት ችግር

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ሰው ኃጢአትና ሰውን ከኃጢአቱ ለማዳን ስለሚፈልገውና አፍቃሪ ስለሆነው እግዚአብሔር የሚነግረን መጽሐፍ ነው። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ኃጢአት የሌለበትን ዓለም ፈጠረ። ሰውም የእግዚአብሔር ልዩ ፍጥረት ነበር። እግዚአብሔር ከፈጠረው ፍጥረት ሁሉ ሰው የተለየ ቦታ ነበረው። በእግዚአብሔር እምሳል ከመፈጠሩም በተጨማሪ ዕውቀትና ነፃ ፈቃድ ያለው ራሱንም በሰሜቶቹ እማካኝነት ለመግለጽ የሚችል ዘኖ ነው የተፈጠረው። ከፈጣሪውም ጋር ግንኙነት ወይም ሕብረት ያለው ፍጡር ነበር።

- (1). በመጽሐፍ ውስጥ የተሰጡትን እውነቶች ለመማር እንድንችል ብዙ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦችን እናጠናለን። ቆላ. 1:16 አንብብና ይህ ጥቅስ ምን እንደሚያስተምርህ ግለጽ።

መጽሐፍ ቅዱስ ኃጢአትና ክፍት ወደ እግዚአብሔር ፍጥረት እንዲገባ ያደረገው ሰይጣን መሆኑን ይነግረናል። አዳምና ሔዋን የእግዚአብሔርን ሕግ ተላለፉ። እግዚአብሔር ቅዱስ በሆነ ሕንጻም ቅዱስ ነበሩ። ሰው ግን ሕጉን በመተላለፍ ከእግዚአብሔር ተለየ (ዘፍ. 3)። ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ግንኙነትና ሕብረት በመቋረጡ ሰው ጥፋት ውስጥ ወደቀ። በመጀመሪያው ሰው በአዳም ኃጢአት ምክንያት ዓለም የተረገመ ሆነ። እንግዲህ ከዚህ ጊዜ ጀምሮ የሰው ልጅ በኃጢአት ይወለዳል (ሮሜ 5:12-18)።

ኃጢአትን በሦስት መንገድ በመግለጽ አንመልከት። መጽሐፍ ቅዱስ ኃጢአትን በሚከተለው መንገድ ይገልጻል።

ሀ. የአመጸ ተግባር። አመጸኛ ሰው የሌለውን ትዕዛዝ ላለማድረግ አምቢ የሚል ሰው ነው። ሰው እግዚአብሔርን ላለመታዘዝ አምቢ አለ። ከራሱ ድምጽ በቀር የሌለውን ድምጽ ለመታዘዝ አልፈለገም። ከራሱ ፈቃድ በቀር የሌለውን ፈቃድ ለመፈጸም አልፈለገም። የእግዚአብሔርን ፈጣሪነትና የዓለም ሁሉ አባት መሆኑን ለማወቅ አልፈለገም። “እግዚአብሔርን እያወቁ አንድ እግዚአብሔርነቱ መጠን ሰላላከበሩትና ሰላላመሰገኑት የሚያመካኙት አጡ፣ ነገር ግን በአላባቸው ከንቱ ሆኑ፣ የማያስተውሰውም ልባቸው ጨለመ” (ሮሜ 1:21)።

ለ. ያለመታዘዝ ተግባር። “በኃጢአተኝነታቸውና በዓመጸቸው ዙሉ ላይ የእግዚአብሔር ቁጣ ከሰማይ ይገለጻልና” (ሮሜ 1:18)። የእግዚአብሔር ሕግጋት ቅዱሳን ልንታዘዛቸው የሚገቡ ናቸው። እግዚአብሔር ከሰው ጋር ለምሥክርነት ውስጥ ይገኛል። ሰው ግን አልታዘዘም” (ዘፍ. 2:15-17)። ሊጠበቅ የሚገባ ታል ከዳን ወይም ለምሥክርነት ይገኛል። ሰው ግን ባለ ታል ከዳንን አምላክ አልተቀበለም። ከዓመጸ የተነሳ የእግዚአብሔር ቁጣ በሰው ላይ ነደደ (ዮሐ. 3:36)።

ለው ኃጢአት ማድረግ ብቻ ሳይሆን ኃጢአተኛ ሆኑ። የኃጢአት ድርጊት ብቻ ሳይሆን ሰው ዙሉ ከኃጢአትና ከመተላለፍ የተነሳ በባህሪው የቁጣ ልጅ ሆኑ (ኢፌ. 2:1-3)።

ሐ. ዛርነት። የተሸጠ ሰው ባርያ ይሆናል። “እኔ ግን ከኃጢአት በታች ልሆን የተሸጥኩ የሥጋ ነኝ” (ሮሜ 7:14)። ከኃጢአት በታች መሸጥ ማለት ከኃጢአት ኃይልና ቁጥጥር በታች መሆን ማለት ነው። ሰይጣን ገዢው ስለሆነ የእርሱን ፍላጎት ይፈጽማል። ኃጢአት ባርያ ለላደረገው ሰው በአንድ ወቅት የነበረው ነፃነት ተገፈፈበት። በእሥራት ውስጥ በመውደቁ የኃጢአት እሥረኛ ሆኑ።

ሰው		
ድርጊቱ	ማንነቱ	ባህሪው
ዓመጸ	ዘደለኛ	የቁጣ ልጅ (ኢፌ. 2:1-3)
አለመታዘዝ	እሥረኛ	የዲያብሎስ ልጅ (ዮሐ. 8:42-47)

(2). ስለ ኃጢአት የተሰጡትን ሦስት መግለጫዎች ከፍቺያቸው ጋር አዛምድ። በተሰጠው ክፍት ቦታ የምርጫዎን ቁጥር ጻፍ።

_____ ሀ. ሰው የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ለመለማት እምቢተኛ ሆነ።	1. ባርነት
_____ ለ. ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የገባውን ዘዳን አልጠበቀም።	2. የዓመጸ ተግባር
_____ ሐ. ሰው በኃጢአት ቁጥጥር ሥር ወደቀ።	3. ያለመታዘዝ ተግባር

የችግሩ መጠን

የሰው መሆኔታዊ ኃጢአት የእግዚአብሔርን ባሕርይ ማንነቱን መከድ ነበር። እግዚአብሔርን እንደፈጣሪነቱና የፍጥረት አባትነቱ አልተቀበለውም። የሰው ኃጢአት ስፋቱንና መጠኑን እንመልከት።

ሀ. ኃጢአት በአንድ ሰው ተጀመረ። የኃጢአት ባሕርይ በሰው ሕይወት ውስጥ ስለመታየቱ የሚናገረው ታሪክ በዘፍጥረት 3 ላይ ይገኛል። በሰው ዘር ኃጢአት የተጀመረው በአዳምና በሔዋን ነው። የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ አልፈዋቸውም። የእግዚአብሔርን ጽድቅ ጥርጣሬ ውስጥ በማሰባሰብ መልካሙንና ክፉውን ከምታስታውቀው ዛፍ ፍሬ እንዳይበሉ የሰጣቸውን ትዕዛዝ አላከበሩም። ነፃ ፈቃድ ፍርድቸው ለለተፈጠሩ የወደዱትን ለመምረጥ ይችሉ ነበር። እግዚአብሔርን ላለመታዘዝ ስለመረጡ ውጤቱ ገም ለመቀበል ተገደዱ። ይህ የመጀመሪያ የኃጢአት ተግባር ያለከተለው ነገር ቢኖር በእግዚአብሔር ፊት ዘደለኛ መሆንና የራቂትነት ሥሜት ነበር።

ለ. የአንድ ሰው ኃጢአት ወደ ሰዎች ዙሉ ደረሰ። የሞት ቅጣት ከአዳምና ሔዋን በሰው ዘር ዙሉ ላይ ደረሰ። ከመጀመሪያው ሰው ምርጫ የተነሳ ሰዎች ዙሉ ከእግዚአብሔር የተለዩ ሆነው ተወለዱ። ሰዎች የኃጢአት ዝንባላና ችሎታ ፍራቸው መወለድ ሳይሆን የኃጢአት ባህርይ ፍርድቸውና በኃጢአት ውስጥ ሆነው ተወለዱ። ከእግዚአብሔር ፀጋ የተነሳ ካልተለወጠ በስተቀር ሰው የኃጢአትን ቅጣት መቀበል ይኖርበታል። ኃጢአት በባህሪው ይለት ዓይነት ወይም አለት። ኃጢአት ፈጽሟልና ኃጢአት የሚፈፀም በትን ይጨምራል። በርግጥ ሰው በዛሬውኛው ላይ ኃጢአት መፈፀም ቢችልም ትልቁ በደል የሚፈፀመው ግን በእግዚአብሔር ላይ ነው።

እግዚአብሔር በባህሪው ቅዱሳን ጽድቅ ነው። ሕግጋቱም እንዲሁ ቅዱሳን የማይለወጡ ናቸው። እነዚህን ሕግጋቱን የማተላለፋትንም ይቀጣል። ደግሞም በባህሪው አፍቃሪ አባት ነው። የዓለም ፈጣሪና አባት እንደመሆኑ በኃጢአት ችግር ውስጥ ወደወደቀው ሰው ይመጣል። ይህ ፍቅር ነው እንግዲህ ኃጢአተኛውን ሰው በልጁ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ጎብረት እንዲኖረው ያደረገው።

(3). ኃጢአት መቼ ወደ ዓለም እንደገባና በዓለም ላይ ያለውን ተጽዕኖ በራስዎ አጣባል ግለጽ።

የችግሩ መፍትሔ ሰጪ

ዓላማ 2 ሦስቱን የእግዚአብሔርን የአባትነት ገጽታዎች ለመግለጽ

“በዓለም ያለው ዙሉ እርሱም የሥጋ ምቹትና የዓይን እምሮት ስለ ንጉዙብም መመካከት ከዓለም ስለሆነ እንጂ ከአባት ስላልሆነ፤ ማንም ዓለምን

በወደ የአባት ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም። ዓለሙም ምኞቱም ያልፋለ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ግን ለዘላለም ይኖራል። (1ኛ ሐ. 2:16-17)።

በዚህ ተለዋዋጭና ኃጢአተኛ ዓለም ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ሰው እንደሚገኝና እንደ አባትነቱ እንዲያውቀውና እንዲቀበለው ነው። የሰው ኃጢአት ከእግዚአብሔር ማንነትና ባሕርያት ጋር ተዳራሪ ነው። ሰው ከእርሱ ጋር ያለ ጥበረት ቀድሞ ወደነበረበት ሥፍራ ተመልሶ በመታደስ እግዚአብሔርን እንደ እግዚአብሔርነቱ ሊያውቀው ይገባል።

እግዚአብሔር ፈጣሪ ነው

እግዚአብሔር የምድር ሁሉ አምላክ ነው። ከመጀመሪያ በመካከለኛም እስከ ነገር ሁሉ መጨረሻ፤ ዘላለማዊ እግዚአብሔር አለ። እርሱ የዓለምና የሰው ዘር ሁሉ ፈጣሪ ነው። ፍጹምና ብቸኛ አምላክ ነው። እግዚአብሔር ቀናተኛና እንዲህ እንዲታወቅ የሚፈልግ ነው።

- (4) የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንጣቦች በማንበብ እግዚአብሔርን እንዴት እንደሚገልጹት ግለጽ። ነዘ. 9:6 የሐዋ. 15:18

እግዚአብሔር የቁሳዊው ነገር ፈጣሪ ብቻ ሳይሆን ለዓለምም የሥነ ምግባር ሥርዓት ፈጣሪ ነው።

1. እግዚአብሔር ትክክለኛውንና ሐሰተኛውን የሚለዩ ሕጎች ሰጥቷል።
2. የእግዚአብሔር ሕጎች ከፍተኛው የሥነ ምግባር ደረጃዎች ናቸው።
3. እግዚአብሔር ሕጎቹ እንዲጠበቁ ያዘዛል።
4. ሕጎቹን በሚተላለፉ ላይ የእግዚአብሔር ቅጣት ይመጣል።
5. እግዚአብሔር ሕጎቹን ለመጠበቅ እንዲያስችለን ኢየሱስ ክርስቶስን ልኮልናል።

እግዚአብሔር አባት ነው

የእግዚአብሔርን የፈጣሪነት ተግባር መጥንቀብ ይገባል። የማዳን ተግባሩንም መቀበል ይገባል። እርሱ የደኅንነት አምላክ ነው።

- (5) የሚከተሉትን ምንጣቦች አንብብ። ዘወ. 14:13፤ 15:2፤ 2ኛው 22:3፤ 47ኛው 18:46፤ 38:22፤ የሐዋ. 28:28 ስለ እግዚአብሔር ምን ይናገራሉ?

እግዚአብሔር በምርጫውና በፈቃዱ ይህንነትን ለዓለም ሰጥቷል። ይህ የእግዚአብሔር ተግባር እንደ ሰማያዊ አባትነቱና ፈጣሪነቱ ለልጆቹ ያለውን ፍትሩን ይገልጻል። እግዚአብሔር ሁሉን እንደመፍጠሩ የሰው ልጆች ሁሉ አባት ነው። በተጨማሪም ከልጁ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ባለው ተዛምዶ ደግሞ የተለየ አባትነቱን እናገኛለን። በመጨረሻም ለኃጢአታቸው የተሰዋውን ልጁን በመቀበላቸው ለተዋጁት ሁሉ በተለየ መንገድ አባትነቱን እናገኛለን።

የእግዚአብሔር አባትነት		
አባት	አባቴ	አባታችን
የለዎች ሁሉ በመፍጠር	የኢየሱስ በተዛምዶ	የአማኞች በመዋጀት
ከፍተረት ጊዜ ጀምሮ	ከዘላለም እስከ ዘላለም	ከአሁን ጀምሮ እስከ ዘላለም

- (6) የእግዚአብሔርን ፈጣሪነት የሚገልጹትን ሁለቱን መንገዶች ግለጽ።

- (7) ከዚህ በታች የሚገኙት ህረፍተ ነገሮች ምን ማለት እንደሆኑ ግለጽ።
 ሀ. እግዚአብሔር በመፍጠር የለዎች ሁሉ አባት ነው።
 ለ. እግዚአብሔር በመዋጀት የአማኞች ሁሉ አባት ነው።
 ሐ. እግዚአብሔር በተዛምዶ የኢየሱስ አባት ነው።

ችግሩን መረዳት

ዓላማ 3 በዘመናዊው ዓለም ውስጥ የሚታዩትን ለውጦች በማስተዋል እንዴት ለአገልግሎት ዕድል እንደከፈቱ ማጤን

በዚህ ዘመን የተፈፀመ አንድ አሰገራሚ ታሪክ እንሰማ። በፓሲፊክ ውቅያኖስ ላይ በሚገኝ አንድ ደሴት ላይ ዙለት የጃፓን ወታደሮች በጫካ ውስጥ ተደብቀው ተገኙ። ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጊዜ አንስቶ ለ35 ዓመታት ነበር ተደብቀው የቆዩት። የጦርነቱን ማብቃት ዜና በመገረም በሙ። ወደ ከተሞችም ሲመጡ ታላቅ ለውጥ በማየታቸው እጅግ ተደንቀው ነበር። እንዲህ መገረማቸው የሚያስደንቅ አልነበረም። ምክንያቱም በቂ ምክንያት ነበር። ዓለማችን በፍጥነት እየተለወጠች ነው። አንዳንድ ሰዎች ምን ይፈጠር ይሆን ብለው ሲጨነቁ ሌሎች ደግሞ የሚሆነውን ጭራሽን መገንዘብ አቅቷቸዋል። የሆነው ሆኖ ሁላችንም በዓለም ውስጥ ነው ያለነው።

እግዚአብሔር በዓለም ውስጥ እንድንሆንና የሚሆነው እንዲገባን ይፈልጋል። ማኅበረሰቡን መልክ የሚለጡትን ታላላቅ ኃይላት መገንዘብ በጣም አስፈላጊ ነው። ዓለም እየተለወጠም ቢሆን የኃጢአት ኃይል ግን አሁንም አለ። ሌላው ትውልድ ያልተለማመደውና ከዚህ ከኃጢአተኛ ዓለም የተነሳ ለዚህ ትውልድ የተከፈቱለት ብዙ የአገልግሎት ዕድሎች አሉ።

- (8) ዓለምን ለማገልገል እግዚአብሔር የመረጠው ማንን ነው?

የከተሞች ሁኔታ

በዓለም ዙርያ በሱ የሰዎች ቁጥር እየጨመረ ይገኛል። ብዙ ሰዎችም ወደ ከተሞች እየተሳቡ ይገኛሉ። ገጠናና ትንንሽ መንደሮቻቸውን እየተጩ የተሻለ የንግድ ሁኔታ ለማግኘት ወደ ከተሞች ይጓዣሉ።

(9) ባለፉት አሥር ዓመታት ውስጥ አንተ በምትኖርበት ከተማ የታዩ ለውጦችን ዘርዘር።

በዓለም ከአራት ሰዎች ውስጥ ሦስቱ በከተሞች ውስጥ እንደሚኖሩ ይነገራል። ትንንሽ ከተሞችም እየተለወጡና እያደጉ ቢሆንም ከሰውነት የተነሳ ትልቅ ችግር ውስጥ የገቡት ግን ትልልቅ ከተማዎች ናቸው። በማኅበረሰቡ ውስጥ የሚታየው ለውጥ በሰዎች ሕይወትም ውስጥ ብዙ ተጽእኖ አምጥቷል። የሰዎች ቁጥር ባሻቀበ መጠን ፍላጎታቸውም በዚያው መጠን ጨምሯል። እነዚህም ፍላጎቶች አካላዊ፣ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ናቸው። እድገቱም በጨመረ መጠን በአሁኑዎች እየተዛቡ ማህበራዊ ችግሮች ይከሰታሉ። ድካሙ፣ ለመኖርያ የማይመቹ ቤቶች፣ የሥራ ማጣት፣ በንዳናዎችም ላይ የሚለምኑ ሰዎች መበራከት ለውጡ ከፈጠራቸው ውስጥ እንደ ምሳሌዎች የሚጠቀሱ ናቸው።

በሌላ በኩል ደግሞ ከተሞች የአገልግሎት እድል ከፋቸው ናቸው። በችግር ውስጥ ያሉ ሰዎች “የድህነት ወንጌል” እንዲሰክላቸው የተዘጋጁ ለም ዐ ፈሮች ናቸው።

(10) ማቴ. 9:35 እንብብና ኢየሱስ በየት ሥፍራ እንዳገለገለ አብራራ።

(11) ሉቃ. 4:18 እንብብና በከተማ የሚገኙ ሰዎች ምን ዓይነት እንደሆኑ አብራራ።

በሰው ላይ ያለ ማኅበረሰብ የአስተሳሰብ እሴቱም እንደሚለወጥ ያመለክታል። መኖሪያችንን ወደ አዲስ ቤት በምንለውጥበት ጊዜ አዲስ ቦታ፣ አዲስ ሁኔታና አዳዲስ ጎረቤቶች ሲገጥመን አዲስ የአኗኗር ዘዴና መንገድ መከተል ይኖርብናል። አዳዲስ ወዳጆች እናበጃለን፣ ወደ አዲስ ቤት ክርስቲያንም እንሔዳለን። እንግዲህ ከተሞች እነዚህ ነገሮች ሁሉ ይታዩባቸዋል።

ለውጥ ብዙ ጊዜ በሰው ላይ ትልቅ ተጽዕኖ ያመጣል። በከተሞች ውስጥ አዳዲስ የአስተሳሰብ እሴቶች ብቻ ሳይሆን አዳዲስ ችግሮችም ይታያሉ። ከቤተሰብና ከወዳጆች መለየትና የብቸኝነት ሕይወት መምራት ይታያል። አዲሱ ነፃነት የሚያተርፍልን ነገር የብቸኝነትን ሕይወት ይሆናል። በሉቃስ 15 ላይ እንደተጠቀሰውና ነፃነትን ለማግኘት እንደወጣው የአባካኖ ልጅ ታሪክ ሰዎች ትክክለኛ ከሆነው ነገር እየራቁ ይሔዳሉ።

(12) ሉቃ. 15:11-16፤ ያዕ. 4:13 እንብብ። ሁለቱ ምንባቦች በምን ይመሳሰላሉ?

(13) የሚከተለውን ፀረፍተ ነገር በተሻለ መንገድ ሙሉ የሚያደርገውን ሐረግ ምረጥ። (የመረጣቸውን ፈደል በማክበብ መልሱን አሳይ) ከተሞች የአገልግሎት እድል ከፋቸው እየሆኑ መጥተዋል፤ ምክንያቱም

- ሀ. ወንጌል ያልደረሰቸው ብዙ ሰዎች ስለሚገኙ ነው።
- ለ. በዚያ የሚገኙ ሰዎች የተመቻቸውና ደስተኞች ስለሆኑ ነው።
- ሐ. በትላልቅ ከተሞች ትንሽ ለውጥ ብቻ ስለሚታይ ነው።
- መ. በከተሞች አካባቢ ፍርሃትና አስተማማኝነት ማጣት ነግሷል።

በዘመናችን በከተሞች እካባቢ የሚኖረው ሕዝብ ብዛትና በዘመናዊው ሕዝብ ላይ ያላቸው ተጽዕኖ ከፍተኛ ከመሆኑ የተነሳ በጣም አስፈላጊ ቦታዎች ናቸው። ጌታ ኢየሱስ “በተራራ ላይ ያለች ከተማ ልትሰወር እይቻላትም” ብሏል (ማቴ. 5:14)። ክርስቲያኖች በአገልግሎት አቅጣጫ ከፍተኛ ትኩረት ሲሰጧቸው ይገባል። ለምሳሌ

1. ኢየሱስ በከተሞች ያገለግል ነበር (ማቴ. 9:35)።
2. ኢየሱስ የጋላሊላት ማዕከል እንደነበሩ አስተውሎ ነበር (ማቴ. 11:20)።
3. ኢየሱስ ልባቸው ለመቀበል የተዘጋጁ ሰዎችም በዚያ መኖራቸውን አስተውሎ ነበር (ማቴ. 10:11)።

የዘመኑ መንፈስ

ከተሞች ለአገልግሎት የተለዩ ሥፍራዎች የሆኑት ብዙ ሕዝብ ስለሚኖርባቸውና ለውጦች ስለሚታይባቸው ብቻ ሳይሆን የዘመኑንም መንፈስ የሚያንጸባርቁ ቦታዎች በመሆናቸው ነው። በዚህ ዘመን በስፋት የሚነሱ አንዳንድ አስተሳሰቦች አሉ። ለዘመናት የቆየው የሰው የራስ ወዳድነት ኃብሊት በነዚህ አስተሳሰቦች አማካኝነት ይታያል። ከተሞች አንደኛ መንፈሳዊ ነገሮችን መውደድ፣ ጠፋቶ የቁሳዊ ነገሮች ፍቅር የነገሰባቸው ቦታዎች ናቸው። ሁለተኛ እግዚአብሔርን መፈለግና እንደፈጣሪነቱ የሚገባውን ሥፍራ ከመስጠት ያልቅ ራስወዳድነትና የሰው ማንነት የተንበራፋቸው ቦታዎች ናቸው።

ይዘን በምሳሌ ለማሰረዳት በሰው በኩል የሚታዩ ሁለት እንቅስቃሴዎችን ወይም አመለካከቶችን እንዲሁም እግዚአብሔር ወደ ሰው ያደረገውን ሌላ እንቅስቃሴ እንመለከታለን።

1. “የክንፃን እንቅስቃሴ” (ዘፀ. 3:8)። የዘመኑ መንፈስ “ወተትና ማር” የምታፈስ ምድርን የመፈለግ አዝማሚያ ይታይባታል። የተሻለ ሕይወትንና ምቹትን ፍለጋ በመዋተት ላይ ይገኛል። ዓለም “ዛሬ ወይም” ነገ ወደዚህ

ከተማ እንዲላክ በዚያም ዓመት እንኖራለን እንነግድማለን፤ እናተርፍማለን፤ ሲል ይሰማል (ያዕ. 4:13)።

(14). ዘዲ. 8:17 እና ያዕ. 4:13 እንብብ።

ሀ. በሁለቱም ውስጥ የምናገኘው ተመሳሳይ ሐሳብ ምንድን ነው?

ለ. እንዲህ ዓይነቱ እስተሳስብ ስህተቱ ምንድን ነው?

ሐ. ማቴ. 6:33 እንብብ። ትክክለኛው እስተሳስብ ምን ዓይነት ነው?

2. “የባቢሎን ግንብ እንቅስቃሴ” (ዘፍ. 11:1-9)። ዓለም ዛሬ የምትፈልገው ወደፊት መገንጠል ብቻ አይደለም። ወደ ላይም ከፍተኛ ስብዕና ስህተት ለመድረስ ትፈልጋለች። እነዚህ ሁለቱ የተለያዩ ነገሮች ናቸው። ወደፊት መገንጠል ማለት ብዙ መስበሰብና ማከማቻነትን ሊያመለክት፤ ወደ ላይ መውጣት ደግሞ ከፍተኛ ስብዕና መፈለግን ያመለክታል። ለው ከሰላው በታች ከመሆን ይልቅ ከሰላው የበላይ መሆንን ያፈልጋል። የራሱ እለታና ጌታ መሆንን ያፈልጋል። የራሱ አምላክ ለመሆን መፈለግ ደግሞ የሰው ወድቀት መጀመርያ ነበር (ዘፍ. 3:5)። ዛሬም በሆነ ሰው ለራሱ ስም ለማቆም መፈለግን ቀጥሎበታል። ከእግዚአብሔር ቁጣና ቅጣት እየሸሸ ይገኛል። እግዚአብሔርን ገሰል ማድረግ ብቻ ሳይሆን ራሱን በእግዚአብሔር ስታ እያስቀመጠም ይገኛል።

3. “የቤተሰብም እንቅስቃሴ” (ሉቃ. 2:4-7)። የካናንም ሆነ የባቢሎን እንቅስቃሴ ለዓለም እርካታን አላስገኘም። ከትውልድ ወደ ትውልድ የሰው ልጅ በተለያዩ መንገድ ወደፊትም ሆነ ወደ ላይ ለመገንጠል ሞክሯል። በዚህ ሁሉ አልተሳካም፤ አሁንም በሆነ ደስታ ርቆት ዘጥፋት ውስጥ ይገኛል።

የቤተሰብም እንቅስቃሴ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ወደታች መምጣቱ ነው። ሰው ራሱን ሊያነሳ ዛሬም እግዚአብሔር ራሱ ሰውን ሊያነሳው ወደታች ወረደ። የሰውን ትግር ለመፍታት የእግዚአብሔር ልጅ በሰው መልክ ተገለጠ። ይህ ሊሆን የቻለው ከመለኮታዊው ፀጋና ፍቅር የተነሳ ነበር። ለሰዚህም ሰው አሁን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ወደ እግዚአብሔር ከመድረሱም በተጨማሪ የተሻለና የዘላለምን ሕይወት ለማግኘት በታ።

ዝናም ሆነ ባለፀግነት ለሰው ልጅ ደስታን ሊሰጡም ሆነ ከእግዚአብሔር ጋር ሊያስታርቁት እይቸሉም። ለው በራሱ የእግዚአብሔርን የደኅንነት መንገድ ሊያውቅም ሆነ ሊያገኝ እይቸልም። ከእግዚአብሔር ቃል ሊለበክለት ይገባል። “እምነት ከመስማት ነው፤ መስማትም በእግዚአብሔር ቃል” (ፎጫ 10:18-17)።

የሰው ልጅ የጠፋም እንኳን በሆነ የተፈጠረበት የእግዚአብሔር እምላል መሆኑ በመሆኑ አልጠፋም። የተሰላሰውና የተነዳው የእግዚአብሔር እምላል በውስጡ ይገኛል። የዓለም ሁኔታ ሰው ለወንጌል የበለጠ ምላሽ እንዲሰጥ

አድርጎታል። ስዎች ለወንጌል ምላሽ እንዲሰጡ መንፈስ ቅዱስ ሁኔታዎች ያመቻቻል።

(15). በዛሬው ዘመን ውስጥ የሚታዩ ሰውዎችንና አመለካከቶችን ይገልጻል የምትለውን ዐነገር በመምረጥና ፊደሉን በመክበብ አመልክት።

ሀ. ዓለም ከጊዜ ወደ ጊዜ በመለወጥ ላይ ትገኛለች።

ለ. ዓለም እጅግ ኃጢአተኛ ሰለሆነች በወንጌል ለመድረስ የምናደርገው ጥረት ይህን ያህል እስቸጋሪ አይደለም።

ሐ. ከትናንሽ መንደሮች ይልቅ ትላልቅ ከተሞች በማንበረሰቡ ውስጥ ከሚታየው ለውጥ የተነሳ ትግር ላይ ወድቀዋል።

መ. ሰዎች በዛሬው ጊዜ እጅግ ብዙ ነገር እንዲኖራቸውና ከፍተኛ ደረጃ ላይ ለመድረስ ይፈልጋሉ።

ሠ. ለሰው እውነተኛ ደስታ ሊሰጠውና ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት እንዲኖረው ሊያደርግ የሚችለው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው።

ረ. ሰው ወደ ከተማ ሊመጣ የሚያጋጥመው ለውጥ በእጥረት ወደ እግዚአብሔር እንዲመለስ ያደርገዋል።

የችግሩ መፍትሔ

ዓላማ 4 ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረቱ ተመልሶ እንዲታደስና እንዲስተካከል እግዚአብሔር ያደረገውን ነገር ለመግለጽ።

ዓለም ሁሉ እንዲድን የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው። በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን ጠብ ለማለወገድ ሦስተኛ እካል በመካከል ገብቷል። እግዚአብሔር አብ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን የኃጢአት መፍትሔ እንዲሆን ልከታል (ዮሐ. 3:16)። በዓለም ላይ ኃጢአት ከመኖሩ የተነሳ የኢየሱስ እገልግሎት እስፈላጊ እንዲሆን አድርጎታል። ኃጢአት ባይኖር ኖሮ ኢየሱስ ሰው ሆኖ እንዲወለድ ባላስፈለገም ነበር። ኃጢአት ባይኖር ኢየሱስ በመስቀል ላይ እንዲሞት እያስፈልገውም ነበር። ኃጢአት ባይኖር ሰው ጠፍቶአልና እንደገና ወደ ነበረበት ቦታ ይመለስ ማለት ምንም ትርጉም የለውም።

ሰው የጠፋበት ነገር ምንድን ነው? ነጻነቱንና ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ኅብረት አጥቷል። ለሰው እግዚአብሔር ፈጣሪነት የነበረው ግንዛቤ ጠፍቷል። በሉቃስ 15 ላይ በእንድ ልጅና በእባቱ መካከል የነበረው ኅብረትና ግንኙነት የታደለበትን ታሪክ እንብብ። ይህም ታሪክ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለውን ግንኙነት እንድትገነዘብ ይረዳል።

(16). የሉቃስ 15 ታሪክ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለሰመጥፋትና መገኘት የሚናገር ምዕራፍ ነው።

- ሀ. ጠፍተው የተገኙ ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው?
 ለ. ከነዚህ ከሦስቱ የበለጠና ትልቅ ዋጋ ያለው የትኛው ነው?
 ሐ. ሰዎች የበለጠ እስፈላጊ እንደሆነ ግለጽ።
 መ. ደስታው ምን ይመስል እንደነበረ ግለጽ።
 ሠ. ይህ ፀኑታ ከኃጢአትኛ ወደ እግዚአብሔር መመለስ ጋር እንዴት ይነጻጸራል?

ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ጥበቃ እንዲታደስ እግዚአብሔር ያደረገው ነገር ምንድን ነው? ይህን የፈፀመው በክርስቶስ ሕይወትና ተግባር በኩል ነው። ክርስቶስ ወደዚህ ምድር በመምጣት በመስቀል ላይ ሞተ። በዚህ የክርስቶስ ሥራ እግዚአብሔር እራት ነገሮችን ሰጠ።

1. እግዚአብሔር ዕርቅን ሰጠ። ዕርቅ ማለት በሁለት ወገኖች መካከል ያለው ግንኙነት እንዲስተካከል ማድረግ ነው። ሰው ከእመጽ ተግባሩ የተነሳ የእግዚአብሔር ጠላት ሆነ። በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለውን ልዩነት ለማስተካከል ክርስቶስ መጣ። ይህ የእርሱ ፍቅር እግዚአብሔርንና ሰውን የሚያቀራርብና በእንደነት የሚያደርግ ኃይል አለው።

2. እግዚአብሔር መስዋዕት ሰጠ። እግዚአብሔር በሰው ላይ የተቆጣው ሰው ቅዱስ ሕግን ስለተላሰፈ ነበር። እግዚአብሔር ጻድቅና ሕግንም እንዲጠበቁ የሚፈልግ ነው። ሰው እነዚህን ሕጎች ሊጠበቅ ይቻላል። ክርስቶስ በመስቀል ሞት መስዋዕት ሰጠ። ስለዚህም አሁን የእግዚአብሔር ቁጣ በረደ። ክርስቶስ በመስቀል ሞት መስዋዕት ሰጠ። ስለዚህም አሁን የእግዚአብሔር ቁጣ በረደ። እግዚአብሔር ዕዳ እንዲከፍል ብቻ አልጠየቀም ነገር ግን ዕዳው እንዲከፈል የገባ ልጁን ሰጠ።

3. እግዚአብሔር ቤዛነትን ሰጠ። ኃጢአተኛ ሰው ከኃጢአት ባርነት እንዲፈታ ክርስቶስ ዕዳውን ከፈሰ። ይህም ኃጢአተኛ ሰው ነጻ ወጣ፤ እመለጠ ወይም ዳን ማለት ነው። ስለዚህም ይህ ሰው ከቀድሞ ጌታው ነጻ እንዲወጣ ትልቅ ውለታ አሰበት። ይህ እንግዲህ የክርስቲያን ታሪክ ነው። ይህም ሃሳብ በሚከተሉት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ውስጥ ተገልጾ ይገኛል። (ማር. 10፡44፤ ገላ. 3፡13፤ ሮሜ 3፡23-24 እና ኤፌ. 1፡7)።

(17). 1ኛጥ. 1፡18-19 አንብብና ይህ ምንባብ ለአንተ ምን መልዕክት እንዳለው በራስህ አባባል ግለጽ።

የእግዚአብሔር መፍትሔ	
ለእመጽ	→ ዕርቅ
ለበደል	→ መስዋዕት
ለባርነት	→ ቤዛነት

4. እግዚአብሔር እንደተባበረ ይጠይቃል። ከላይ ስለ ደገነት ያነሳናቸው ጉዳዮች ሁሉ እግዚአብሔር ራሱ ሰው የሰጠው ነው። እግዚአብሔር ፈቅዷልና ልጁ ስለሰው ደገነት ምትክ ሆኖ ፈጽሞታል። በኃጢአት ችግር ውስጥ ሰው የራሱን ድርሻ እንዲወጣ ቀርቦለታል። ሰው እንደኛ ከኃጢአት ፈቅጥ በማሆን ወደ እግዚአብሔር መመለስ አሰበት። ሁለተኛ የምሥራቹን ይዞ ወደ ዓለም መመልከት አለበት።

ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ሕብረት ተመልሶ እንዲታደስ የሰው የመጀመርያ ድርሻ መለወጥ ነው። ንስሐና እምነት በመለወጥ ውስጥ የሚገኙ ሁለት መመሪያዊ ጉዳዮች ናቸው። ንስሐ ከኃጢአት መመለስና ኃጢአትን በመስቀሉ በኩል በመመልከት ማዘን ነው። እምነት ደግሞ ሰው ወደ እግዚአብሔር ሲመለስ የሚኖረውን እምነታዊ ተግባር የሚገልጽ ነው። ያንዚህ እግዚአብሔርን መውደድ ይጀምራል። እንደሚገባቸውም ይረዳል። መላ ሕይወቱንም ሆነ ስለፍጻሜው በእግዚአብሔር ላይ ይታመናል።

ክርስቲያን በዓለም ውስጥ የነበረና ለዘላለማዊ ቅጣት የተጣበቀ ነበር። ነገር ግን ከዚህ ጥፋት ነጻ ወጥቷል። ከዚህ ደግሞ እርሱ እንድ ወቅት እንደነበረው ሰጥፋት የሚጠበቁት ነጻ እንዲወጡ ኃላፊነት ያሰማዋል። ስለዚህም እነርሱን ለማዳን ፈቅጥ ያዘጋጃል።

ቤተክርስቲያን ልዩ ሕዝብ የሆነና የደገነት መልዕክት ለዓለም እንዲያደርሱ ተመርጠው የወጡ ሰዎች ስብስብ ናት። ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔርን መቤገፍት ለዓለም እንድታስታውቅ ከእርሱ ዘንድ ተልዕኮ ተስጥታታል። ዓለም ያለ ክርስቶስ እንደጠፋችሁ ክርስቶስም የሰው ብቸኛ ተስፋ እንደሆነ መታወቅ ይኖርበታል። ዓለም ስለ ክርስቶስ ሊያውቅ የሚችለው ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ወይም በአማኞች በኩል ነው። አማኞች ስለ ክርስቶስ እንዲመሰክሩ ተጠርተዋል። እርሱም ሊመለስ ስለሰሩት ሥራ በእግዚአብሔር ምላሻቸውን ያሰጣሉ።

(18). ዕርቅ ደገነት ለምን የሚሰውን ጥያቄ ይመልስልናል። ዕርቅ ሰዎችን እንዳስፈለገ አብራራ።

(19). የክርስቶስ መስዋዕት ደገነት እንዴት እንደተፈፀመ ይነግረናል። እንዴት እንደተፈፀመ አብራራ።

(20). ቤዛነት የደገነትን ውጤት ያስረዳናል። እነዚህ ውጤቶች ምንድን ናቸው?

(21). መተባበር በእግዚአብሔር የመዋጀት ዕቅድ ውስጥ የሰውን ድርሻ ይገልጻልናል። ሰው ድርሻውን የሚወጣቸውን ሁለት መንገዶች ግለጽ።

የመከራ ፈተና

ለሚከተሉት ጥያቄዎች በራሱ አገላለጽ መልስ ሰጥ።

- የአዳምና የሔዋን ኃጢአት በዓለም ሁሉ ላይ እንዴት ለውጥ አመጣ።
- የዘመኑን መንፈስ በሚገልጹ ቃላት ፊት ለፊት ይህን ምልክት (X) በማድረግ መልስ ሰጥ።

_____ ለውጥ
 _____ ኘግር
 _____ ሰላም
 _____ አባተ-ማማኝነት
 _____ አመጽ
 _____ መበዋዕት
 _____ ብቸኝነት

_____ ባርነት
_____ አለመታዘዝ
_____ ራስ መዳደሩን
_____ ደብታ
_____ ነፃነት
_____ ኃጢአት
_____ ፍርሃት

3. ከላይ ከተሰጠው ዝርዝር ውስጥ በክርሰቶስ የተዋጀ ሰውን ሕይወት የሚጎልጹ ሦስት ታላት የትኞቹ ናቸው?
4. ከተሞች ለአገልግሎትና የእግዚአብሔርን የደኅንነት ዕቅድ ለሰዎች ለመመስከር ምቹ ቦታዎች ናቸው የምንለው በምን መልኩ ነው?
5. የእግዚአብሔር የደኅንነት ዕቅድ በኃጢአት ችግር ላይ የሚያመጣው ለውጥ ምንድን ነው?
6. ለጠፋውና ለሚሞተው ዓለም የደኅንነት መልዕክቱን ለመላክ እግዚአብሔር የመረጠው ማንን ነው?

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄ መልሶች

የመመዘዛዎቹ መልሶች የተቀመጡት በቅደም ተከተላቸው መሠረት ያልሆነበት ምክንያት የሚቀጥለውን ጥያቄ መልስ ወዲያው እንዳትይ ለማድረግ ነው። የምትፈልገውን ቁጥር ተመልከት እንጅ ቀጣዩን መልስ አትመልከት።

11. በከተማ ውስጥ ካሉት ሰዎች መካከል ድሆች፣ አሥረኞች፣ እውሮችና የተጨቆኑ ይገኛሉ።

1. እግዚአብሔር ፈጠረኝ፤ ለራሱ ፈጠረኝ።
12. ያዕቆብ ለሰ ነፃነት መንፈስ ሲናገር፤ በሉቃስም ውስጥ ያለው ጥቅስ ልጁ ነፃነትን ፍለጋ ያደረገውን ድርጊት ያወሳል።

2. U_2 1. 3) 1. 1)

13. $\cup$ እና $\cap$

3. አዳምና ሔዋን ኃጢአት በሰሩ ጊዜ ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ።
ከኦገስጥም ኃጢአት የተነሳ ሰው ሁሉ በኃጢአት ተወለደ።

14. ሀ. ሁለቱም ምንባቦች ለው ብዙ ነገሮች እንደሚፈልግና ለሚያገኝ ቸውም ነገሮች ክብሩን ለራሱ እንደሚሰጥ ይናገራሉ።
ለ. ለአግዚአብሔር ተገዢውን ሥፍራ አይሰጡም።
ሐ. የአግዚአብሔርን መንግሥት ቅድሚያ ብንሰጥ እግዚአብሔር ስለሚያስፈልገን ነገር ያስብልናል።

4. አርሱ ብቻውን አምላክ ነው። ሁሉንም ነገር የፈጠረና ሁሉንም ነገር የማያውቅ ነው።

15. ሀ. አውነት	መ. አውነት
ለ. ሐሰት	ሠ. አውነት
ሐ. አውነት	ረ. ሐሰት

5. እንደሚያድን፣ አዳኝ መሆኑን።

16. ሀ. በግ፥ ድረም፣ ልጅ
ለ. ልጁ
ሐ. በአባቱና በልጁ መካከል የነበረው ሕብረት ታደሰ።
መ. አባቱ ልብሰና ምግብ ለልጁ ለጠው። ብዙ ሙዚቃና ደሰታ ሆነ።
ሠ. በማይም እንዲህ ደሰታ ይሆናል።

6. የቁሳዊው ዓለምና በውስጡ ያሉትን ፈጣሪ ነው። የሥነ ምግባር ወይም የሕግ ፈጣሪም ነው።
17. እግዚአብሔር እኔን ከኃጢአት ነፃ ለማውጣት የከፈለው ገንዘብ ሳይሆን የዝግ ራሱን ልጅ ነው።
7. ሀ. ስለ ፈጣሪን ልጆቹ ነን።
ለ. አያሱስ የኃጢአታችን መሰዋዕት ስለሆነ የተዋጀን ወይም የዳንን ልጆቹ ነን።
ሐ. አያሱስ ከኃጢአታችን ሊያድኑን ሰው ሆኖ የተወለደ ልጁ ነው።
18. ሰው ከፈጣሪው ጋር የነበረው ኅብረት ስለተቋረጠ ወይም ስለጠፋ ነው።
8. የተዋጀው ሕዝቡ ወይም ቤተክርስቲያን ናት።
19. ክርስቶስ በመስቀል ላይ በመሞትና የእግዚአብሔርን ቁጣ በመሸከም ዕዳውን በመክፈሉ ነው።
9. ዝርዝሩ የምታስባቸውን ቁሳዊ፣ ማኅበራዊ፣ ሥነ ምግባራዊና መንፈሳዊ ለውጦችን ሊያህዝ ይችላል።
20. ሰው ከኃጢአት ሕግ ነፃ ስለወጣ ከእንግዲህ የኃጢአት ባርያ አይሆንም።
10. የክርስቶስ አገልግሎት በአብዛኛው በከተሞች አካባቢ ነበር።
21. ሰው በክርስቶስ መዳን እንደሚያሰፈልገው ሲመለከት ንስሐ ይገባል። የደኅንነትንም መልዕክት ለሌሎች ሰዎች ያደርሳል።

2

ዓለም አቀፋዊ ዕቅድ

ትምህርት

እንደ አውሮፓውያን የጊዜ አቆጣጠር በ1588 የእስፔይን ንጉሥ የነበረው ዳግማዊ ራሊጸስ እንግሊዝን ለመውረር በማሰብ በጥንቃቄ የተመራ ዕቅድ አወጣ። በእንደ መቶ ሰላሳ ሦስት መርከቦች ቁጥራቸው ሰምንት ሺህ የሚሆኑ መርከበኞችን የያዙትንና አርሜዳ በመባል የሚታወቀውን የባህር ኃይሉን ሲልክ ድሉን እንደሚጎናጸፍ ጥርጣሬ አልነበረውም።

ቢሆንም ዕቅዱ እንደታሰበው አልተሳካም። ለባህር ኃይሉ ድጋፍ ለመስጠት መምጣት የነበረበት አግረኛ ጦር በሰዓቱ ሊደርስ አልቻለም። የእንግሊዝ ጦር ከስፔይን የባህር ኃይል ጋር ሲጥጋ ኃይለኛ ንፋስ ይነፍሳ ስለነበረና የስፔይን ጦር ሲያፈገፍግ ባለመቻሉ መርከቦቹ በሙሉ በእንግሊዝ ጦር እጅ ለመውደቅ በቁ። የንጉሡ ዕቅድ ካለመሳካቱም በላይ በጦርነቱ ሙሉ በሙሉ ተሸነፈ።

በዚህ ትምህርት ውስጥ እግዚአብሔር ለዓለም ደኅንነት ያዘጋጀውን ዕቅድ በመቀጠል እንመለከታለን። ይህ ዓለምን የመቤዝገት ዕቅድ አብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ ከኃጢአት ጋር መዋጋታቸውን ያመለክታል። ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንዲኖረው ለማድረግ የእግዚአብሔር ዕቅድ ልክ በታሰበለት መንገድ ሲከናወን አንመለከታለን። የእግዚአብሔር ዕቅድ ሊስተጓጎል አይችልም።

ክፍል ትምህርቱ አከፋፈል

- የመቤዠፍት ዕቅድ
- የመቤዠፍት ተግባር
- የመቤዠፍት ተልዕኮ

የክፍል ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህን ክፍል ትምህርት ለትጩርሰ ከዚህ ዙፋኑ የተዘረዘሩትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- የመቤዠፍት ዕቅዱንና ስምን ሲያስፈልግ እንደቻለ መግለጽ መቻል።
- በመቤዠፍት ዕቅድ ውስጥ የእግዚአብሔር አብ፣ የወልድ፣ የመንፈስ ቅዱስንና የቤተክርስቲያንን ድርሻ መረዳትና መግለጽ መቻል።

የክፍል ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በትምህርት አንድ ውስጥ የተሰጠውን መመሪያ በመከተል ትምህርቱን አጥና። በትምህርቱ ውስጥ የተሰጡትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች አንብብ። እያንዳንዱን የጥናት ማጠናከርያ ጥያቄዎች መልሶቹን ከማየትህ በፊት መልስ ሰጥ።
2. በትምህርቱ መጨረሻ የመከራ ፈተናዎቹን በመሰራት በመጽሐፍ መጨረሻ ላይ ከተሰጡት መልሶች ጋር አስተያይ።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

የመቤዠፍት ዕቅድ

ዓላማ 1 መቤዠፍትና ደገንነት በሚሉት ሁለት ቃላት መካከል ያለውን ልዩነት መግለጽ መቻል።

የመቤዠፍት ትርጉም

ደገንነትና መቤዠፍት በጣም ተመሳሳይ ቃላት ናቸው። በሁለቱ ቃላት መካከል ያለውን ልዩነት በቀላሉ መረዳት አይቻልም። ቢሆንም መጠነኛ ልዩነት ያላቸው ቃላት ናቸው። ሁለቱም አማኝ በሚገባ ሊያውቃቸው የሚገቡ አሰራላጊ ቃላት ናቸው።

ደገንነት የሚለው ቃል በጣም የታወቀና አጠቃላይ ትርጉም የሚሰጠው ቃል ነው። ከአንድ አደጋ መዳንን የሚያመለክት ጋሳብ አለው። ለክርስቲያኖች የሚገባን ሰው በኃጢአት ምክንያት የዘላለማዊ ቅጣትና ሞት አደጋ ላይ እንደወደቀ ነው (ሮሜ 3:23)።

መቤዠፍት የሚለውም ቃል ደገንነት የሚል ትርጉም ያለው ቃል ቢሆንም ውስን የሆነ ትርጉም ያዘለ ነው። ደገንነት የተሰጠበትን መንገድ የሚያሳይ ቃል ነው። ደገንነት ለማሰገኘት የተከፈለውንም ዋጋ ያመለክታል። ቃሉ የራሱም የሆነውንና በአንድ ምክንያት ከእጅህ የወጣውን ነገር መልሶ መግዛትን የሚያሳይ ጋሳብ አለው (ዘ። 25:25-27፣ 47-54 ተመልከት)። ነፃ መውጣትንም የሚናገር በመሆኑ የአሰራሌል ከግብጽና (ዘ። 6:6፣ 15:13)። ከባቢሎን (ኤር. 31:11፣ 50:33-34) ነፃ መውጣት ጋር ተያይዞ ተጠቅሷል።

- (1). 1ዴጥ. 1:18-19 እና ማር. 10:45 ስምን መንገድ ደገንነት እንዳገኘንና እንዴት እንደተቤዠን ይገልጻሉ። ምንባቦቹ የሚነግሩህን ጋሳብ በራሱ አባባል ግለጽ።

ሰው የእግዚአብሔርን ሕግ ባለመታዘዙ ምክንያት በኃጢአት ውስጥ ወድቋል። ሕጎቹን የሰጠውን እግዚአብሔርን ሊያውቀውና ሊገነዘበው አልተቻለውም። ከዚህም የተነሳ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ኅብረት ሊያጣ ችሏል። ስለዚህም የእግዚአብሔር ፈቃድና ዘላለማዊ ዕቅድ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ወደነበረው ኅብረት እንደገና መመለስ ነው። የዝፋ ልጁን መሰዋዕት አድርጎ በመሰጠት ሰውን ለመቤዠፍት ፈልጓል።

- (2). ደገንነትና መቤዠፍት በሚሉት ሁለት ቃላት መካከል ያለውን ልዩነት በራሱ አባባል ግለጽ።
- (3). ሰው መቤዠፍት እንደሚያስፈልገው የሚያሰረዱት ምክንያቶች የትኞቹ ናቸው?

ዐ. ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንዳይኖረው በሚከለክል ኃጢአት ውስጥ ዘኖ ተፈጥሮአል።

ለ. ሰው እግዚአብሔርን ባለመታዘዙ ኃጢአተኛ ከመሆኑም በላይ በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ኅብረት እጣ።

በኃጢአት እስራት ውስጥ የወደቀ ኃጢአተኛ የእግዚአብሔርን የመቤዝናት ዕቅድ እንደሚከተለው መረዳት አለበት። 1) ምንጩ መለኮት ነው 2) ዕቅዱ ለሰው ነው። በሌላ አዛባል የእግዚአብሔርን ዕቅድ፣ ምንጩንና ዓላማውን ሊረዳ ያለፈልገዋል። ሁለቱንም ሃሳቦች በዝርዝር እንመለከታለን።

ምንጩ መለኮት ነው

ዓላማ 2 የመቤዝናትን ዓላማና ምንጩን በትክክል የሚገልጹትን ዐረፍተ ነገሮች መለየት መቻል

የመቤዝናት ምንጩ እግዚአብሔር ነው። የእግዚአብሔርን ባሕርይ በጠለቀ መንገድ ይገልጻል። መቤዝናት የእርሱ ባህርይ የሆነው ከእርሱ ማንነት የተነሳ ነው። እግዚአብሔር ለሰው በጎን ነገር የሚያደርግ የዘላለም አምላክ ነው። ንጹህ ከሆነው ፍቅሩ የተነሳ ለፍጥረቱ መልካምን የሚያደርግ ሰማያዊ እባት ነው።

እግዚአብሔር ፍቅር ነው። ፍቅር የማንነቱ ወይም የባህሪው ክፍል ነው። ከመቤዝናት በለተጀርባ ያለው ኃይል ፍቅር ነው። እግዚአብሔር እኛን የዋጀን ግዴታው ዘኖ ስለተሰማው ሳይሆን ስለሚወደን ነው። ለለዚህም አንድ ልጁን ስለ ኃጢአታችን ይሆን ዘንድ እንዲህ ያለ ትልቅ ዋጋ መክፈሉ አያስደንቅ ይሆናል። ፀጋን የተሞላ አምላክ ከታላቅ ቸርነቱ የተነሳ ለሰው የማይገባውንና ፍቅሩን የሚገልጸውን ይህን ተግባር ለሰው ፈጸመ። በእውነትም እርሱ የደገነንት አምላክ ነው። “እንተ አባታችን ነህ ታዳጊያችን ነው” (ኢሳ. 63:16)።

መቤዝናት ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው። ደገነንት ሁሉን የፈጠረ የእግዚአብሔር ሥራ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስ የመጀመርያው መጽሐፍ የመጀመርያው መስመር እግዚአብሔር በሥራ ላይ እንደሆነ ሲያሳየን “በመጀመርያ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ” ይላል (ዘፍ. 1:1)። መቤዝናት ከመጀመርያ እስከ መጨረሻ የእግዚአብሔር ተግባር በመሆኑ እግዚአብሔር በሥራ ላይ እንዳለ እንመለከታለን። እግዚአብሔር መልካምና አፍቃሪ ብቻ ሳይሆን ሕያውና ሰለለው የሚያስብ አምላክ ነው። ስውን ለመቤዝናት የማዳን ዕቅዱን በተግባር ለመፈጸም አስፈላጊውን ሁሉ ሲያዘጋጅ እንመለከታለን።

ይህንን እንዴት ፈፀመው? በሰው ጠላት ላይ እርምጃ ወስዶ እንዲሁም ሰውን ከኃጢአት ባርነት ለማዳን አቀደ።

(4) ከዚህ በታች የተሰጡትን ምንጣቦች አንብቦና እግዚአብሔር የመቤዝናት ዕቅዱን ለማከናወን የፈፀመውን ተግባር ግለጽ።

ዐ. በዘፍ. 3:15 የሰጠው የተስፋ ታል

ለ. በዮሐ. 1:29 ያዘጋጀው ነገር

ሐ. በዮሐ. 3:17 የተናገረው ሐሳብ

መ. በ1ቆሮ. 15:22-28 ያወጣው ዕቅድ

ዕቅዱ ለሰው ነው

መቤዝናት የተሰጠው ለሰው ነው። ሰው ነጻ መውጣት ያስፈልገዋል፤ ምክንያቱም ራሱን ለኃጢአት አሳልፎ ስለሰጠ ከፈጣሪው ጋር ያለው ኅብረት ተቋርጧል። እግዚአብሔርን ለመታዘዝ እምቢ በማለቱ በዓመጸ ውስጥ ይገኛል። እንግዲህ የእግዚአብሔር የመቤዝናት ዕቅድ ያስፈለገው ሰው በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ስለሚገኝ ነው። ሰው ከእግዚአብሔር ተለይቷል። ይህ ማለት በእግዚአብሔር ፊት እንዲሆን አልተፈቀደለትም ማለት ብቻ አይደለም። ይህ ለሰው እጅግ የሚያስፈራ ነገር ነው። ደግሞም የእግዚአብሔርን የኢጋ ሥራ አልፈልገም ለሚልና ለሚቃወም ኃጢአተኛ ቅጣት ይጠብቀዋል። ይህም ቅጣት የዘላለም ኩነት ነው፤ ምክንያቱም “የኃጢአት ይመወዝ ሞት ነው” (ሮሜ 6:23)።

መቤዝናት የሚፈጸመው በሰው ልጅ ነው። ስለ መቤዝናት ስንናገር በዋናነት የምንናገረው ስለተሰጠ ነው። ተሰጥቶ የምንለው የእግዚአብሔርን ልጅ ሥጋ የመልበሰና በሰዎች መካከል የማይር ትምህርትን ነው። በታሪክ ውስጥ የተከናወነ እጅግ ጥልቅ ምሥጢር ያለው ነገር ቢኖር ይህ ትምህርት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ልጅን ቅጣት ለመክፈል በሰው መልክ ዘኖ ወደ ምድር መጣ። የእግዚአብሔርን ቁጣ ለማብረድና በኃጢአተኛ ላይ የተፈረደውን የሞት ፍርድ ለማሰወገድ የሚችልና በእውነት ለሰዎች ምትክ የሚሆን ኢየሱስ ነው። ክርስቶስ ሰውን ነገ ለማውጣት ሲል ሰው ዘኖ። “እኛ በእርሱ ዘንገን የእግዚአብሔር ጽድቅ እንሆን ዘንድ ኃጢአት ያለውቀውን እርሱን ስለ እኛ ኃጢአት አደረገው” (2ቆሮ. 5:21)።

ክርስቶስ የሰውን ሥፍራ መውሰዱን ስንናገር ሌላው እውነታ ደግሞ እርሱ አምላክ መሆኑ ነው። ኢየሱስ በአምላክ መልክ መሆን ወይም መግባቱ ሳይሆን በትክክል አምላክ ነው። ሁለተኛው የሥላሴ አካልና እግዚአብሔር ነው። አምላክ ሥጋ በመሆኑ አንዱ አካል ሁለት ባህርያት ማለትም መለኮትና ሰብዕና እንዲኖረው ዘኖ። የተገኘው ከወንድና ከሴት አንድነት አይደለም። ነገር ግን በሥጋ ከመገለጡ የተነሳ አምላካዊም ዘኖ ሰብዓዊ ባህርያት ያሉት ዘኖ። በሥጋ ሲወለድም በእናቱ በማርያም በኩል መጥቷል። ማርያም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ልትጸንስ ችላለች (ሉቃ. 1:34-35)

በሌዚህ የመቤታት ተግባር አብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ በኃጢአት ላይ በመፍረድም ሆነ ለሰው ልጅ ደኅንነት በማስገኘት ተግባር ውስጥ አብረው መስራታቸውን እንመለከታለን።

(5) በቀኝ በኩል የሚገኙትን ታላት በግራ ዘኩል ከሚገኙት ፍቺያቸው ጋር አዛምድ።

— ሀ. እንደን ነገር ለመቤታት የተከፈለ ዋጋ	1. መቤታት
— ለ. የራሱን የነበረውን እንደ ነገር ለማዳን	2. ደኅንነት
— ሐ. ለደርሰ ከሚችል እደጋ ማዳን	3. ተሰጣጥ
— መ. እምላክ የሰውን መልክ መውሰድ	4. ቤዛ

(6) በሌ መቤታት ምንጭ ትክክል የሆኑትን ከሚከተሉት ሀ/ነገሮች ውስጥ ምረጥ።

- ሀ. መቤታት ከእግዚአብሔር ነው በንል እኛን ለመቤታት መውደዱ የእርሱ ዋና ዋና ዓላማዎች ነው።
- ለ. እግዚአብሔር በሰፊነት እኛን ለመቤታት ኃላፊነት አለበት።
- ሐ. በመቤታት ዕቅዱ ውስጥ እግዚአብሔር ያሳየው ፍቅር ለሰው የሚገባው ነው።
- መ. እግዚአብሔር ለውን ተቤቱ ለው ከእርሱ ጋር ወደነበረው ኅብረት እንዲመለስ እግዚአብሔር ዋጋውን ከፈለ ማለታችን ነው።
- ሠ. መቤታት ከእግዚአብሔር ነው ስንል ለውን ለመቤታት እግዚአብሔር የፈጸመውን ተግባር መናገራችን ነው።

(7) ለሌ መቤታት ዓላማ ከሚከተሉት ፀረፍተ ነገሮች ውስጥ ትክክል የሆኑትን ምረጥ።

- ሀ. የመቤታት ዕቅድ ወይም ዓላማ ለው ከሚገኝበት ኃጢአተኝነት ውስጥ ነጻ ለማውጣትና ለማዳን ነው።
- ለ. ኃጢአተኝ ሰው ወደ እግዚአብሔር ፊት ለመቅረብ በቅድሚያ ሊቤኸ ይገባል።
- ሐ. ተሰጣጥ ማለት እያሱን መለኮት አልነበረም ማለት ነው።
- መ. እያሱ ሰው ሆኖ በሰዎች መካከል ለመኖር ሊመጣ በእንደ ጊዜ የእግዚአብሔር ልጅ መለኮትም ነበር።
- ሠ. እያሱ ሰው የሆነበት ምክንያት የኃጢአትን ዕዳ ለመክፈል የሰው ምትክ ለመሆን እንዲያስችለው ነበር።
- ረ. እግዚአብሔር አብና እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በመቤታት ዕቅድ ውስጥ ተካፋዮች አልነበሩም።

(8) የሰው በኃጢአት ውስጥ መሆን ከእግዚአብሔር እንዲለይ እደረገው። የዚህ መለየት ዘዴት ውጤቶች ምንድን ናቸው?

የመቤታት ተግባር

ዓላማ 3 የክርስቶስ የመቤታት ሚና በዕቅድ የተዘጋጀ፣ ግላዊ ባህሪ ያለውና ምልዐት ያገኘ መሆኑን ለመግለጽ።

በእግዚአብሔር የመቤታት ዕቅድ ውስጥ ማዕከላዊውን ሥፍራ የያዘው ክርስቶስ ነው። የመጠቀ ዕውቀትና ፍልስፍናም ሆነ መልካም ሥነ ምግባር ለሰው ልጅ ደኅንነት አያስገኝም። ደኅንነት የሚገኘው በእያሱ ክርስቶስ በኩል ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ያለው ትልቁ ዓላማም ሆነ የሰው ትልቁ ተግባር ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት ማድረግ ነው (ራዕ. 4:10-11)። ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ኅብረት በኃጢአት ምክንያት ማጣቱ የሰው ልጅ ትልቁ ኪባራ ነው። ቢሆንም እግዚአብሔር ከሰው ጋር ያለው ኅብረት እንደገና የሚታደበበትን መንገድ እግዚአብሔር እዘጋጅቷል። ይህም የተገኘው በልጁ በእያሱ ክርስቶስ በኩል ነው።

እግዚአብሔር ከሰው ጋር ያለው ኅብረት እንደገና እንዲታደስ የክርስቶስ ተግባር ራሱን በመስቀል ላይ እሳልፎ መስጠት ነበር። የክርስቶስ መስዋዕት መሆን እግዚአብሔር ፊቱን ወደ ሰው እንዲመለስ አድርጓል። ምክንያቱም በእግዚአብሔር ዘንድ የሚፈለገው ሁሉ ማለትም የኃጢአት መጋረጃ እንዲወገድ አድርጓል። የክርስቶስ ሞት ለውም ፊቱን ወደ እግዚአብሔር እንዲመልስ አድርጓል። ምክንያቱም ለሰው የሚያስፈልገው ቤዛ ተከፍሎለታል።

ክርስቶስ በሥጋ የመወለዱ፣ በምድር ላይ የመኖሩና የአገልግሎት ሁሉ ዓላማ የመስቀል ላይ ሞቱ ነበር (ማር. 10:45)። የክርስቶስ ሞት ለው የእግዚአብሔርን ፍቅር የሚረዳበት የእግዚአብሔር የመቤታት ዕቅድ ክፍል ነው። ከዚህ የተነሳ የክርስቶስ መስቀል ቤዛነት ① በጥንቃቄ የተዘጋጀ ዕቅድ ነው። ② ግላዊ በሆነ መንገድ በሥራ ላይ የዋለ ነው። ③ በትንሳኤ ወደ ምልዐት የደረሰ ነው።

(9) የክርስቶስ የመስቀል ላይ ሞቱ ለው ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ኅብረት እንዴት ዳግመኛ እንዲታደስ እንዳደረገ ግለጽ።

የታቀደ ተግባር

እግዚአብሔር የሰው ዘርን እሳዛኝ ውድቀት አስቀድሞ ተመልክቶ ነበር። እኛን የሚቤኸበትና ከእርሱ ጋር ያለን ኅብረት ዳግመኛ የሚታደስበት ዕቅድ ነበረው። የእግዚአብሔር ልጅ ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ የታረደ በግ ሆኖ ነበር (ራዕ. 13:8)። በመቤታት ተግባር ውስጥ የእርሱ ድርሻ።

1. በእግዚአብሔር የታተመ (ኤፌ. 1:4-6:11)
2. በእግዚአብሔር ተሰፋ የተገባ (ዘፍ. 3:15)
3. በነቢያት የተተነሰየ (ኢሳ. 53)
4. በብሉይ ኪዳን በክረል የታወቀ (ማጌ. 4:1-4)
5. በሐዋርያት የተሰበሰበ ነበረ (ዮሐ. 2:23; 4:28)።

እነዚህን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንጣቦች ስታነብህ ምንጊዜም ቢሆን እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ሰመቤዠት በነበረው ዕቅድ ውስጥ እየሰሰ ደርሻ እንደነበረው ትንቢባለህ።

አካላዊ ተግባር

ደገነንት እየሰሰ ክርስቶስን ያማከሰ ተግባር ነው። ክርስቶስ ደገነንት ነው። መቤዠትን ማግኘት ማለት ክርስቶስን ማግኘት ማለት ነው። እኛን ሰመቤዠት ሲል ራሱን አሳልፎ ሰጠን። ለቤዛት የሆነው መስዋዕት የክርስቶስ የራሱ ሕይወት ነው።

ደገነንት ማለት የሚታመኑ ነገሮች ዝርዝር፡ የተወሰኑ ልምምዶችን መፈጸም ወይም የእናኗር ዘደቤ መከተል አይደለም። እግዚአብሔር ለሁላችን የሰጠውን ክርስቶስን መለማመድ ነው (ዮሐ. 1:12; 1ዮሐ. 5:12)። እግዚአብሔር አርሱን ላከው። በሌላ በኩልም ስንመሰክተው ክርስቶስ በፈቃዱና በምርጫው ወደ ዓለም መጣ። እየሰሰ ራሱ እንዲህ ሲል ተናግሯል።

“ነፍሴን ደግሞ አነግት ዘንድ አኖራለሁና፤ ስለዚህ እብ ያወደኛል። እኔ በፈቃዱ አኖራታለሁ፤ እንጂ ከእኔ ማንም አያወስዳትም። ላኖራት ሥልጣን አለኝ፤ ደግሞም ላነግት ሥልጣን አለኝ፤ ይህችን ትእዛዝ ከአባቴ ተቀበልሁ” (ዮሐ. 10:17-18)።

የእግዚአብሔርን የመቤዠት ዕቅድ በሥራ ለመተርጎም የእግዚአብሔር ልጅ በሰው ሥጋ ተገሰጠ። “ቃልም ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተሞልቶ በእኛ አደረ” (ዮሐ. 1:14)። ቃል የተሰሰው ክርስቶስ በእግዚአብሔር ጋሳብና ፈቃድ ሥጋና እግንት ሰበሰበ። ክርስቶስ በአካል ሆኖ የእግዚአብሔርን ዓላማ በተግባር ፈጸመ። ቃል የተነገረ መልዕክት ብቻ ሳይሆን ክርስቶስ ራሱ ነበር።

ክርስቶስ በአካል መስዋዕቱን ስላቀረበ የመቤዠት ተግባሩም አካላዊ ነበር። ዛሬም የክርስቶስ መስዋዕት ማንኛውንም ሰው ከእነዚህ ነገሮች ሊቤዠው ይችላል።

1. የእግዚአብሔርን ሕግጋት ካለመታዘዝ ተግባር
2. ክርስቶስን የሕይወቱ ማዕከል ካላደረገ የአመጸ ተግባር
3. የእግዚአብሔር እምሳል ከተደመዘበበት ሕይወት
4. ከውድቀት በፊት የነበረው ንጽህናና ቅድስና ከጠፋበት ሕይወት።

(10). ከእየሰሰ ክርስቶስ ጋር ያለህን የግል ግንኙነት በራስህ ቃላት ግለጽ።

የተፈጸመ ተግባር

እዚህ ላይ የክርስቶስ ትንሳኤ ትኩረት ሊሰጠው ይገባል። የክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ በክርስትና እምነት ውስጥ ትልቅ ቦታ የሚሰጠው እውነት ነው። እየሰሰ ስለትንሳኤው ሳይጠቅስ ሞቱን ብቻ የተናገረበት ጊዜ እጅግ በጣም ትንሽ ነው። የሐዋርያት ስብከት መሪ ጳህብ ይኸው ነበር። ሞቱና ትንሳኤው በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከየትኛውም መመሪያዊ እስተምዘሮ ይልቅ ሠፊ ቦታ ተሰጥቶታል። ሁሉም ሰውን ለመቤዠት የተፈጸመ ተግባሮች ናቸው። “ስለዚህ ነገር መታገንም ፀያዋንንም ደግሞ ዘንድ ክርስቶስ ሞቶአልና ሕያውም ሆኖአልና” (1ዮሐ. 14:9)።

የክርስቶስ ትንሳኤ ከሚከተሉት ምክንያቶች የተነሳ ትልቅ ሥፍራ አለው።

1. ክርስቶስ እምላክ መሆኑን ያረጋግጣል።
2. ክርስቶስ በሞት ላይ ኃይል እንዳለው ይገልጻል።
3. የክርስቶስን እውነተኛነት በተጨማሪም ያረጋግጣል።
4. የመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢቶችን ያረጋግጣል።
5. ሐሰተኛ ሃይማኖቶችን ከንቱ ያደርጋቸዋል፤ ምክንያቱም የእነዚህ ሃይማኖቶች መሰራቾች የሙታን ትንሳኤ የላቸውም።

የክርስቶስ ትንሳኤ በማቴዎስ፣ በማርቆስ፣ በሎቃስና በዮሐንስ ወንጌላት ውስጥ የሚገኘው ታሪክ ቁንጮና መደምደሚያ ነው። የክርስቶስም ተልዕኮ ፍጻሜ ነው። “በክርስቶስ ሰማድረግ እንደወደደ እንደ እሳቡ የፈቃዱን ምሥጢር አስታውቆናልና” (ኤፌ. 1:9)።

(11). የትምህርቱን የመጨረሻ ክፍል ለመከሰስ እንዲያስችልህ የሚከተሉትን በረዳተ ነገሮች በራስህ አባባል መሰሉ አድርግ።

- ሀ. ሰውን የመቤዠት ተግባር በዕቅድ የተዘጋጀ ተግባር ነው ስንል ለማለት የረለግነው
- ለ. መቤዠት ግላዊ ተግባር የሆነባቸው ሁለት መንገዶች
- ሐ. የክርስቶስ ትንሳኤ ስንናገር ለማለት የረለግነው
- መ. መቤዠት የተፈፀመ ተግባር ነው ስንል ለማለት የረለግነው

የመቤዠት ዕቅድ የተፈፀመ ተግባር መሆኑ ምንኛ ደስ የሚያሰኝ ነው! የተፈፀመ ተግባር በመሆኑ ከእግዚአብሔር ጋር የማይሻር ኅብረት እንደሚኖረን የሚያረጋግጥ ዘላለማዊ ተስፋ አሰን።

የመቤዝገት ተልዕኮ

ዓላማ 4 የእግዚአብሔርን የመቤዝገት ዕቅድ በማስፈጸም ውስጥ የመንፈስ ቅዱስን ተግባር መግለጽ

እንደሚነጥቅ አውሎ ነፋስ

የሥላሴ ሦስተኛ አካል የሆነው መንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር የመቤዝገት ዕቅድ ውስጥ ትልቅ ድርሻ አለው። ዓለምን በመቤዝገት ውስጥ የአብና የወልድ ፈቃድና ዓላማ እንዲሁ የመንፈስ ቅዱስም ነው። ይህ ደግሞ ከጥንት ከመጀመርያም የነበረ ነው።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ ተግባር ትኩረት ተስጥቶታል። የመንፈስ ቅዱስን ተግባር በዛህሪው እናውቃለን። በፍጥረት ሥራ ውስጥ አስፈጻሚ ነበር (ዘፍ. 1:2፣ 2:7፣ ኢዮ. 26:13)። ፍጥረትም እንዲኖር ደግሞ የሚጠበቀው እርሱ ነው (መዝ. 104:30)። መንፈስ ቅዱስ በሰው የሥነ ምግባር፣ የአስተሳሰብና መንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ትልቅ ተግባር እንዳለው ተገልጿል (ዘዐ. 28:3፣ መዝ. 51:1፣ ኢዮ. 2:28)።

በእዲስ ኪዳን መንፈስ ቅዱስ እዲስ ፍጥረት በማድረግ ተግባር ውስጥ አስፈጻሚ ነው (ዮሐ. 3:2)። እ.ኤ.አ. ክርስቶስ በመንፈስ ቅዱስ ተሰነሰ (ሉቃ. 1:34-35፣ ማቴ. 1:18)። መንፈስ ቅዱስ በእ.ኤ.አ. ጥምቀት (ማቴ. 3:13-17)፣ በእገልግሎቱ ውስጥ (ማቴ. 12:28፣ ሉቃ. 4:18-21) ከመኖሩም በላይ ትልቅ ተግባር ነበረው። እ.ኤ.አ.ም ከሙታን ያስነሳው የእግዚአብሔር መንፈስ ነው (ሮሜ 8:11)።

በትንሳኤ የተነሳው ክርስቶስ የመጨረሻ ቃል "ወደ ዓለም ሁሉ ሂዳ፣ ወንጌልንም ለፍጥረት ስበኩ" (ማር. 16:15) የሚልና "ደቀ መዛሙርቴ አድርጓቸው" (ማቴ. 28:19-20) የሚል ነው። ለክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የተነገረም ቢሆን መንፈስ ቅዱስ በኩል የተሰጠ ተልዕኮ ነበር። ከዚህም የተነሳ ነበር ደቀ መዛሙርቴ በባለ ህምሳ ቀን የመንፈስ ቅዱስ ኃይልና በጦታ የጠበቁት። በዚያን ቀን ነበር ታላቁን ተልዕኮ ለመፈጸም የቻሉት።

- (12). ታላቁ ተልዕኮ በመጀመሪያ የተሰጠው ለማን ነው? (ማር. 16:14-15፣ ማቴ. 28:16-20 አንብብ)።
- (13). የሐዋ. 1:4፣ 8፣ 2:1-4 አንብብ። በታላቁ ተልዕኮ ውስጥ ሌሎች እነማን ተካትተዋል?

የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ እንደሚነጥቅ በውሎ ነፋስ ከሰማይ ድምጽ መጣ፣ ተቀምጠው የነበሩበትንም ቤት ሁሉ ሞላው ይላል (የሐዋ. 2:2)። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ተልዕኮ ለመወጣት በቤተክርስቲያን የሚሰጠውን እቅምና ተልዕኮ ለማሳየት በኃይለኛ ንፋስ ተመሰሉ መጣ።

በበዓለ ሃምሳ ቀን መንፈስ ቅዱስ ሲመጣ የእግዚአብሔር የሆኑትን እትሞባቸዋል። የመቤዝገት ዕቅዱ በክርስቶስ ትንሳኤ ፍጻሜ አግኝቷል። መንፈስ ቅዱስ ለእገልግሎት በተቤዝገቱ ላይ እግዚአብሔር ባለቤት መሆኑን ለማወጅ መጥቷል (ኤፌ. 1:13)። የክርስቶስን አውነትና ቃል ኪዳን ለማጽደቅ መጥቷል (ዮሐ. 3:33)።

በእግዚአብሔር የመቤዝገት ዕቅድ ውስጥ መንፈስ ቅዱስ በጣም አስፈላጊ ነው። ለቤዛ ቀን የታተምንበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ ማሳዘን የለብንም (ኤፌ. 4:30)። ሐዋርያት የመንፈስ ቅዱስ መውረድ ለእግዚአብሔር የማዳን ዕቅድ እውነተኛነት ማረጋገጫ መሆኑን ነው የተገነዘቡት። በጥንቷ ቤተክርስቲያን ውስጥ በመንፈስ ቅዱስ መውረድ ምክንያት በተጨባጭ የታዩትን አንዳንድ እውነቶችን የሚያሳዩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ከዚህ በታች ቀርበዋል።

1. የእግዚአብሔር ፍጹሃዊ ፈቃድ በመስራት ላይ ነበር (የሐዋ. 2:23)።
2. በተከታታይ የተፈፀሙት ድርጊቶች የትንቢት ፍጻሜ ነበሩ (የሐዋ. 2:16፣ 25)
3. መቤዝገት ለሰው ሁሉ የተሰጠ ነው (የሐዋ. 2:39)።
4. የእግዚአብሔር መንገድ ንስሐና እምነት ነው (የሐዋ. 2:38)።

የጥንቷ ቤተክርስቲያን የኖረችውና የሰራችው በመንፈስ ቅዱስ መገኘት ነበር (1ዮሐ. 3:24፣ 4:13)። መንፈስ ቅዱስ ለእገልግሎታቸው ትልቅ ኃይል ነበር። ውጤታማና በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነት የነበረው እገልግሎት ያገለገሉት በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ሰለክሮ ነው (የሐዋ. 1:8)።

- (14). መንፈስ ቅዱስ በቤተክርስቲያን ውስጥ ሌላ ምን ሥራ ሰርቷል? (1ቆሮ. 12:1፣ ገላ. 5:22)።

- (15). በበዓለ ሃምሳ ቀን መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር የሆኑትን እትሞቸው ስንል ለማለት የፈለግነው

- ሀ. እ.ኤ.አ. የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ አረጋገጠ ማለታችን ነው።
- ለ. እማኞች በዓለም ሁሉ ወንጌልን እንዲያሰራጩ እንደሚጠቀሙባቸው አወጀ ማለታችን ነው።
- ሐ. ለመቤዝገት ተግባር ውስጥ የእግዚአብሔር አስፈጻሚ መሆኑን ለመጀመርያ ጊዜ ገለጠ ማለታችን ነው።

እንደሚገለግስ ታላቅ ሠራዊት

በጴንጠቆስጤ ቀን ቤተክርስቲያን ተወለደች። ቤተክርስቲያን እንድትወለድ ያደረገው መንፈስ ቅዱስ ነበር። በቤተክርስቲያን በኩልም መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን መስኮታዊ ዓላማ ይፈጽም ነበር። የእርሱ መምጣት "የመዳን ቀን" መድረሱን ይጠቁማል። ይህም የእግዚአብሔር የመቤዝገት ተግባር በሁሉም በኩል መፈጸሙን የሚያሳይ ነው (ኤፌ. 4:30)።

ከኢንጠቆስጤ ቀን በፊት መንፈስ ቅዱስ ያስራ የነበረም ቢሆን አገልግሎቱ ግን አጠቃላይ መልክ ነበረው። እግዚአብሔር በየትኛውም ሥፍራ መገኘት የሚችል በመሆኑ መንፈስ ቅዱስም በሁሉም ሥፍራ ነበር። የሰው ልጆችን ሁሉ ለመርዳት በዚያ ይተኝ ነበር። ከኢንጠቆስጤ በኋላ ሲመጣ ግን ውሉን አቅጣጫና ተልዕኮ ነበረው። በዓለም ላይ አንዱ ዓላማው ኃጢአተኛ መንገል እንደሚያስፈልገው እንዲያይ ማድረግ ነው። የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት የእግዚአብሔር ቃል ሲሰጠው ሰዎች ይገኙት እንዲያገኙ ከማድረግ ጋር በቀጥታ የተያያዘ ነው። በመጀመርያ ኃጢአተኛ ሰው ስለ ኃጢአቱ እንዲወቀስ ያደርገዋል (ዮሐ. 16:7-11)። ከዚያም በኃጢአት ምክንያት የሞቱትን ሰዎች እዲስ ልደት ያሰጣቸዋል (ዮሐ. 3:5፤ ዕብ. 2:10)።

በቴክኖሎጂያን በእግዚአብሔር ዕቅድ የተዋጀትን ሁሉ ታጠቃልላለች። እግዚአብሔር በመንፈሱ የሚኖርባትና የሚያድርባት እንደመሆንዋ በመቅደስ ትመሰላለች (ኤፌ. 2:19-22)። እግዚአብሔር በላለማዊ የሆነውን ሰውን የመዋጀት ዓላማውን ፈጽሞታል።

አሁን መንፈስ ቅዱስ በቴክኖሎጂያን አማካኝነት የእግዚአብሔር ዓላማ ወደ ዓለም ሁሉ ሲደረስ ለማየት ይፈልጋል። የተዋጀት ሰዎች መልዕክቱን ወደ ዓለም ካልወሰዱ የእግዚአብሔር የመዋጀት ዕቅድ ሙሉ አይሆንም። መንፈስ ቅዱስ ሰይጣንን የሚሞጋ ሰራዊት እያሰባሰበ ነው። አንተስ የዚህ ሰራዊት አባል ሆነሃል?

በዚህ ትምህርት ውስጥ ሥላሴ - አብ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ ሁሉም በመቤዝገት ዕቅድ ውስጥ እንደተካፈሉ ተመልክተናል። ዕቅዱ ተፈጽሟል። ኃጢአት ስለሚሸነፍ ያለ ዓለም ተሰፋ አለው። ነገር ግን እኛ እግዚአብሔር የተሰጠን የድርሻችንን መወጣት አለብን። እግዚአብሔር የመቤዝገት ዕቅዱ ውስጥ ተካፋዮች እንድንሆን ይጠይቀናል።

(16). በተለያዩ ዘመናት መንፈስ ቅዱስ የሰራባቸውን ሁለት መንገዶች ግለጽ።

- ሀ. በብሉይ ኪዳን ዘመን
- ለ. በክርስቶስ ሕይወት ውስጥ
- ሐ. ከኢንጠቆስጤ ቀን ጀምሮ በቴክኖሎጂያን ውስጥ

የሙከራ ፈተና

ለእያንዳንዱ ጥያቄ የበለጠ ተስማሚ የሆነውን መልስ በመምረጥና ፈደሉን በመክበብ መልስ ሰጥ።

1. የመዋጀት ዕቅድ አስፈላጊ የሆነበት ምክንያት

- ሀ. ሰዎች እግዚአብሔርን እንዴት ደስ እንደሚያሰኙ ስለማያውቁ ነው።
- ለ. ለው ለእግዚአብሔር ሕግ ተገዢ ባለመሆኑና በኃጢአት በመውደቁ ነው።
- ሐ. እግዚአብሔር ከሰዎች ሁሉ ጋር ኅብረት እንዲኖረው ባለመፈለጉ ነው።

2. መዋጀት የሚለው ቃል የትኛውን የእግዚአብሔርን አሠራር ይገልጻል?

- ሀ. የራሱ የሆነውንና ከእጁ የወጣውን መልስ መግዛት።
- ለ. ሕጉን የማይታዘቡትን ሰዎች መቅጣት።
- ሐ. በፍጥረቱ ውስጥ ያለውን እያንዳንዱን ነገር ተገቢን ሥርዐት ማስያዝ።

3. እግዚአብሔር ሰዎችን ለመዋጀት የፈለገበት ዋነኛ ምክንያት

- ሀ. እኛ ኃጢአት ሰፍደርግ እንዴት እንደሚቆጣ እንድናውቅ ስለሚፈልግ ነው።
- ለ. እኛን በመፍጠሩ ኃላፊነት የሚሰማው በመሆኑ ነው።
- ሐ. ስለሚወደንና ከእኛ ጋር ኅብረት ማድረግ ስለሚፈልግ ነው።

4. በእግዚአብሔር የመዋጀት ዕቅድ ውስጥ ከክርስቶስ የመስቀል ሞት ጋር እኩል ሥፍራ ያለው ተግባር

- ሀ. ትንሳኤው ነው።
- ለ. የሰው ንስሐ ነው።
- ሐ. የሰው መፈጠር ነው።

የሚከተሉትን ዐረፍተ ነገሮች ባጭሩ ግለጽ።

5. መዋጀት

- ሀ. የእግዚአብሔር ነው።
- ለ. ከእግዚአብሔር ነው።
- ሐ. ዕቅዱ ለሰው ነው።
- መ. የተፈፀመ ተግባር ነው።

6. መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን የመዋጀት ዕቅድ ለማስፈጸም በቤተ ክርስቲያን በኩል እንዴት እንደሚሰራ ግለጽ።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄ መልሶች

9. በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ያለውን የኃጢአት መጋረጃ ያስወግዳል፡

1. መልስህ የሚከተሉትን ማብራሪያ ሃሳቦች ያካትታል። እግዚአብሔር የቤዛነታችንን ዋጋ በልጁ ደም ከፍሏል። ክርስቶስ የተሰዋው ለሰው ልጆች ሁሉ ነው።

10. እርሱ ኃጢአትህን ይቅር እንዳለህ፤ እንደተቤገጠህና የሕይወት ጌታ መሆኑን በመልስህ ውስጥ እንደምትገልጽ ተስፋ እናደርጋለን።

2. ደኅንነት ከአደጋ መዳን ወይም ማምለጥ ነው (በራስህ ቃላት)። መቤገፍት ደኅንነትንና የጠፋውን ነገር ለመመለስ ዋጋውን መክፈልን ይጨምራል።

11. (በራስህ ቃላት)
 ሀ. የወደቀውን ሰው ለመቤገፍት የክርስቶስ በመስቀል ላይ መስዋዕት ሆኖ መሞት ከፍጥረት በፊትም እንኳን የእግዚአብሔር ዕቅድ ነበረ።
 ለ. ክርስቶስ የራሱን ሕይወት መስዋዕት እድርን መስጠቱና ይህንንም ለሰዎች ሁሉ ማድረጉ ነው።
 ሐ. ከመታገን መነሳቱ፤ ከሞተ ከሦስት ቀን በኋላ ሕያው መሆኑ ነው።
 መ. ክርስቶስ እኛን ለመቤገፍት መሞቱ ብቻ ሳይሆን በኃጢአትና በሞት ላይ ኃይሉን ለማረጋገጥ ከሞት ተነስቷል።

3. ለ

12. ለ

4. መልስህ በራስህ ቃላት የሚከተሉትን ኃሳቦች ያካትታል።
 ሀ. የጠላት መደምሰስ
 ለ. የሚቀርብ መስዋዕት
 ሐ. በእርሱ በሚያምኑ ደኅንነት
 መ. ለሚከተሉት ሁሉ የዘላለም ቤዛነት
 13. አማኞች ሁሉ

5. ሀ. 4 ለ. 1 ሐ. 2 መ. 3

14. ሥጦታን ይሰጣል በአማኞች ውስጥ ፍሬ እንዲያፈሩ ያደርጋል (ያህንን ሃሳብ በሚከተለው ትምህርት ውስጥ እናብራራለን)።

6. ሀ. እውነት ሐ. ሐሰት ሠ. እውነት
 ለ. ሐሰት (እኛን የተቤገጠን ሰለሚወደን ነው) መ. እውነት
 15. ለ

7. ሀ. እውነት መ. እውነት
 ለ. እውነት ሠ. እውነት
 ሐ. ሐሰት ረ. ሐሰት (እግዚአብሔር አብ ልጁ ሥጋ እንዲሆን ላከው። መንፈስ ቅዱስም ደህ ሥራ እንዲፈጸም አደረገ)

16. ከእነዚህ አንዱ ሊሆን ይችላል።

ሀ. በመፍጠር፤ ፍጥረትን ጠብቆ በማኖር፤ በሰው ሕይወት ውስጥ ሥነ ምግባርን፤ ማሰብንና መንፈሳዊ ጉዳዮችን የሚመለከቱ ተግባሮች።
 ለ. በክርስቶስ መፀነሱ ጥምቀት፤ አገልግሎትና በትንሳኤው ውስጥ።
 ሐ. ለምሥክርነት ኃይል ይሰጣል፤ ልዩ ሥጦታንና ፍሬን ይሰጣል፤ መንፈሳዊ እውነትን ያበራል፤ ዕኑ እምነትን ይሰጣል ለዲሰ ልደትን ይሰጣል።

8. የሚከተሉት ናቸው።
 1. ኃጢአተኛው ሰው እግዚአብሔር ባለበት ሥፍራ እንዲሆን እልተፈ ቀደለትም።
 2. ንስሐ ካልገባና የክርስቶስን ቤዛነት ካልተቀበለ የዘላለም ቅጣት ይጠብቀዋል።

3 ዓለም አቀፍ ቤተክርስቲያን

ትምህርት

ራፋኤል የተባለው ኢጣልያዊ ሰዓሊ በማቴዎስ 17 ጌታ በተራራ ላይ በክብር የተሰጠበትን ታሪክ ለማሳየት ስዕል ሳለ። በስዕሉ ውስጥ የጌታ ፊት እንደ ሀሐይ የሚያበራ ልብሱም እንደበረዶ ነጭ ሆኖ ይታያል። ሙሴ በእንድ ወገን ኤልያስ ደግሞ ስሌላ ወገን ከኢየሱስ ጋር ቆመዋል። ሦስቱ ደቀ መዛሙርት በእጣባቸው በእምልኮ መልክ ተንበርክተዋል።

ከዚህም ሌላ ስዕሉ ከተራራው ግርጌ ጨለም ባለ ሥፍራ አንድ የሚጥሰው ልጅ ወድቆ ያሳያል። ሰዎችም በልጁ ዙርያ ተሰብስበዋል። የልጁ ወላጆች ደቀ መዛሙርቱ ልጃቸውን እንዲፈውሱላቸው ሲለምኑ፤ ደቀ መዛሙርቱ ግን የሚያደርጉት ጠፍታቸው ጠላቶቻቸው ሲሳስቁባቸው ያሳያል።

በብዙ አብያተ ክርስቲያናት የሚታየው ስዕል ይህን ይመስላል። ክርስቶስ ራቅ ባስ ሥፍራ በተራራ ላይ ይገኛል። ከሕይወት ሸለቆ ያመለጡ ጥቂትና የተለዩ ሰዎች በዙርያው እሉ። በተራራው ግርጌ ግን ብዙ የታመሙና ፈውስ የሚያሰፈሩላቸው እንደ እንዚ የሚረዳቸው እጥተው ይታያሉ።

ይህ ትምህርት የቤተክርስቲያንን ሌላ መልክ ያሳይሃል። ቤተክርስቲያን በዓለም ውስጥ በትልቅ ሥራ ውስጥ ተጠምዶ ትመስክታለሁ። ይህች ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔርን ዕቅድና የክርስቶስን ዓላማ ስተግባር የምትተረጉም ናት። መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያንን በዓለም ውስጥ የሚያድርባት ቤተ መቅደሱ በማድረግ የእግዚአብሔርን ዕቅድ እንድትፈጽም ያደርጋታል።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የእግዚአብሔር መግርያ
- የክርስቶስ ዓላማ
- የቤተክርስቲያን አገልግሎት

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ክፍለ ትምህርት ስትጨርስ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- የቤተክርስቲያንን ባህሪና አገልግሎቷን መግለጽ።
- አጥቢያ ወይም የምትታየዋ ቤተክርስቲያንና ዓለም እቀፏ ወይም የማትታየዋ ቤተክርስቲያን የሚሉት ሃሳቦች ምን ማለት እንደሆኑ መግለጽ።
- ሰአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ እና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት መግለጽ።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1. በትምህርት 1 ውስጥ የተሰጠውን መመሪያ በመከተል ትምህርቱን አጥና። የተጠቀሱትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች እንብብ። ለቀረቡት መልመጃዎች ሁሉ መልስህን ከስጠህ በኋላ በትምህርቱ መጨረሻ ከተሰጡት መልሶች ጋር አስተያያው።
2. በትምህርቱ መጨረሻ ላይ የሚገኘውን የመከራ ፈተና ከወሰድክ በኋላ መልሶችህን በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ከሰፈሩት መልሶች ጋር አስተያያው።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

የእግዚአብሔር መሣርያ

ዓላማ 1 በክርስቲያኖች ዘንድ ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል ምን ትርጉም እንዳለው ስመግለጽ

በትምህርት 1 እና 2 ስለ እግዚአብሔር የመዋጀት ዕቅድ ተነጋግረናል። እግዚአብሔር አብ፣ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ዓለምን በማዳን ተግባር ውስጥ ተካፋይ እንደሆነም ተነጋግረናል። በዚህ ትምህርት ውስጥ ደግሞ ስለ ቤተክርስቲያንና በማዳን ዕቅድ ውስጥ የሚኖራትን ድርሻ እንመለከታለን።

በመጀመርያ ቤተ ክርስቲያን ምን እንደሆነች እንመልከት። ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር ፍጥረትና በክርስቶስ በኩል የተገዛችና ልዩ ሥፍራ የተሰጣት ነች። ቤተክርስቲያን ምን መሥራት እንደሚገባት መመልከት እንፈልጋለን። ከማንነትዋ የተነሳ በዓለም ውስጥ ልዩ የሆነ ተልዕኮ አላት። ይህ ተልዕኮዋ ምን እንደሆነ እንመለከታለን።

ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል ትርጉም

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል “ኤክሌሽያ” ተብሎ ተጠቅሷል። የቃሉም ትርጉም “የተጠራ” ወይም “ተጠርተው የወጡ” የሚል ነው። ከአንድ ነገር ደግሞም ለአንድ ነገር መጠራታቸውን ያመለክታል።

ቀለል ባለ መንገድ ስንወሰደው ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር ሕዝብ ናት። አማኞች በክርስቶስ ወንጌል ከዓለም ተጠርተው ወጥተዋል። ክርስቲያኖች በእምነት ከክርስቶስ ጋር የግል ግንኙነት አላቸው። በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነትም አማኞችን ሁሉ በሚያጠቃልለው በክርስቶስ እካል ውስጥ ገብተዋል (1ቆሮ. 12:12-13)።

ቤተክርስቲያን “ሰማቸው በሰማያት የተጸፈ የበጎ ልጆች ጉባዔ ናት” (ዕብ. 12:23)። ይህም የሚነግረን የቤተክርስቲያን ክፍል ለመሆን ከሁሉ በፊት የሚያስፈልገው አዲስ ልደት ማግኘት መሆኑን ነው። ሁለተኛው አስፈላጊ ነገር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ከአማኞች ጋር እንድ እካል መሆን ነው (1ቆሮ. 12:13)። የቤተክርስቲያን እካል አንዱ ክፍል ለመሆን የሚያስቃን የመጀመርያ ደረጃዎች እነዚህ ናቸው።

(1) አዲስ ልደት ማግኘት ማለት

ሀ. ያለ ኃጢአት መሆን ማለት ነው።

ለ. ክርስቶስን አዳኝና በህ እድርን መቀበል ማለት ነው።

ሐ. መሞትና በትንሳኤ መነሳት ማለት ነው።

(2) ከሚከተሉት ዕረፍተ ነገሮች ውስጥ ትክክለኛ የሆኑትን ምረጥ።

ሀ. “ተጠርተው የወጡ” የሚለው ሃሳብ ክርስቲያን ከአሮጌው የኃጢአት ሕይወት መለየቱንና በክርስቶስ ወደ እዲስ ሕይወት መምጣቱን ያመለክታል።

ለ. የቤተክርስቲያን ዋና ዓላማ አማኝነ ከኃጢአተኛው ለመለየት ነው።

ሐ. ቤተክርስቲያን የተሰጣት ተልዕኮ በዓለም ላይ እንዲፈጸም አማኞችን ወደ እንድነት ታመጣሰች።

መጽሐፍ ቅዱስ ቤተክርስቲያንን በሁለት መንገድ ይገልጻል። የመጀመርያው ዓለም አቀፍ ቤተክርስቲያን ተብላ የምትጠራው ነች። ክርስቶስ “ቤተክርስቲያኔን እሠራለሁ” ብሏል (ማቴ. 16:18)። በብዙ ቁጥር እንደሚናገር “እብያተ ክርስቲያናትን” አላለም። በእግዚአብሔር መንፈስ የተወለዱትንና በዚያው መንፈስ የክርስቶስ እካል እንዲሆኑ የተጠመቁትን ስለምታጠቃልለዋል እንዲት ቤተክርስቲያን ይናገራል (1ጴጥ. 1:3፣ 22-25)። ዓለም አቀፍ ቤተክርስቲያን በየትኛውም ሥፍራና በየትኛውም ዘመን የሚኖሩትን አማኞችና የክርስቶስ እካል አባላትን ሁሉ ታጠቃልላለች። እንዳንዴች የማትታየዋል ቤተክርስቲያን ብለው ቢጠሯትም በተጨማሪ ስላሉ ሰዎች የምንናገር በመሆኑ ይህን መጠርያ መጠቀም አመቺ አይደለም።

መጽሐፍ ቅዱስ በአንድ አካባቢ ስለምትገኝ ወይም ስለ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም ይናገራል። በዚህ መልክ ስንመለከት ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል በአንድ አካባቢ የሚገኙ የአማኞችን ስብሰባ ያመለክታል። አጥቢያ ቤተክርስቲያን የዓለም አቀፍ ቤተክርስቲያን አካባቢያዊ መግለጫ ናት። ከዚህም የተነሳ በኢየሩሳሌም ያለች ቤተክርስቲያን (የሐዋ. 8:1፣ 11:22)፣ በቆሮንቶስ ያለች ቤተክርስቲያን (1ቆሮ. 1:2፣ 2ቆሮ. 1:1) ወይም የተሰሉንቄ ቤተክርስቲያን (1ተሰ. 1:1) የሚሉትን እናነባለን። አጥቢያ ቤተክርስቲያን በአንድነት የእውነተኛዋና ዓለም አቀፍ ቤተክርስቲያን ጥሩ ምሳሌ መሆን ይገባቸዋል።

ቤተክርስቲያን በመጀመሪያዎቹ ወቅቶች በጣም ቀላል በሆነ መንገድ ትቋቋም ወይም ትተክል ነበር። በመጀመሪያ ፍቅር፣ ንብረትና መተባበር እንጂ ሌላ የሚያይዛት ድርጅታዊ መዋቅር አልነበራትም። ይህ ሁኔታ በቶሎ ተለወጠ። የክርስቶስን ወንጌል ወዳልዳኑ ሰዎች ሰማድረሰ እንዲያሰችል የጋራ መተባበር አስፈላጊ ስለነበር ድርጅታዊ መዋቅር እንዲኖራት ተደረገ። በመጀመሪያ በኢየሩሳሌም እንዲት አጥቢያ ቤተክርስቲያን ብቻ ነበረች። የሚድኑት በየዕለቱ እየተጨመሩ ሲሔዱ የአባላት ቁጥር ወደ 3000 ከዚያም ወደ 5000 ደረሰ (የሐዋ. 2:47)። በክርስቶስ እካል ውስጥ አባላት እየበዙ ሲሔዱ በሌሎች ሥፍራዎችም የአጥቢያ ቤተክርስቲያናት መቋቋም አስፈላጊ ሆነ። እንደ ይሁዳና ሰማርያ ባሉት ቦታዎች እንዲሁም ወንጌል በተሰበከበት ቦታ ሁሉ አዳዲስ ቤተክርስቲያናት ተቋቋሙ (የሐዋ. 8)።

ቤተክርስቲያን ከተመሠረተችበት ጊዜ አንስቶ አስከዳሪው ዘመን ድረስ አማኞች ሁሉ ከሌሎች የክርስቶስ አካል አባላት ጋር ህብረት ማድረግ አበረሳገ መሆኑን ይገነዘባሉ። ይህም አጥቢያ ቤተክርስቲያናት እንዲወለዱ አደረገ። ቢሆንም እዚህ ላይ ዓለም አቀፏ ቤተክርስቲያን በምትታየዋ መደም በአጥቢያ ቤተክርስቲያን በኩል አንደተገለጠች መዘንጋት የሰበትም። ሁለት ወይም ሦስት ሆነው በክርስቶስ ስም አማኞች በሚሰበሰቡበት ቦታ ሁሉ ቤተክርስቲያን ትኖራለች (ማቴ. 18:20)።

- (3). ከዚህ በታች የተሰጡትን ሐረጎች በመምረጥና በባዶ ቦታዎች ውስጥ በመጻፍ ፀረፍተ ነገሮቹን መሰራተኛ አድርግ። እንዳንዶቹ መልሶች ከአንድ ጊዜ በላይ ጥቅም ላይ ሊውሉ ይችላሉ።
1. አዲስ ልደት
 2. ዓለም አቀፏ ቤተክርስቲያን
 3. የክርስቶስ ወንጌል
 4. ከሌሎች አማኞች ጋር አንድ መሆን
 5. አጥቢያ ቤተክርስቲያን

ዘ. ቤተክርስቲያን በ _____ አማካኝነት ከዓለም ተጠርተው የወጡ የእግዚአብሔር ሕዝብ ናት።

ለ. የቤተክርስቲያን አንዱ ክፍል መሆን የሚቻልባቸው ሁለት ሁኔታዎች _____ እና _____ ናቸው።

ሐ. የማትታየዋ ቤተክርስቲያን ሌላው መጠርያ ስም _____ የሚል ነው።

መ. የምትታየዋ ቤተክርስቲያን ሌላው መጠርያ ስም _____ የሚል ነው።

ሠ. አማኞች በአንድ በተወሰነ ቦታና ጊዜ ሲገናኙ _____ ተብሎ ይጠራሉ።

ረ. በሁሉም ስፍራ በየዘመኑ የነበሩ አማኞች በአንድነት _____ ይባላሉ።

(4). የዓለም አቀፏ ቤተክርስቲያን አባል ነህን? _____

የአጥቢያ ቤተክርስቲያን አባል ነህን? _____

መለኮታዊ ምንጭ

ዓላማ 2 የቤተክርስቲያንን መለኮታዊ ባህርይ መግለጽ

ቤተክርስቲያን በእግዚአብሔር ተፈጥራለች። ቤተክርስቲያንን ልዩ የሚያደርጋት በእግዚአብሔር የተጠራ ልዩ ሕዝብ መሆኗ ነው። እግዚአብሔር አያንዳንዱን ሰው ወደ ንስሐ ይጠራል። የእግዚአብሔርን ጥሪ የተቀበለ ኃጢአተኛ በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት ይሆናል። ዳግም የተወለደ አማኝ የአዲሱ ቤተሰብ ይህም የእግዚአብሔር ቤተሰብ ወይም የቤተክርስቲያን አባል ይሆናል። ቤተክርስቲያን የሰው ሥራ ውጤት ሳትሆን በእግዚአብሔር የተወለደች ናት። ቤተ ክርስቲያን የተዋቀረች ሳትሆን የተወለደች ናት። የሰው ጥረት አላስገኛትም። ሰው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከመወለዱ የተነሳ የተገኘች ናት።

የቤተክርስቲያን ባለቤት እግዚአብሔር ነው። ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር ሕዝብ ናት (1ጴጥ. 2:9)። በክርስቶስ በኩል እንዲገዛት ዋጋን የከፈለው አርሱ እንደመሆኑ የእግዚአብሔር ናት (1ቆሮ. 6:19-20)። እግዚአብሔር ለዘላለማዊ ዓላማው ሊጠቀምባት የእርሱ ሆኗለች። ይህ ማለት ግን ሕይወት አልባ ቁስ አካል ወይም በእግዚአብሔር አጅ ላይ እንዳስ የአጅ መሣርያ ናት ማለት አይደለም። በስማይ ያሉ አለቆችና ባለሥልጣናት የእግዚአብሔርን ጥበብ በየመልኩ የሚረዱት በቤተክርስቲያን አማካኝነት በመሆኑ ቤተክርስቲያን በእግዚአብሔር ዘንድ ትልቅ ዋጋ አላት (ሕፌ. 3:10)። በሌላ አባባል ቤተክርስቲያን እግዚአብሔር ከኃጢአት እንደሚቤዥ የሚያሳይበት በዓለም ዘንድ ህያው ምሳሌ ነች። የዓለም ፈጣሪና አዳኝ የሆነው እግዚአብሔር ሕዝቡ ከእርሱ ጋር እንደገና ጎብረቱ እንዲታደስና የተለየ ግንኙነት እንዲኖረው ያደርጋል።

የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ስታነብ ስለዚህ ልዩ ግንኙነት የበለጠ ትገነዘባለህ። እነዚህ ምንባቦች ስለ ቤተክርስቲያን ባህሪና ትርጉም፣ ከእግዚአብሔር ጋር ስላላትም ግንኙነት የበለጠ ያስረዳሃል።

(5). አያንዳንዱን ጥቅስ እንብብና ለቤተክርስቲያን የተሰጣትን ስም ጻፍ።

ሀ. ሕፌሶን 2:19

መ. 1ጴጥሮስ 2:5:9

ለ. ሕፌሶን 2:21

ሠ. 1ጴጥሮስ 5:3-4

ሐ. 1ጢሞቴዎስ 3:15

(6). ቤተክርስቲያን በእግዚአብሔር የተፈጠረችው ለምንድን ነው?

(7). ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር የሆነችው ለምንድን ነው?

የክርስቶስ ዓላማ

ዓላማ 3 ቤተክርስቲያን በክርስቶስ የመቤዝት ዕቅድ ውስጥ ያላትን ድርሻ መግለጽና አራት ምሳሌዎችን መስጠት

ስለ ቤተክርስቲያን ጅማሪና ትርጉም ተነጋግረናል። ቤተክርስቲያን በዚህ መልክ ህልውና እንዲኖራት የእግዚአብሔር ፈቃድና አቅድ ነው። በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ክርስቶስ ራሱን መስዋዕት አድርጎ በማቅረብ ዓለምን ይዋጃል። ይህ የመዋጀት ዕቅድ ተግባራዊ የሚሆነው በክርስቶስ ብቻ አይደለም (ማቴ. 28:18-20)። ዕቅዱ ቤተክርስቲያንንም ይጨምራል፤ የክርስቶስን ዘላለማዊ ዓላማ ወኪል ወይም መልዕክተኛ በመሆን ትፈጽማለች።

የእግዚአብሔር ዕቅድ ቀስል ባለ መልኩ እንደሚከተለው ሊገለጽ ይችላል።

①. እግዚአብሔር አብ የሰው ልጅ ቤዛነቱን እንዲያገኝ አቅዶአል።

- ②. የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ዕቅድ በመግለጥ ዋጋውን ከፋሰ-አል።
- ③. መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን የእብንና የወልድን መስኮታዊ ዓላማ እንድትፈጽም ሰርቷታል።
- ④. ቤተክርስቲያን አባሎቿ በሚሰጡት እገልግሎት በመንፈስ ቅዱስ እማካኝነት የእብና የወልድን ዓላማ ትፈጽማለች።

እስከ አሁን ሁለት ነገሮችን በግልጽ እስቀምጠናል። የመጀመሪያው በክርስቶስና በቤተክርስቲያን መካከል ያለው ልዩ ግንኙነት ማለትም የክርስቶስና የቤተክርስቲያን እንድነት ነው። ሁለተኛው ደግሞ ይህ እንድነት ሊፈፀም የቻለበት መንገድ ነው። መንፈስ ቅዱስ አማኞች ከክርስቶስ ጋር እንድነት እንዲኖራቸውና እንዲተባበሩ ፀጋን ይሰጣል። በክርስቶስ እካል ላይ ያለው እያንዳንዱ እባል የሚሰጠው እገልግሎት ፍሬያማ እንዲሆን ያደርጋል (ዮሴፍ 12:4-8)። ሁለቱን ሃሳቦች የሚገልጹ እንዳንድ ምሳሌዎች ከዚህ በታች ተሰጥተዋል።

1. **ቤተክርስቲያን የክርስቶስ አካል ናት።** ያህ ማለት ራስና የቀረው እካል እንድ እንደሆኑ ሁሉ ክርስቶስና ቤተክርስቲያን እንዲሁ እንድ ናቸው። በክርስቶስና በቤተክርስቲያን መካከል እጅግ እስፈላጊና ህያው የሆነ ግንኙነት አለ። ሐዋርያው ጳውሎስ የእካልን ምሳሌ በመጠቀም እንዲህ ይላል። “ማንም የገዛ ሥጋውን የሚጠላ ከቶ የለምና፤ ነገር ግን የእካሉ ብልቶች ስለሆንን፤ ክርስቶስ ደግሞ ለቤተክርስቲያን እንዳደረገላት ይመግበዋል፤ ይከባከበውማል” (ኤፌ. 5:29-30)። ቤተክርስቲያን እንደ እካል የምትታይ የክርስቶስ መገለጫ ትሆናለች። ይህ ማለት ቤተክርስቲያን ክርስቶስ ምን እንደሚመስል ታሳያለች ማለት ነው። የክርስቶስ አካል የጋራ እምነት፣ የጋራ አምልኮና የጋራ ፍቅር ደዋሃዳቸው ሰዎች የሚካፈሉት ኅብረት ነው። ይህ እምነት፣ አምልኮና ፍቅር የቤተክርስቲያን ራስ በሆነው በክርስቶስ ዙርያ ማፀከል ያደረገ ነው። በእንደ ላይ ተሰባስበው ቤተክርስቲያን የሚሆኑት ሰዎች በክርስቶስ ሥራ በእንደነት የተሳሰሩ ናቸው (ኤፌ. 2:21-22፤ 5:30፤ 1ቆሮ. 12:27)።

2. **ቤተክርስቲያን የክርስቶስ መሽራ ናት።** ቤተክርስቲያን የወንዱን መሽራ በምትጠብቅ የሴት መሽራ ትመስላለች። ቤተክርስቲያን የክርስቶስን ማለትም የመሽራውን መመስሰ ትጠባበቃለች (ማር. 2:19-20፤ 2ቆሮ. 11:21)። ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን ስለወደዳት ራሱን ስለ እርሷ እሳልፎ ስጠ (ኤፌ. 5:25)። በአሁኑ ወቅት ክርስቶስ ቤተክርስቲያን እያዘጋጃት ነው። በበጥ ሠርግ ወቅት ነውርና እንከን የሌለበት አድርጎ ያቀርባታል (ራዕ. 19:5-10)።

3. **ቤተክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ማኅበረሰብ ናት።** ቤተክርስቲያን በኢንጠቆስጤ ቀን ተመስርታለች። የክርስቶስን ተልዕኮ ለመፈፀም እንድትችል በመንፈስ ቅዱስ ተወልዳለች። በምድር ላይ እግዚአብሔር

ይኖርበት ዘንድ የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ ሆናለች። መንፈስ ቅዱስ የመፍጠር ተግባሩን እንደፈፀመ አሁንም በመፈፀም ይቀጥላል። አዳም ሲፈጠር መንፈስ ቅዱስ ነበረ። የእግዚአብሔር አዲስ ፍጥረት የሆነችው ቤተክርስቲያን ስትፈጠርም እንዲሁ ነበር።

ለአምልኮና ለእገልግሎት ኅብረት እንዲፈጠር የቻለው በመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። በኢንጠቆስጤ ቀን አማኞችን ሁሉ በአንድነት እንዲሆኑ አደረጋቸው። ልዩ የሆነ የልብ አንድነት ነበራቸው (የሐዋ. 2:43-47)። በእብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ መካከል አንድነት እንዳለ በቤተክርስቲያንም ውስጥ አንድነትና ኅብረት አለ። የመንፈስ ቅዱስ መገኘትና በቤተክርስቲያን ውስጥ መኖር በአማኞች መካከል ጥልቅ የሆነ የመንፈስ አንድነት እንዲፈጠር ያደርጋል።

መንፈስ ቅዱስ በክርስቶስ እካል ላይ አባሎችን ሁልጊዜ ይጨምራል። በቤተክርስቲያን አማካኝነት ወደ ሌሎች በመድረስ ወደ አማኞች ኅብረት እንዲጨምሩ ያደርጋል። ማንም ሰው እንዳይጠፋ ይህ የክርስቶስ ምኞት ነው (2ኤጥ. 3:9)።

ቤተክርስቲያን በምድር ላይ እስካለች መንፈስ ቅዱስ አማኞችን የክርስቶስ እካል እንዲሆኑ ያጠምቃቸዋል። የቤተክርስቲያን አባሎችንም ለእገልግሎት ያጠምቃቸዋል። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ዓላማ የሚፈጽመው በቤተክርስቲያን አማካኝነት ነው።

4. **የቤተክርስቲያን አባላት ሕያዋን ድንጋዮች ናቸው።** ቤተክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ቤተመቅደስ እንደሆነች ቀደም ሲል ተጠቅሷል። ሕያው የእግዚአብሔር መንፈስ በህንፃው ውስጥ ይኖራል። ህንፃውም ከህያዋን ድንጋዮች የተገነባ መንፈሳዊ ህንፃ ነው (1ኤጥ. 2:5)። ህያዋን ድንጋዮች እኛ ነን። መንፈስ ቅዱስ ለቤተክርስቲያን ሕይወት የሚሰጥና ህያው ሆኖ እንድትቆይ የሚያደርግ እርሱ ነው። የቤተክርስቲያን ህያው ኃይል ነው። ቤተክርስቲያን የተገነባችው ከሙታን ድንጋዮች ሳይሆን ህያዋን ከሆኑት ነው። ማኅበረሰባዊነት፣ አንድነትና አንዱ የሌለውን ጉድለትም ሆነ በርከት ሊካፈል እንመለከታለን። ቤተክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ስትፈጽም ህያውና ንቁ ትሆናለች።

(8). ትምህርቱን ወደ ጌላ መለስ ብለህ ሳትመለከት በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ያሉትን አራት ደረጃዎች ዘርዝር። በማስታወሻህ ላይ ጸፋቸው።

(9). ቤተክርስቲያን የክርስቶስ የመዋጀት ዕቅድ ውስጥ ተሳታፊ መሆኗን ተመልክተናል። ስለ ቤተክርስቲያን የተሰጡት የሚከተሉት መግለጫዎች ከዚህ ሃሳብ ጋር እንዴት ይዛመዳሉ?

ሀ. ቤተክርስቲያን የክርስቶስ እካል ናት።

- ለ. ቤተክርስቲያን የምትታይ የክርስቶስ መገለጫ ናት።
- ሐ. ቤተክርስቲያን የክርስቶስ መሽራ ናት።
- መ. ቤተክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ማገበረሰብ ናት።
- ሠ. የቤተክርስቲያን አባላት ህያዋን ድንጋዮች ናቸው።

የቤተክርስቲያን አገልግሎት

ዓላማ 4 አገልግሎት ለሚለው ቃል ከቤተክርስቲያን ጋር በተዛመደ መልኩ ትክክለኛ ማብራሪያ ለመለጠት

አገልግሎት ከቤተክርስቲያን ባህሪ የተነሳ የሚታይ ውጤቷ ነው። መንፈስ ቅዱስም የቤተክርስቲያንን አገልግሎት ያበረታታል። ከዚህም በላይ ግን የቤተክርስቲያን አገልግሎት ከባህሪዋና ከተፈጥሮዋ የሚመነጭ ነው። መብላት ለሰው ልጆች የተፈጥሮ ግዴታ እንደሆነ ለቤተክርስቲያንም አገልግሎት እንዲሁ ነው።

እዲበ የተወለደ እማኝ ሊያደርገው የሚፈልገው አንድ ነገር እግዚአብሔርን ማገልገል ነው። ደግንታችን በውስጣችን ከፈጠረው ደስታና ለጌታም ካለን አክብሮት የተነሳ በምላሹ አንድ ነገር ማድረግ እንፈልጋለን። ይህ እንግዲህ አንድ ህፃን ምግብ መመገብ እንደሚፈልግ ዓይነት ማሰት ነው። ቢሆንም ህፃን ምን መብላትና እንዴት መብላት እንደሚገባው ለመጣር እንዳንድ ሥልጠና ያስፈልገዋል። እማኞችም አገልግሎት ምን እንደሚመስል ማወቅ ያስፈልጋቸዋል።

አገልግሎት ምንድን ነው?

አገልግሎት ስሩ ባለ መልኩ በንመለከተው ሌላውን ሰው ለመጥቀም የሚደረግ ተግባር ነው። ውሱን በሆነ መልኩ ስንመለከተው ቤተክርስቲያን በተለያዩ መልኩ የምትፈጽመውን ተግባር እንድንገነዘብ ያስችለናል።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ አገልጋይ የሚሰው ቃል በቤት ውስጥ አገልግሎት የሚሰጠውን ሰው የሚያሳይ ነው (ነገ. 10:5)። በመቅደስም ውስጥ አገልግሎት የሚሰጠው አገልጋይ ተብሎ ይጠራል። ሃሳቡ የሚያሳየው ሌላውን የሚያግዝና የሚረዳውን ሰው ነው። ኢየሱ የሙሴ አገልጋይ ነበር (ዘፀ. 24:13፣ 33:11)። ኤልሳ ኤልያስን ይረዳው ነበር (ነገ. 19:21)። ካህናቱና ሌዋውያኑ በመቅደስ ውስጥ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ነበሩ (ዘፀ. 28:35፣ ነገ. 8:11)።

በአዲስ ኪዳን መጀመርያ በተጻፈበት ቋንቋ በግሪክ ቃሉ “ዲያኮኖስ” የሚል ነው። ይህም ቃል “አገልጋይ” የሚል ትርጉም ያለው ነው። በናዝሬት ከተማ የምኩራቡ አገልጋይ በዚያ የሚቀመጠው ሰው ነው (ሉቃ. 4:20)። ዮሐንስ ማርቆስ ጳውሎስና ሰርናባስን የሚረዳቸው አገልጋይ ነበር።

ኢየሱስም ይህን ቃል በመጠቀም “የሚያገለግሉኝ ቢኖር ይከተሉኝ፤ እኔም ባለሁበት አገልጋዬ ደግሞ በዚያ ይሆናል” ብሏል (ዮሐ. 12:26)። ቤተክርስቲያን እያደገች ስትሔድ የተለያዩ ተግባር በመፈፀም በአገልግሎት የሚሳተፉ ሰዎችም እየበዙ ይሔዳሉ። ሁሉም ግን የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸው (1ቆሮ. 12:8-10)። ቃሉ መንፈሳዊ አገልግሎት ማካሔድንም የሚጨምር ነው።

ቤተክርስቲያን የጌታዋንና የእዳኝዋን የኢየሱስ ክርስቶስን አገልግሎት ለመፈጸም የተጠራች ናት። አገልጋይ በኃላፊነት ሥፍራ እንዲሆን እግዚአብሔር የጠራው ሰው ነው። የማገልገል ኃላፊነት የማን ነው? ከመጽሐፍ ቅዱስ ሁለት ምንባቦች ለዚህ ጥያቄ መልስ ይሰጡናል። የመጀመርያው በ1ኢጥ. 5:1-3 የሚገኝ ነው።

“እንግዲህ እኔ ከእነርሱ ጋር ሽማግሌ የክርስቶስም መከራ ምስክር ደግሞም ሲገለጥ ካለው ክብር ተካፋይ የሆንሁ፤ በመካከላቸው ያሉትን ሽማግሌዎች እመክራቸዋለሁ። በእናንተ ዘንድ ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ ጠብቁ። እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በውድ እንጂ በግድ ሳይሆን፤ በሰነ ፈቃድ እንጂ መጥፎውን ረብ በመመኘት ሳይሆን ንብኙት። ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማገበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ።”

ይህ ምንባብ ጊዜያቸውንና ጉልበታቸውን ሁሉ ለአገልግሎት በማዋል እንዲያገለግሉ ስበተጠሩት ስለቤተክርስቲያን መሪዎች ይናገራል።

እሁን ደግሞ 1ኢጥ. 2:9-10 እንመልከት

“እናንተ ግን ከጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእርሱን በነነት እንድትነግሩ የተመረጠ ትውልድ፤ የንጉሥ ካህናት፤ ቅዱስ ሕዝብ፤ ለርስቱ የተሰየ ወገን ናችሁ። እናተ ቀድሞ ወገን አልነበራችሁም እሁን ግን የእግዚአብሔር ወገን ናችሁ። እናንተ ምህረት ያገኛችሁ አልነበራችሁም፤ እሁን ግን ምህረትን አግኝታችኋል።”

ይህ ምንባብ እማኞችን ሁሉ የሚመስከት ነው። ከቤተ ክርስቲያን ውጪ በተለያዩ የሙያ መስክ ተሰማርተው ኑሮአቸውን የሚመሩትን ሁሉ ይጠቀሳሉ። ምንም እንኳን ብዙዎቻችን የራሳችንን ሥራ እየሰሩ ኑሮአችንን ብንመራም የቤተክርስቲያን ክፍል እንደመሆናችን በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ኃላፊነትን በመካፈል እናገለግላለን። ሁላችንም የእግዚአብሔርን በነነት ለመናገር የተመረጣን የንጉሥ ካህናት ነን።

(10). ስለ ቤተክርስቲያን አገልግሎት ትክክለኛ መግለጫ የሆኑትን ምረጥ።

ሀ. የቤተክርስቲያን አገልጋይ ሌሎችን የሚረዳና የሚደግፍ ነው።

- ለ. የቤተክርስቲያን አገልጋይ ከካህናቱ መካከል የሚመደበው ሰው ብቻ ነው።
- ሐ. ቤተክርስቲያን ባህሪዋ ራሱ ወደ አገልግሎት ይመራታል።
- መ. ከካህናቱ ውጪ የሆኑ ሰዎች በቤተክርስቲያን እንዲያገባሉ እይጠበቅ ባቸውም።
- ሠ. አማኞች ሁሉ በአገልግሎት እንዲሳተፉ እግዚአብሔር ይጠበቅባቸዋል።
- ረ. እያንዳንዱ አገልጋይ በቤተክርስቲያን ውስጥ ያለውን አገልግሎት ሁሉ መፈፀም መቻል አለበት።
- ሸ. አገልግሎት የሚሰው ቃል መንፈሳዊ አገልግሎት ማከናወን ይጫምራል።

እንዴት እናገለግላለን?

ዓላማ 5 የአገልጋይነትን መንፈስ በቤተክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ በሥራ ላይ ማዋል

ክርስቲያን አገልጋይ የክርስቶስን ምሳሌነት መከተል አለበት። ክርስቶስ ሰማገልገል እንጂ ሌሎች እንዲያገለግሉት አልመጣም (ማቴ. 20:28፤ ማር. 10:45)። እርሱ ራሱ በዮሐ. 13:15 "እኔ ሰእናንተ እንዳደረግሁ እናንተ ደግሞ ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ ስጥቻችኋለሁ" በማለት ተናግሮናል። ጳውሎስም ለቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን የጻፈው ከዚህ ጋር ተመሳሳይ ነው። "ስለዚህ ምክንያት ምሕረት እንደተሰጠን መጠን ይህ አገልግሎት ስላለን አንታኩትም" (2ቆሮ. 4:1)።

የክርስቶስ አገልጋይ የጌታውን ምሳሌነት በመከተል በትህትናና በፍቅር ሌሎችን ያገለግላል። ኢየሱስ ባደገበት በናዝሬት ከተማ የመጀመሪያ ስብከቱን በምክራብ ሲስብክ የሚከተሰውን ተናግሯል።

"የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፤ ሰድሆች ወንጌልን እስብክ ዘንድ ቀብቶኛል ሰታስሩትም መፈታትን ሰፊውሮችም ማየትን እስብክ ዘንድ የተጠቁትንም ነጻ አወጣ ዘንድ፤ የተወደደችውንም የጌታን ዓመት እስብክ ዘንድ ልኮኛል" (ሉቃ. 4:18-19)

- (11). እኛ የክርስቶስ አካል እንደመሆናችን አገልግሎታችንም የእርሱን አገልግሎት መምሰል አለበት። እርሱ እንዴት እንዳገለገለ ሰማስታወስ እንድትችሉ ከላይ የጠቀስነውን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ በቃልህ አጥና።

ኢየሱስ የአገልጋይን ድርሻ እንደሚፈጽም በአደባባይ ተናግሯል። የተቸገሩ ሰዎችን አይቶ እያልፋቸውም። በመንገድ የወደቁትን ያገለግላቸው ነበር። ታመው ወደ እርሱ የመጡትን አካላቸውንም ሆነ መንፈሳቸውን ይፈውስ ነበር። ስብዕናውን የጣለ ቀራጭ፤ አይኑ የታወረውን ለማንኛ፤ ስሰ ነፍሱ ግራ የተጋባውን ባለፀጋ ሰው፤ ስለ ዕጣፈንታው የተጨነቀውን አሳ እጥማጅ፤ ስለለምጹ ከሰው የተገለለውን ወይም በጋጢኦት የተያዘችውን ሌት እርዳታው የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ እግኝቶ ዝም አላላቸውም። ለብዙ ሰዓት

ከማገልገሉ የተነሳ ይደክመው ነበር፤ በመስቀል ላይ ራሱን እስከመስጠት ድረስ ማገልገሉን እላቋረጠም።

ኢየሱስ ይህን አገልግሎቱን ለደቀ መዛሙርቱ አስተላለፈ። በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ የታላቅነትን መንገድ ሲያመለክታቸው "ሰው ፊተኛ ሊሆን ቢወድ ከሁሉ በኋላ የሁሉም አገልጋይ ይሁን አላቸው" (ማር. 9:35)። ደግሞም "በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን" በማለት ነገራቸው (ማር. 10:43) በመስቀል ላይ ከመሞቱ ከጥቂት ሰዓታት በፊት "እኔ ግን በመካከላችሁ እንደሚያገለግል ነኝ" በማለት አመለከታቸው (ሉቃ. 22:27)። የተናገረው ነገር ምን ማለት እንደሆነ በተግባር ሲያሳያቸው እንደ አገልጋይ የእያንዳንዳቸውን እግር አጠበ።

የአገልጋይን ማንነት ሰማሳየት አራት ነገሮችን መጥቀስ ይቻላል።

- ①. በሌላ ሰው ቤት አገልግሎት በመስጠት የሚደክም ነው።
- ②. ሌላው የሚያስፈልገውን ለመስጠት የሚደክም ነው።
- ③. ሌላው የሚመቸውን ለማድረግ የሚደክም ነው።
- ④. ስሰ ፈፀመው ተግባር ምሥጋናን ለማግኘት የማይጠብቅ ነው።

"እንዲሁ እናንተ ደግሞ የታዘዛችሁትን ሁሉ ባደረጋችሁ ጊዜ የማንጠቅም ባሪያዎች ነን፤ ልናደርገው የሚገባንን አድርገናል በሱ" (ሉቃ. 17:10)። ክርስቶስ በአገልግሎቱ ትልቅ ምሳሌያችን ነው። እርሱ እንዳገለገለ እኛም እንድናገለግል ትልቅ ዕድል በፊታችን ቀርቦልናል።

ኢየሱስ ወደዚህ ምድር የመጣው ራሱን ዝቅ በማድረግ እንደ ታዛዥ አገልጋይ ነው። እግዚአብሔር አብዓለም ሊሰጠው ከሚችሰው ክብር ሁሉ በላይ ፍጥረት ሁሉ ወልድን እንዲያከብረውና እንዲያመልከው ታላቅ ክብርን ሰጠው። ሐዋርያው ጳውሎስ ይህንን ሊገልጽ በፊልጵ. 2:9-10 እንዲህ ብሏል፡-

"በዚህ ምክንያት ደግሞ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ እደረገው፤ ከስምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ስጠው፤ ይህም በስማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፤ መላሰም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደሆነ ይመስክር ዘንድ ነው"

እግዚአብሔር በታዛዥነት ለምታገባል ቤተክርስቲያን እግዚአብሔር ያዘጋጀው ታላቅ ነገር እንደሆነ ይህ ሁኔታ ያመለክታል።

- (12). ከላይ ያለውን ክፍል በተለይም ለሰ አገልጋይ የተነገሩትን አራት ሃሳቦች እንደገና ተመልከታቸው። የአገልጋይነትን መርህ በቤተ

ክርስቲያን ውስጥ ባሕህ አገልግሎት እንዴት በሥራ ላይ ልታውሰው ታስባለህ?

አገልግሎታችን ምንድን ነው?

ዓላማ 6 ስጌታ፡ ለቤተክርስቲያን አባላትና ለዓለም የምንሰጠው አገልግሎታችን ምን ምን ሊያጠቃልል እንደሚችል መግለጽ

በአጠቃላይ መልኩ የቤተክርስቲያን አገልግሎትን ስሦት መክፈል ይቻላል። 1) እግዚአብሔርን ማገልገልና ማምሰክ 2) አባሎችን ማገልገል 3) ያላመነውን ሕዝብ ማገልገል ናቸው። እነዚህን ሦስት የቤተክርስቲያን አገልግሎቶች በሚቀጥለው ትምህርት ውስጥ በጥልቀት እንመሰክታቸዋለን። በአሁኑ ደረጃ እያንዳንዱን በአጭሩ ለመግለጽ ልምክር።

1. **ቤተክርስቲያን ለጌታ የምትሠጠው አገልግሎት።** ስሐዋ. 13፡2 “እነዚህም ጌታን ሲያመልኩ . . . የሚለው ቃል ስጌታ የምናቀርበው እውነተኛ አገልግሎት ማለት እውነተኛ አምልኮ መሆኑን ያስረዳናል። የቤተክርስቲያንና የአባሎች ተቀዳሚ ዓላማና ተግባር ይኸው ነው (ሮሜ 15፡6, 9፤ እጴ. 1፡5, 6, 12, 14፤ 3፡21)። የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዓላማ ሰውን ወደፊት ማቅረብ ነው። በክርስቶስ የተዋጀው ሰው ወደ እግዚአብሔር የሚቀርበው በአምልኮ ነው (እጴ. 2፡13)። እግዚአብሔርን ስናመልክ እንደ አባትነቱ አክብሮትንና መፈራትን እናቀርብበታለን። “ጌታችንና አምላካችን ሆይ . . . ክብር፣ ውዳሴ፣ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል” የሚለውና ሌሎችም መግለጫዎች የአምልኮን ዋነኛ ትርጉም ያመለክታሉ (ራዕ. 4፡11)።

2. **ቤተክርስቲያን ለአባሎች የምትሠጠው አገልግሎት።** ቤተክርስቲያን ራስዋን የማገልገል ኃላፊነትም ዕድልም ተስጥቷታል። የክርስቶስ አካልን በማንጽ የእግዚአብሔርን ሕዝብ በክርስቲያን አገልግሎት ለማዘጋጀት የተለያዩ የፀጋ ሥጦታዎች ለቤተክርስቲያን ተስጥተዋል (እጴ. 4፡11-12)።

ቤተ ክርስቲያን ራስዋን ለማንጽ፣ ለማንጸት፣ ለማስተማርና ለማሳደግ ለራስዋ አገልግሎት ትሰጣለች። አባሎችን የማንጽና የማሳደግ ኃላፊነት አለባት። እግዚአብሔር ለቤተክርስቲያን ያለው ግብ የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ አንድነት እንዲኖረን ወደ ብስለት በመሄድ ወደ ክርስቶስ መላት ልክ እንድንደርስ ነው (እጴ. 4፡13)።

3. **ቤተክርስቲያን ለዓለም የምትሠጠው አገልግሎት።** ቤተክርስቲያን ዓለምን በወንጌል ለመድረስ መዘርጋት አለባት። የሰው ልጅ በኃጢአት ከወደቀ ጊዜ አንስቶ እግዚአብሔር ሰውን ለማዳን ዕቅድ አዘጋጅቷል። ጌታ ለቤተ ክርስቲያን ታላቁን ተልዕኮ ሲለጣት ወደ ዓለም ሁሉ እንድትሔድና ሕዝቦችን ሁሉ ደቀ መዝሙር እንድታደርግ ተናግሯል (ማቴ. 28፡19፤ ማር. 16፡15)። ቤተክርስቲያን በዙሪያዋ ካለው ማንበረሰብ ከእያንዳንዱ ሰው ጀምሮ ዓለምን ሁሉ በወንጌል መድረስ ይኖርባታል።

እግዚአብሔር

ቤተክርስቲያንና
አገልግሎትዋ

ቤተክርስቲያን

ዓለም

በዓለም አቀፉ ቤተክርስቲያን ውስጥ እግዚአብሔር በሰዎች በኩል በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ሲበራ እንመለከታለን። ቤተ ክርስቲያን ተጠርተው የወጡና ለጌታ ለእያሱ ክርስቶስ ክብር ለማገልገል ራሳቸውን የሰጡ ሰዎች ስብስብ ናት። ጌታን፣ አባሎችንና ዓለምን ለማገልገል በሀያውነት ትንቀሳቀሳለች። እግዚአብሔርን ታመልካለች፣ ታገለግለዋለች፣ ደግሞም ስለ እርሱ ትመሰክራለች።

(13) ቤተክርስቲያን ጌታን እንዴት እንደምታገለግል ባጭሩ ግስጽ።

(14) ቤተክርስቲያን የራስዋን አባሎች እንዴት እንደምታገለግል አራት መንገዶችን ዝርዝር።

(15) ቤተክርስቲያን ዓለምን በምን መንገድ ልታገለግል ትችላለች?

የሙከራ ፈተና

ለሚከተሉት ጥያቄዎች ባጭሩ መልስ ሰጥ።

1. በአጥቢያ ቤተክርስቲያንና በዓለም አቀፉ ቤተክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት ግለጽ።
2. ዓለም አቀፉ ቤተክርስቲያን አንዳንድ ጊዜ ያማትታይ ቤተክርስቲያን የምትባሰው ለምንድን ነው?
3. ቤተክርስቲያንን በመመሥረት ረገድ የእግዚአብሔር ድርሻ እንዴት ሊገለጽ ይችላል?
4. ክርስቶስ ከቤተክርስቲያን ጋር ያለው ግንኙነት ምን ይመስላል?
5. መንፈስ ቅዱስ በቤተክርስቲያን ውስጥ ያለው ድርሻ ምንድን ነው?
6. ቤተክርስቲያን የምታገለግልበትን ሦስት መንገዶች ግለጽ።
7. እንደ ቤተክርስቲያን አባልነትህ በእነዚህ መንገዶች አገልግለሃል? ያገለገልክበትን መንገድ ግለጽ።
8. የክርስቶስ አካል አንዱ ክፍል እንደመሆኑ በግልህ በስፊው ልታገለግል በት የምትፈልገውን አቅጣጫ ግለጽ።
9. እግዚአብሔር አብ የሰውን ልጅ እንዴት እንደሚቤኸ አቅዷል። ኢየሱስ ክርስቶስ እቅዱን በመግለጥ መስዋዕት ሆኖ ሞቷል። መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ዓላማ እንድትፈጽም የቤተክርስቲያንን ሀልውና አስገኝቷል። ቤተክርስቲያንም ለዓለም አገልግሎት በመስጠት ዓላማውን ትፈጽማለች።

ለማጠናከሪያ ጥያቄዎች የተሰጡ መልሶች

1. ለ
9. ሀ. አካል እንደመሆናችን ከእርሱ ጋር አንድነት አለን። ከእርሱ ጋር በመተባበራችን ከእግዚአብሔር ጋር የነበረን ኅብረት እንደገና ታድሷል።
ለ. ቤተክርስቲያን በዚህ ኃጢአተኛ ዓለም ውስጥ ክርስቶስን ትወክላለች። የክርስቶስ ሞት በአንድነት ያስተላልፋል።
ሐ. ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን ከእግዚአብሔር ጋር ለሚኖራት ዘላለማዊ ኅብረት እያዘጋጀት ነው። በእግዚአብሔር ፊት አንከን የሌላት ሆኖ ለመቅረብ ሙሽራውን እንደምትጠብቅ ሙሽሪት ትዘጋጃለች።

- መ. መንፈስ ቅዱስ ለቤተክርስቲያን ኃይልና ሀገን በመስጠት በአንድነት የእግዚአብሔርን ዓላማ እንድትፈጽም ያደርጋታል።
- ሠ. እንደ ሀያው ድንጋይ በዓለም ውስጥ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነን። መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን በለሚኖር በሕይወት ያኖረናል። በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንፈጽማለን።
2. ሀ. እውነት ለ. ሐሰት ሐ. እውነት
 10. ሀ. እውነት ሐ. እውነት ሠ. እውነት ሸ. እውነት
ለ. ሐሰት መ. ሐሰት ረ. ሐሰት
 3. ሀ. 3 ሐ. 2 ሠ. 5
ለ. 1 እና 4 መ. 5 ረ. 2
 11. የራስህ መልስ
 4. አዲስ ልደትን በእውነት ካገኘህ የዓለም አቀፉ ቤተክርስቲያን እባል ነህ። ለሁሉም ጥያቄዎች መልስህ አዎን እንደሚሆን ተስፋ አደርጋለሁ።
 12. የእኔን መልስ ላካፍልህ። እንደ እግዚአብሔር አገልጋይ በቤቴ ውስጥ ሠራተኛ መሆኔን አስባለሁ። ሌሎችን እገስግላለሁ። ስፈልግ ብቻ ሳይሆን በምፈሰግበት ቦታ ሁሉ በስ አገልግሎቴ ምሥጋናን ሳልጠብቅ አገለግላለሁ።
 5. ሀ. የእግዚአብሔር ቤተሰብ መ. ቅዱሳን ካህናት፣ የንጉሥ ካህናት ለ. ሀንጻ እና ቤተመቅደስ ሠ. መንጋ ሐ. የሕያው እግዚአብሔር ቤተክርስቲያን
 13. ቤተክርስቲያን እግዚአብሔርን በመጀመርያ ደረጃ የምታገለግለው በእምልኮ ነው። እምልኮችን የሚገባው በሰሆን ክብርና ውዳሌን እናቀርብለታለን።
 6. ለእግዚአብሔር ጥሪ ምላሽ የሰጡና አዲስ ልደትን ያገኙ ሰዎች ስብስብ በመሆኗ ነው። ይህ አዲስ ልደት የተገኘው በክርስቶስ መስዋዕትነት በመሆኑ የእግዚአብሔር ሥራ እንጂ የሰው አይደለም።
 14. ቤተክርስቲያን እባሎችዋን በማንጽ ወይም በመገንባት፣ በማንጸት፣ በማስልጠንና በማሳደግ ታገለግላለች።
 7. ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር የሆነችው እርሱ ራሱ ዋጋ ከፍሎ ስስግዛትና በልጁ ሞት ስስተቤዣት ነው።
 15. ቤተክርስቲያን የክርስቶስን ወንጌል በየሥፍራው ለሰው ሁሉ በማዳረስ ወንጌልን እየሰበከች ዓለምን ታገለግላለች።
 8. እግዚአብሔር አብ የደኅንነትን መንገድ ለሰዎች አቀደ። ጌታ የሱስ መሥዋዕት በመሆን ማለትም ዕዳችንን በመክፈል እቅዱን ፈፀመ። መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን የእግዚአብሔርን አቅድ እውን እንድታደርግ ረዳ። ቤተክርስቲያን አገልግሎቷን ለዓለም በመስጠት እቅዱን ፈጸመች።

4

የእግዚአብሔር ሥራ በታሪክ ውስጥ

ትምህርት

ባለፈው ክረምት እኔና ቤተሰቤ እረፍት ወሰደን ወደ ሜክሲኮ ከተማ ሄድን። በጉዛችንም ረጅም ተራራን አልፈን አንድ ትንሽ ጅረት አጠገብ ምሳ ለመብላት መኪናችንን አቆምን። ያም በታ ሰማም ፀጥታ የለፈነበት ሲሆን በንፋስ ኃይል ከሚወዛወዙት ዛፎችና በሊሆላስ ከሚፈሰው ወንዝ ድምፅ በቀር ሌላ ምንም አይሰማም ነበር።

ወዲያውኑ የተራራውን ቁልቁለት ስንያያዘው ወንዙ በመንገዱ አቅጣጫ ሲሮጥ አስተዋልን። ቀጭኑ ጥርጊያ መንገድ ትልቅና ዋና መንገድ እየሆነ ሲሄድትንሽ ጅረት የነበረውም ትልቅ ወንዝ እየሆነ መጣ። ብዙ ከተጓዝን በኋላ ግን ትንሽ ጅረት የመሰለው ወንዝ ለካስ ወደ ሜክሲኮ የባህር ሰላጤ የሚቀላቀለው ታላቁና የታወቀው ሪዩ ግራንዴ የተባለው ወንዝ ነበር።

የቤተክርስቲያንም ሐይወት እንደ ወንዝ ይመስላል። ቤተ ክርስቲያን እንደማይቋረጥ ወንዝ ናት። አንዳንድ ጊዜ ትንሽ ወይም ቀጭን ወንዝ ትመሰላለች ሌላ ጊዜ ደግሞ በዘመንና በበታ ገጽታ ላይ እየተንደላደላ እንደሚፈሰ ታላቅ ወንዝ መሰላ ትገኛለች።

እግዚአብሔር ቤተክርስቲያንን በዓለም ውስጥ የማዳን ስራ እንድትለራ እንደመረጣት ተመልክተናል። ይህ የትምህርት ክፍል ሶስት ጠቃሚ የቤተክርስቲያን ታሪክ ክፍል ጊዜን ያሳየናል። እግዚአብሔር በእውነተኛነት ነገር ግን በተራ ሰዎች በቤተክርስቲያን ውስጥ ሲሠራ ታያላችሁ። የቤተክርስቲያን ታሪክም በተለያዩ ጊዜያትና ዘመናት በርካታ ተጋድሎዎችና ድሎች የሞሉበት መሆኑን ትመለከታላችሁ።

የትምህርቱ አከፋፈል

- መግሲያ
- የጥንቱ ክፍለ ዘመን፡ በእምነት መኖር
- መካከለኛ ክፍለ ዘመን፡ ከዓለም ጋር መደባለቅ
- ዘመናዊው ክፍለ ዘመን፡ ነፃነትን ማግኘት

የትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት ባጠናቀቅክ ጊዜ የሚከተሉትን ነገሮች መቻል ይኖርብሃል።

- ቤተክርስቲያን ዓለምን ለመቤገፍት የተሰጣትን እገልግሎት የሚያዳክሙ ሁኔታዎችን ማወቅ።
- በተማርከው ሦስት የቤተክርስቲያን ዘመናት ውስጥ ያሉትን ዋና ዋና ባለታሪኮችና ክንውኖች መለየት።
- ቤተክርስቲያን ወደ ተህድሶ እንድታመራ በውስጧ የተፈጠሩትን ለውጦች መጥቀስ መቻል።

የትምህርቱ መመሪያዎች

1. ሰነፍላ ትምህርት አንድ ውስጥ በተጠቀሰው ቅደም ተከተል መሠረት ትምህርቱን እጥና። በትምህርቱ ውስጥ የተጠቀሱትን የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ካጠናህ በኋላ የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎችን መልስ።
2. በትምህርቱ መጨረሻ የሙከራ ፈተና ውስጥና መልስህን ለመጽሐፉ መጨረሻ ከተሰጠው መልስ ጋር አመሃክር።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

መግቢያ

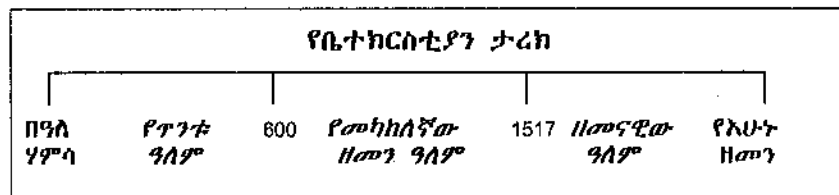
የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እግዚአብሔርን ያገለገሉ የወንዶችና የሴቶች ታሪክ ነው። ታሪኩ ክርስቶስ የጀመረውን እገልግሎት የቀጠሉ የእግዚአብሔር ስዎች ታሪክ ነው። ይህም በዘመናት ውስጥ በቤተክርስቲያን ያለውን ህይወትና የክርስትና እምነት ማስፋፋት ያጠቃልላል። ይህም ስለሁኑም ዘመን ሆነ ለወደፊቱም ትምህርት በመስጠት እቅጣጫን ያመሰክራል።

በዚህ ክፍል ትምህርት በጣም ጠቅሰል አድርገን በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የተፈፀሙ ክንውኖችን እናያለን። ፍላጎታችን የክርስትና እምነት ልምምድና ዕድገት ምን መልክ እንደነበረው ለመረዳት የቤተክርስቲያንን ምልክት፣ አገልግሎትና ምስክርነት በመጠኑ ለመዳሰስ ነው። በእርግጥ በዚህ እጭር ጥናት ውስጥ መላውን የቤተክርስቲያን ታሪክ ልንመሰክት እንችልም።

የቤተክርስቲያንን ድርጊት በተጠቀሱት ጊዜያት ውስጥ ለመመልከት እንዲያመች ሠንጠረዥ እንጠቀማለን፤ ይህም አጠቃላይ ኃሳቡን ለማግኘት ቀላል ይሆንልናል።

ታሪክን በዘመናት መከፋፈል ትክክል ሳይመስል ይችላል። ነገር ግን ጥርት ባለና በሰዕል መልክ እንድናይ ያደርጋል። በአንድ ክፍል ጊዜ ያለ እንደ ሁኔታ በድንገት እልቆ በሚቀጥለው ቀን ወይም ዓመት ካለፈው ጋር ያልተያያዘ አዲስ ነገር ይጀምራል ብለን ማስብ የለብንም። ታሪክ ቀጣይ የሆነ እንቅስቃሴ በመሆኑ እንዲሁ ክፍል አልቆ ሌላኛው የሚተካበትን ስማወቅ ያስቸግራል። ይህ የቤተክርስቲያን እንቅስቃሴ በሶስት ክፍል ዘመን ተከፍሏል።

የጥንቱ ክፍለ ዘመን	ከበዓለ ሃምሳ - 600 ዓ.ም.
የመካከለኛው ክፍለ ዘመን	600 - 1517 ዓ.ም.
የዘመናዊው ክፍለ ዘመን	1517 ዓ.ም. እስከ አሁን

የጥንቱ ክፍለ ዘመን፡ በእምነት መኖር

በእየሩሳሌም ያለችው ቤተክርስቲያን

ዓላማ / በእየሩሳሌም ያለችውን ቤተክርስቲያን ከበዓለ ሃምሳ እስከ 64 ዓ.ም. ያለውን ሁኔታ መግለጥ።

ቤተ ክርስቲያን የተጀመረው በእየሩሳሌም ነበር። ይህም ጅማራ በክርስቶስ ህይወትና ስራ ነበር። ክርስቶስ ከሞቱና ከትንሣኤው በኋላ ደቀ መዛሙርቱን ወደዓለም ሁሉ ሄደው እንዲሰብኩ አዘዛቸው። ደቀ መዛሙርቱም ይህንን የክርስቶስን ትዕዛዝ መፈፀም የሚያስችላቸውን ኃይል ለመቀበል በእየሩሳሌም መጠበቅ ነበረባቸው። በበዓለ ገምሳ በመንፈስ ቅዱስ ስራ ቤተክርስቲያን ህልውና አገኘች። ይህንን ታሪክ በአዋርያት ሥራ ምዕራፍ 2 ልታነብ ትችላለህ።

የጥንቷ ቤተክርስቲያን ያስማወረጥ ጌታን ታመልክ ነበረ። ጴጥሮስና ዮሐንስ ወደ መቅደስ ሲሄዱ ሽባ እግኝተው በሁለታቸው እንደተፈወሰ እናነባለን (የሐዋ. 3:39)። በዚህ የተነሣ በዙዎች እመኑ ሌሎችም የኃይሉን የእግዚአብሔርን ስራ በደቀ መዛሙርቱ እማካኝነት ሲያዩ አመኑ። ተአምራቶች ወደ አምልኮ የሚጠሩ ደውሎች ነበሩ። ተአምራቶች በጥንቱ ዘመን የተሰመዱ ነገሮች ነበሩ። የጥንቷ ቤተክርስቲያን እስደናቂ ህብረት ስለነበራት የመንፈስ አንድነት እና በክርስቶስ ላሉት ድሆች ማስብ ይታይ ነበረ። በክርስቶስ የነበራቸው እምነት ጠንካራ ከመሆኑም በላይ በምስክርነት የበረቱ ነበሩ፤ የባህሪ ገጽህናና የፍቅር መንፈስ በየዕለቱ በቤተክርስቲያን ውስጥ ይታይ ነበር።

በዚያን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን በዋነኝነት የነበረችው በእየሩሳሌም ነበር። ገና ወደ ደሁዳ፣ ሰማርያ እና ጌታ እንዳዘዘው ወደ ምድር ዳርቻ ሁሉ አልተስፋፋችም ነበር። ቤተክርስቲያን መስፋፋት የጀመረችው አስጢፋኖስ ከተገደለ በኋላ ነው (የሐዋ. 7)። ስደት የእየሩሳሌም ቤተክርስቲያን አማኞችን ወደ ተሰያዩ ቦታዎች በታተናቸው የተበተኑም ቃሉን እየሰበኩ በሄዱ ጊዜ ብዙዎች አመኑ። እይሁድ ያልሆኑትም እንኳን በእየሩሳሌም በተሰበሰበው ጉባኤ ውሳኔ መሠረት ወደ ቤተ ክርስቲያን ተጨመሩ (የሐዋ. 15)። የአዋርያት ሥራ መጽሐፍ በግምት እስከ 64 ዓ.ም ድረስ ያለውን ዘመን የሚሸፍን ሲሆን በሙሉ በእየሩሳሌም እና በሌሎች ቦታዎች የነበሩትን የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ነው ይህ ዘመንም ቤተክርስቲያን በሮማው ገዥ በኔሮ ስደት ላይ የወደቀችበት ጊዜ ነው። ይህ የስደት ዘመንም በተከታታይ በነበሩት በሮም ገዥዎች ስ 300 እመታት ያህል ቀጥሏል።

(1). በ 64 ዓ.ም. የነበረውን ሁኔታ የሚገልጹት ቃላቶች ፈት የ x ምልክት አድርግ

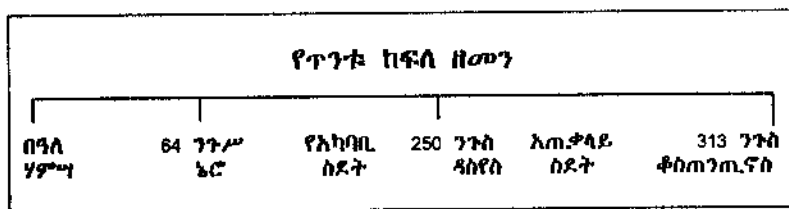
_____ ሀ. እድገት	_____ ሸ. በመንፈስ የተመራ እገልግሎት
_____ ለ. ተስፋ መቁረጥ	_____ ቀ. ራስ ወዳድነት
_____ ሐ. ያልተቋረጠ እምልኮ	_____ በ. ንፅህና
_____ መ. ጥቂት ተእምራት	_____ ተ. ጠንካራ ምስክርነት
_____ ሠ. ብዙ ተእምራት	_____ ቸ. መተሳሰብ እና ፍቅር
_____ ረ. ጠንካራ የእማኞች ህብረት	_____ ነ. ፍርሀት
_____ ሰ. የእንድነት አለመኖር	_____ ፕ. ቀላል እምነት

(2). ከላይ ከተጠቀሱት ቃላት ያንተን ቤተክርስቲያን ሁኔታ የሚገልጹት የትኞቹ ናቸው ?

ቤተክርስቲያን በስደት ውስጥ

ዓላማ 2 ከ312 ዓ.ም. በፊት የነበረው የቤተክርስቲያን እምነትና እንድነት የተፈተነበት ጊዜ እና በቤተክርስቲያን ላይ ያሰውን ተፅእኖ መግለፅ

ከእስጢፋኖስ መሞት በኋላ የቤተክርስቲያን ስደት ጨመረ። በእርግጥም ስ 300 ዓመታት ያህል የቤተክርስቲያን እንድነትና የእማኞቹ እምነት በስደት ተፈተነ። በመጀመሪያዎቹ ወቅቶች ይህ ስደት ቀለል ያለ እና በእካባቢ የተወሰነ ነበረ። እያደር ግን እየከፋ መጣ። በ250 ዓ.ም. ዴስስየ የተባለው ገዢ በነገሠበት ዘመን ስደቱ በመላው የሮማ ግዛት ውስጥ የተሰራጨ ነበረ። ይሁን እንጂ በዘመኑ መጨረሻ ክርስትና ወደ እንግሊዝ፣ እውሮፓ፣ ሰሜን አፍሪካ እና መካከለኛው ምስራቅ ሊስራጭ በቅቷል።

የቤተ ክርስቲያንን ህብረትና እንድነት ይፈትኑ የነበሩት ነጥቦች የሚከተሉት ናቸው።

1. የሐዋርያት ምት፡ የእይን ምሥክሮች የነበሩት ሐዋርያት በምት ሲያልፉ ሥልጣን ያለው የወንጌል ድምጻቸው አብሮ አቆመ። ቤተክርስቲያንም ኢየሱስ ስለተናገረውና ስላደረገው ድርጊት ከተፃፈው እና በቃል ከሚነገረው

ታሪክ ጋር ቀረች። የቤተክርስቲያን መሪዎችም የእምነት መግለጫ ለማውጣት ጉባኤ እካሄዱ።

2. የሐሰተኛ አስተማሪዎች አስተምህሮ በዚህ ወቅት ሐሰተኛ አስተማሪዎች ቤተክርስቲያንን ከውስጥ ያስጨንቋት ነበረ። እንዳንድ አስተማሪዎችም ስለ እግዚአብሔር ባህርይ፣ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ማንነትና ስስደህንነት አስተምህሮ ጥያቄዎችን ያነሱ ነበረ። በሌላ በኩል ደግሞ እንዳንድ ታላላቅ መሪዎች እውነተኛው የክርስቶስ ትምህርት እንዳይበረዝ ይጠበቁ ነበር። የጥንቷ ቤተክርስቲያን መሪዎች እንደ ተርቱሊያን፣ አሪገን፣ አምብሮስ፣ ጄሮም፣ ክርስቶሶም እና እውጉስቲን የመሳሰሉት በቤተክርስቲያን እምነት እና አስተሳሰብ ላይ በመጀመሪያዎቹ 400 አመታት ትልቅ ሚና ነበራቸው።

3. የመንግሥት ቤተክርስቲያንን ማሳደድ፡ ስደት ቤተክርስቲያንን ከውጭ ያስጨንቃት ነበር። የስደቱም ምክንያት ቤተክርስቲያን ገዢዎችን አላመልክም በማለቷ የመጣ ነበር። ለሮም መንግሥት ታላቅነት እመጥ ተብለው የሚታመንባቸውን እማልክት አልተቀበሉትም።

ስደቱ ቤተክርስቲያንን ሊያጠፋት አልቻለም። እንዲያውም ቤተክርስቲያን ታድግ ነበረ። የእማኞች እምነት እየጠነከረና በጌታም ያላቸው መደገፍ እየጨመረ ሄደ። ወንዶችና ሴቶች ልጆችም ሳይቀሩ ሀይወታቸውን ለእምላካቸው እና ስለጌታቸው መስዋዕት አድርገው ሰጡ።

(3). ቤተክርስቲያን ከውስጥ የተፈተነችው እንዴት ነበር?

(4). ቤተክርስቲያን ከውጭ የተፈተነችው እንዴት ነበር?

(5). ቤተክርስቲያን የተስደደችው በምን ምክንያት ነበር?

(6). ስደቱን እንዴት ተወጣችው?

(7). የሐዋርያት መሞት ለቤተክርስቲያን እምነት እና እንድነት ፈተና የሆነው በምን መልኩ ነበር?

ቤተክርስቲያን እውቅና አገኘች

ዓላማ 3 ከቆስጦንጢኖስ ዘመን አንስቶ እስከ 600 ዓ.ም በቤተክርስቲያን የነበረውን ሰውጥ መተንተን

ቆስጦንጢኖስ በ306 ዓ.ም የሮማ ገዢ ከሆነ በኋላ በ313 ዓ.ም. ቤተክርስቲያን የእምልኮ ነፃነት እንዲኖራትና ራሱን በራሱ እንድታስተ ዳድር ፈቀደ። ቤተክርስቲያን በሮማውያን ገዢዎች ፊት ምገስ አገኘች። ይህም በቤተክርስቲያን ውስጥ የተፈጠሩት የብዙ ለውጦች መጀመሪያ ሆነ።

የአምልኮቅ፡ የአገልግሎትዋ እና የምስክርነቷ ባህርይ በብዙ መንገድ በመለወጡ በዚህ ዘመን መጨረሻ ላይ የነበረችው ቤተ ክርስቲያን በጅማሬ ላይ ከነበረችው እጅግ የተለየች ነበረች።

ከዚህ በታች የሚገኘው ሠንጠረዥ በሮማውያን እውቀናን ባገኘችው ቤተክርስቲያን እና በጥንቷ የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን መካከል ያለውን ልዩነት እንድታይ ያደርግሃል።

የጥንቱ ዘመን 64 - 600 ዓ.ም.		
በስደት ዘመን		ከቆስጠንጢኖስ በኋላ
	64	250 313 600
ቤተክርስቲያን በአምልኮ		
በታው	ቤት	ካቴድራል ወይም ታላላቅ ሕንጻዎች
ቅርጹ	ውስጣዊ፡ መንፈሳዊ፡ተግባራዊ	ውጫዊ፡ ሥርዓት የዘዋውና ያሸበረቀ
መልዕክቱ	የሚያንጽና የሚገባ በመንፈስ የተመራ፡	ስርአታዊ፡ ወሰብስብና ሰው ለራሽ
ጥሪው	ለሁሉም ህዝብ	ለሀብታሞች
ቤተክርስቲያን በአገልግሎት		
ራዕይዋ	መንፈሳዊ ጥጻይ	ፖለቲካዊ ጥጻይ
እስተምህሮዋ	ቀላል ስነ-መለኮት	የጥባሔ መግለጫ
እስተዳደሯ	በቤተክርስቲያን የሚያልቅ ጥጻይ	በቤተክርስቲያንና በመንግሥት የሚያልቅ ጥጻይ
ቤተክርስቲያን በምስክርነት		
ባህርይው	ምእመናና ካህናቱ በእኩል የሚታዩበት	ከምእመናኑ ይልቅ የላቀ ደረጃ የያዙበት
እስተዳደሯ	የተለያዩ፡ ራስ ገዝና አጥቢያዊ	በቤተክርስቲያን ጥባሔ የሚመራ ሆኖ በንጉስ ሥር ነበር

በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተጀመረችው ቤተክርስቲያን በዘመኑ መጨረሻ በነገሥታቱ ቁጥጥር ስር ሆነች። ቤተክርስቲያንም በሮማውያን ነገሥታት ዘንድ ተቀባይነት ብታገኝም አሉታዊ ለውጥ በቤተክርስቲያን ውስጥ እየቀጠለ ሄደ።

(8). በሁለቱ ረድፍ ማለትም በስደት ጊዜና ከቆስጠንጢኖስ በኋላ በሠንጠረዥ ውስጥ የተሰጠውን በማነጻጸር በሚከተለው ክፍት ቦታ ላይ ያለህን ግንዛቤ ጻፍ።

ሀ. ቤተክርስቲያን በአምልኮ _____

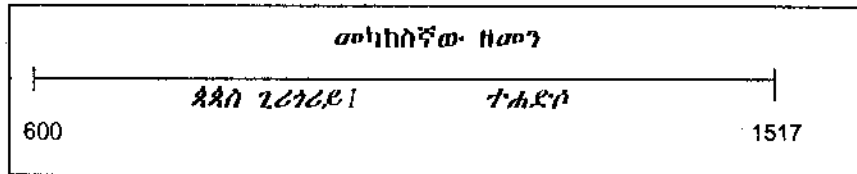
ለ. ቤተክርስቲያን በአገልግሎት _____
 ሐ. ቤተክርስቲያን በምስክርነት _____

ከ300 ዓ.ም. በኋላ የሮማውያን አገዛዝ ቀስ በቀስ እየተዳከመ ሄደ። ፖለቲካዊና ሕብረተሰባዊ ለውጥ ያለማቋረጥ እየቀጠለ ሄደ። ነገር ግን በዚያ መንፈሳዊ ድቀት ባየለበት ዓመታትም እንዲን ታማኝ መሪዎች በአማኞች መካከል ነበሩ። በዚያን ወቅት የእምነት ጠበቆች ሆነው ስመቆም ችለዋል። ከዚህ በታች በታሪክ ውስጥ ከነበሩት ውስጥ ጥቂት የእምነት አርበኞችን በቅደም ተከተላቸው እንጠቅሳለን።

1. አትናትዮስ (296-373 ዓ.ም.) ታላቅ የዕምነት ተማሪዎች ሲሆን የአስክባ ደረያን ጳጳስ ነበር።
2. የሚላኑ አምብሮስ (340-397 ዓ.ም.) ጳጳስ፣ ፀሐፊና የእምነት ጠበቃ ነበር።
3. ጆን ክርስቶስም (345-407 ዓ.ም.) ጳጳስና የዘመኑ ታላቅ ሰባኪ ነበር። በ5ኛው ክፍለ ዘመን ቤተክርስቲያን ከወደቀችበት ስህተት ስማረም ብዙ ጥረት ያደረገ ሲሆን ስለ እምነቱ በመስዋዕትነት ሞቷል።
4. ጄሮም (340-430 ዓ.ም.) ከነዚህ ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች ውስጥ በጣም የተማረ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስን ተራው ሕዝብ ወደሚናገርበት ቋንቋ በመተርጎም ትልቅ አስተዋጽኦ አበርክቷል።
5. አውግስቲን (354-430 ዓ.ም.) በዚያን ዘመን የነበረ ታላቅ የክርስቲያን አስተምህሮ ጸሐፊ ነበር።

መካከለኛ ክፍለ ዘመን፡ከዓለም ጋር መደባለቅ

ዓላማ- ወደ ተጋደሶ የመሩትን የቤተክርስቲያን ሁኔታዎች መለየት

ይህ ዘመን የጀመረው በ 590 ዓ.ም ከቀዳማዊ ግሪጎሪይ የቤተክርስቲያን ጳጳስ መሆን ጋር ነበረ። ግሪጎሪ ቤተክርስቲያን እንደ ድርጅት ታላቅ ኃይል እንድታገኝ ያደረገበት ጊዜ ነው። ይህም ዘመን በ1517 ዓ.ም. በተሐድሶ ጀማሪ የቤተክርስቲያንን መሳትና ከመስመር መውጣት በማስወገድና በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ትምህርት መሠረት በማስተካከል ተደምድሟል።

የቤተክርስቲያንን አገልግሎት የሚመለከቱና ልንጋገርባቸው የሚገቡ በዚህ ዘመን የነበሩ ሁለት ጠቃሚ አቅጣጫዎች አሉ የመጀመሪያው

የቤተክርስቲያን እና የመንግስት መጣመር ሲሆን ሌላው ደግሞ ለጳጳሱ እና ለቤተክርስቲያን መሪዎች በለተሰጠው በልጣን ነው።

ዓለማዊ ቤተክርስቲያን

በእነዚህ 1000 ዓመታት ውስጥ በቤተክርስቲያን ላይ ተፅእኖ የነበራቸውን ፖለቲካዊ ክንውኖች ለመወያየት ቦታ የለንም። በቤተክርስቲያን ላይ ያለውን ተፅእኖ በተመለከተ ጠቃሚ የሆነው እውነታ የቤተክርስቲያን ሥልጣን ማግኘት እና ከመንግስት ጋር መዋጋድ ነው። ይህም ደግሞ ቤተክርስቲያን በዓለም ላይ የነበራትን መንፈሳዊ ተፅእኖ የጣለችበት ዘመን ነበር። ክርስቶስ እንዳዘዛት ዓለምን ከመለወጥ ይልቅ ዓለም በቤተክርስቲያን ላይ ያየለበት ዘመን ሆነ። ለምሳሌ ያህል አንዳንድ ገዢዎች በቤተክርስቲያን ጉዳይ ውስጥ በመግባት ለመወሰን መብት ያላቸው የመሰላቸው ጊዜ ነበር።

በ15ኛ እና በ17ኛ ክፍለ ዘመን መካከል ጠንካራ መንግስት አልነበረም። ህዝቦች እና መሪዎች በብዙ ለውጥ ውስጥ አልፈዋል። ምዕራባዊው የአውሮፓ ክፍልም ዘላቂና ጠንካራ መሪ አልነበራትም። የሮሜ ከተማም በዚህ ወቅት ደካማ የሲቪል መንግሥት ነበራት። በገባዊ አገልግሎት በከፍተኛ ሁኔታ ቸል የተባለበት ጊዜ ነበረ። ጳጳሱም ብቸኛና ቋሚ የመንግስት ወኪል የነበረበት ጊዜ ነበር። ህዝቡና መሪዎቻቸውም ለችግራቸው መፍትሔ ከቤተክርስቲያን ይጠበቁ ነበር። ቤተክርስቲያንም በሰ ምድራዊ ጉዳዮች ህሳብ መስጠትና ድምጿን ማሰማት ጀመረች። በዚህ ሁኔታ ቤተክርስቲያን በፖለቲካ ጉዳዮች ላይ በዓለም ላይ ባለሥልጣን ሆነች።

ክርስትና መንግሥታዊ ሃይማኖት በሆነበት በዚህ ወቅት ቤተክርስቲያንና የሮም ገናና መንግሥት ተጋባች። ቤተክርስቲያንም ዓለም አቀፋዊ ይዘት ስለነበራት ካቶሊክ (ዓለም አቀፋዊ) በሚል ትታወቅ ነበር። በእነዚህ 1000 ዓመታት ጊዜ ውስጥ ምዕራባዊዋ የላቲን ቤተክርስቲያን መንበረ በልጣና በዋነኝነት በሮም ውስጥ ነበረ። ቤተክርስቲያን በአንዳንድ ቦታዎች በመንግስት ላይ የበላይ ሥልጣን ያገኘችበት ጊዜ ነበረ። ይህም ዛሬ የሮማ ካቶሊክ ቤተክርስቲያን ተብሎ የሚጠራው ጀማሪ ነበር።

ቤተክርስቲያን የፖለቲካ መሣሪያ በመሆንዋ አግዚአብሔር የሰጣትን ዓለምን የመዋጀት ተልእኮዋን ፍጹም ጣለች። ቅድሚያ የምትሰጠው ጉዳይ ዓለማዊ ነገር በመሆኑ በጣም አስፈላጊና መንፈሳዊ ለሆነው ነገር ጊዜ ማግኘት አልቻለችም። በእነዚህም ቤተክርስቲያን ጠንካራ መንፈሳዊ ኃይል ልትሆን አልቻለችም።

(9). ዮሐንስ 18:36፤ ማቴ 6:33 እና ሮሜ 14:17 በማንበብ የቤተ ክርስቲያንን ዋና ዓላማ ግሰ።

(10). ከእነዚህ ማረፊያ ነገሮች መካከል በመካከለኛው ዘመን የነበረውን የቤተክርስቲያን ዓለማዊ ሁኔታ የሚገልፅ እውነተኛ ፀረፍተ ነገር የትኛው ነው?

ሀ. የቤተክርስቲያን ሥልጣን እያደገ በሄደ ቁጥር በፖለቲካ ውስጥ ጣልቃ የመግባት ጉዳይ እየጨመረ ሄደ።

ለ. ቤተክርስቲያን ከሲቪል መንግስት እርዳታ ትቀበል ነበር።

ሐ. ቤተ ክርስቲያን ከመንግስት ጋር በመጋባት መንፈሳዊ ጥንካሬዋ ጨመረ።

መ. ቤተክርስቲያን መንፈሳዊውን ነገር ችላ በማለት ዓለማዊ ጉዳይ ውስጥ የበለጠ እየገባች ሄደች።

የጥንት መሪዎች

ከቤተክርስቲያን ሥልጣን መጨመር ጋር የመሪዎቿም በልጣን እየጨመረ ሄደ። በተሰይሞ የቤተክርስቲያን መሪ የነበረው የሮማ ጳጳስ “ሊቀ ጳጳስ” የሚል በም ተሰጠው፤ በመላው ክርስትና ህገሮች ሁሉ ላይ ሥልጣን የኦርሱ እንዲሆን እደረገ።

ምንም እንኳን ስለ እውነተኛነቱ ማስረጃ ባይኖርም አፈታሪክ ጴጥሮስ የመጀመሪያው የሮም ጳጳስ ነበር ይላል። ጴጥሮስና በእግሩ የተተኩት እንዲህ ዓይነት ሥልጣን አላቸው ሰማለት እንደ ማስረጃ ተደርገው የሚጠቀሱት ሁለት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ማቴ. 16:18-19 እና ዮሐ. 21:16-17 ናቸው።

ጴጥሮስ የሐዋርያት እለቃ እንደመሆኑ መጠን በመላው አብያተ ክርስቲያናት ላይ ሥልጣን ነበረው። ይህም በሮም ቤተክርስቲያን ትልቅ ድጋፍ የነበረው ሲሆን በምሥራቅ አካባቢ በነበሩት አገሮች ውስጥ ግን ተቀባይነት አልነበረውም።

በ5ኛው ክፍለ ዘመን ከሮም ገናና መንግሥት ውድቀት በኋላም እንኳን ቤተክርስቲያን ጠንካራ አመራር ስለነበራት ትልቅ ሥልጣን ነበራት። መሪዎቿ በግል ፍላጎታቸው ተውጠው በሰነበር መንፈሳዊ አመራር ሲሰጡ አልቻሉም። በእነዚህም ቤተክርስቲያንም የአረማዊያንን አምልኮ እና ልማድ መቀበል ጀመረች።

የቤተክርስቲያን ሥልጣን በፖለቲካው ረገድ እያደገ በሄደ ቁጥር በመንፈሳዊ ነገር እየደከመች ሄደች። ከብዙ ዓመታት በኋላ ቤተክርስቲያን በጥንት ዘመን ከነበረችው ቤተክርስቲያን ጋር በትተያይ በአምልኮ፤ በአገልግሎት እና በምስክርነት ብዙ ለውጦች ይታይበት ነበር።

ቤተክርስቲያን በአምልኮ

1. መንፈሳዊው ባህሪ ጠፍቶ ስርአታዊ ሃይማኖት ተተካ።
2. ሰዎች በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር መዐለይ እንደማይችሉ ተነገራቸው።
3. በእግዚአብሔር እና አምልኮ በሚሰጠው ሰው መካከል ካህን ተቀመጠ።
4. የቤተክርስቲያን የአምልኮ ቋንቋ ለሚያመልከው ሰው ባእድ ወይም የማይታወቅ ሆነ።

ቤተክርስቲያን በአገልግሎት

1. የቤተክርስቲያን ወግ በመፅሐፍ ቅዱስ ፋንታ የእምነት እና የተግባር መሪ ሆነ።
2. ቤተክርስቲያን በሁሉም መልክ የበላይ ሥልጣን ይገባኛል አለች።
3. የእምነት ጥያቄን አሰመልክቶ ቤተክርስቲያን ከመፅሐፍ ቅዱስ በላይ ሆነች።
4. መፅሐፍ ቅዱስም በተራው ምእመን እንዳይነበብ ተደረገ።

ቤተክርስቲያን በምስክርነት

1. የቤተክርስቲያን ቀዳሚ ትኩረት ምድራዊ ነበር።
2. ጊዜያዊው ጉዳይ ከመንፈሳዊ እና ከወንጌል ሥራ ይልቅ ትልቅ ሰፍራ ተሰጠው።
3. በስም ብቻ ክርስቲያን የሆኑ ሰዎች ወደቤተክርስቲያን ይመጡ ነበር።

የገዳም እንቅስቃሴ

የቤተክርስቲያንን መንፈሳዊ ድቀት በተወሰነ ደረጃም ቢሆን ለመከላከል የቻለው የገዳም እንቅስቃሴ ነበር። እንዳንድ ሃይማኖተኛ ሰዎች ራሳቸውን ከሰው ሁሉ ለይተው ፀጥ ወዳለው ገዳም በመግባት የምንኩስና ኑሮ መኖር መረጡ። በጥንቷ ቤተክርስቲያን ክርስቲያኖች በቤተሰብ ውስጥ እየኖሩ የማህበረሰቡ አባል ሆነው ይኖሩ ነበር እንጂ የምንኩስና ኑሮ በዚያን ወቅት አልነበረም። ነገር ግን ቤተክርስቲያን እና በዓለም ላይ የተፈጠሩት አዳዲስ ሁኔታዎች ብዙዎችን የገዳም ኑሮ እንዲፈልጉ አድርጓቸው ነበር።

ሰዎች የምንኩስናን ኑሮ የሚፈልጉት ደኅንነት ለማግኘት በመፈለጋቸው ነበር። እነዚህ ሰዎች በሁለት መንገድ የምንኩስና ህይወት ደህንነት ለማስገኘት እርግጠኛ መንገድ ነው ብለው ያሰቡ ነበር።

1. ከዓለም በመለየት፡ ከዓለም መገለል የክርስትናን ኑሮ ለመኖር ከሚያጋጥመው ፈተና ነፃ ሊያደርግ ይችላል ነበር። መንኮሳቱም በዓለም ላይም ሆነ በቤተክርስቲያን ኃጢአት እንደበሳ ስለተረዱ ራሳቸውን ከሰዎች መሃል በመነጠል የተሻለ የክርስትና ኑሮ እንደሚያኖራቸው አመኑ።

2. ራሱን በመካድ፡ የገዳም ኑሮ የቅድስናን ሕይወት ለመኖር እድል ሰጥቷቸው ነበር። ቅዱስ ለመሆን የሰውነታቸውን ፍላጎት እንዲያሟሉ እንዲሰባቸው ስላመኑ የነበራቸውን ንብረት ሁሉ ትተው ነበር። እንደ ድሆች ሰዎች እየሰበሱና የድህነትን ኑሮ እየኖሩ ሳያገቡም ሕይወታቸውን ይገፉ ነበር። በጣም ጥቂት ምግብ ከመመገባቸውም በተጨማሪ ጥቂት እንቅልፍ በመተኛት ሰውነታቸውን ያጎላቁሉ ነበር። በዚህ መንገድ እራሳቸውን ለስቃይ አሳልፈው ሰጡ።

የመንኮሳትም ቁጥር በጣም እየጨመረ ሲሄድ በመላው አውሮፓ፣ በመካከለኛው ምስራቅ፣ በሰሜን አፍሪካ ራሳቸውን በማደራጀትና በቡድን በመሆን የራሳቸውን ማህበረሰብ መሠረቱ።

የመሠረቷቸው ማዕከሎች ለህብረተሰቡ ታላቅ ጠቀሜታን ሰጥተው ነበር። በጦርነት ጊዜ ብዙ ሰዎች እንደመጠለያ ይጠቀሙባቸው ነበር፤ እንዲሁም ደግሞ የደከሙ መንገደኞችም ያርፉባቸው ነበር። የእርሻ እና የትምህርት ማዕከልም ነበሩ፤ ብዙ መንኮሳትም አስተማሪዎች እና ሚሰኩሳውያን ሆነው ያገለግሉ ነበር።

ነገር ግን እነዚህ ማህበረሰቦች መጥሮ ውጤትም ነበራቸው። ከጊዜ በኋላ ሁዝቡን ቀረጥ በማስከፈል በልፅገው ነበር። መንኮሳቱ በእግዚአብሔር ፊት ከሌሎች አማኞች የበለጠ ታላቅ ቦታ እንዳላቸው ተደርጎም ይቆጠር ነበር።

- (11). ማቴዎስ 5:13-16 እና ዮሐንስ: 17/14-16 በማንበብ የክርስቲያኖች ቦታ በህብረተሰቡ መካከል ምን እንደሆነ ግለፅ።

በመካከለኛው ዘመን ትልልቅ የቤተክርስቲያን መሪዎች ከነበሩት ውስጥ የሚከተሉትን መጥቀስ ይቻላል።

1. ፓትሪክ (387 - 461) ወንጌልን ወደ አየርላንድ የወሰደ።
2. የክላርክስ በርናኢድ (1090-1153) ገደማትን ለማጠናከር የወንጌላውያን እንቅስቃሴ መሪ ነበር።
3. ቶማስ አኪናስ (1225 - 1274) ታላቁ የሰነመለኮት ሰው።
4. ራዲሞንድ ሱል (1235-1315) የሰሜን አፍሪካ እና የእስላሞች ወንጌላዊ ነበር።

- (12). በመካከለኛው ዘመን የቤተክርስቲያን መሪነትንና የነበረውን ተፅዕኖ በተመለከተ የትኛው ፀረፍተ ነገር እውነተኛ ነው?

1. ሊቀ ጳጳሱ ራሱን የክርስቲያን ዓለም መሪ አድርጎ ይቆጥር ነበር።
2. ጴጥሮስ የመጀመሪያው ሊቀ ጳጳስ ነበር።
3. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ፖለቲካዊ ስልጣን እያገኙ በሄዱ ቁጥር መንፈሳዊነታቸው እየደከመ ሄደ።

መ. ቤተ ክርስቲያን እጅግ ሥርዓታዊ ከመሆኗም ሌላ አማኞች በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር እንዲጸልዩ ወይም መጽሐፍ ቅዱስ እንዲያነቡ አይፈቀድላቸውም ነበር።

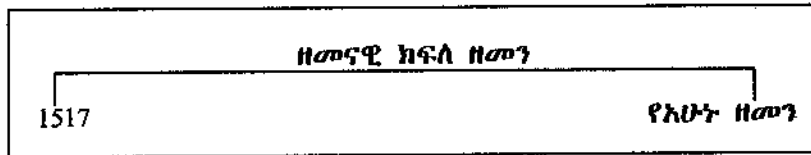
ሠ. ገዳማት የተመሠረቱት ራሳቸውን ከዓለም መለየት ለፈለጉ ህይማኖተኛ ሰዎች ነው።

ረ. ራሳቸውን የለዩትና መካድ የተለማመዱት መነኩሳት በዓለማዊው ህብረተሰብ መካከል ከቀሩት ክርስቲያኖች የበለጠ የተሻሉ ክርስቲያኖች ሆነው ነበር።

ዘመናዊው ክፍለ ዘመን፡ ነፃነትን ማግኘት

ዓላማ 5 በተሃድሶ አማካኝነት የተገኘውን ለውጥ እና በዘመናዊቷ ቤተ ክርስቲያን ላይ ያሰከተለውን ውጤት መግለፅ

ተለዋጭ ዓለም

ደረቅና ሥርዓታዊው አምልኮ የህዝቡን መንፈሳዊ ጥማት ሊያረካ አልቻለም። ፖለቲካዊ እና ዓለማዊቷ ቤተክርስቲያን የህዝቡን ፍላጎት ለማርካትና ችግራቸውን ለመፍታት አልቻለችም። በመካከለኛ ኑሮ ላይ የሚገኙት ሰዎች ወደ ሮም የሚጎርፈውን ገንዘብ ለማስቆም ፈለጉ። በቤተክርስቲያን ያለው ህዝብ ባጠቃላይ ሰውጥን ይፈልግ ነበር።

ለውጥን የፈለጉበት ዋነኛ ምክንያት የሊቀ ጳጳሱን ዓለማዊ ሥልጣን ያገባኛል ባይነትን ባለመቀበላቸው ነበር። በርካታ መንፈሳውያን መሪዎች የካህናቱ ህይወት በጋጠሙት እንደተያዘ ይመለከቱ ነበር። የክርስትናን እምነት ማሽቆልቆልና የህዝቡን ቸል መባል ያስተውሉ ነበር። ስለዚህም ተህድሶ በመባል የሚታወቀው መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ነበር በቤተክርስቲያን ላይ ለውጥን ለማምጣት የረዳው።

የተሃድሶ እንቅስቃሴ የለውጥ እንቅስቃሴ እንጂ የዓመፅ አልነበረም። ዓላማውም አለእግባብነትን እና የቤተክርስቲያንን ስህተት ማረም ነበር። ወደ መጽሐፍ ቅዱስም የመመለስ ጥረት ነበረ። ቤተክርስቲያን በመፅሐፍ ቅዱስ ላይ የበላይ ሆና ነበረች። እንደ ማርቲን ሉተር ያሉት የተሃድሶ አራማጆች መጽሐፍ ቅዱስ በጥንቷቷ የአዲስ ኪዳን ቤተክርስቲያን እንደነበረው የበላይ ባለሥልጣን እንደሆነ ያምኑ ነበር።

(13). 2ኛ. 18:18 እና 23: 422፣ ማርቆስ 11:15-18 አንብብ። እነዚህ ጊዜያቶች በተህድሶው ከነበረው ጊዜ ጋር የሚነፃፅሩት እንዴት ነው?

በተህድሶ ጊዜ ሁለት ታላላቅ ለውጦች በቤተክርስቲያን ነበሩ።

1. በቤተክርስቲያን አስተዳደር ለውጥ ነበር። ተህድሶው የሮማ ካቶሊክ ቤተክርስቲያንን ዓለም አቀፋዊ አስተዳደር ከማስቆሙም ሌላ ህዝቦች የራሳቸውን የቤተክርስቲያን አስተዳደር መመስረት ጀመሩ። ከሮማ ነፃ የነበሩና የህዝቡን ፍላጎት የሚረዱ ብሄራዊ ቤተክርስቲያኖች ተፈጠሩ።

2. በቤተክርስቲያን ትምህርት ለውጥ ነበር። ይህም ሲባል አንዳንድ ትምህርቶች አልተለወጡም ነበር። ለምሳሌ ሥላሴን፣ ክርስቶስን፣ መጽሐፍ ቅዱስን የለው ውድቀትንና፣ የአማኝን የቅድስና ህይወት የሚመለከቱ ትምህርቶች አልተለወጡም ነበር።

በአዲስ ኪዳን ጊዜ የነበሩና እንደገና እንዲታደቡ የተደረጉ ትምህርቶች የሚከተሉት ናቸው።

ሀ. ደህንነት በእምነት ብቻ ማለትም በክርስቶስ እ.የሱስ በማመን ነው።

ለ. መጽሐፍ ቅዱስ ብቸኛው የእምነት እና የህይወት መመሪያ ነው።

ሐ. አማኝ ያለ አማላጅ ካህን ወይም የቤተክርስቲያን መሪ በቀጥታ ከእግዚአብሔር ጋር መገናኘት ይችላል።

መ. ደህንነት በፀጋ እንጂ በሥራ አይደለም የሚሉ ነበሩ።

ነፃነት በቤተክርስቲያን

ተህድሶ አዲስ ነፃነት አመጣ። ለ1000 ሺህ ዓመታት በቤተክርስቲያን ላይ ጋይል እና ስልጣን የነበረው የሰው ሥርዓት በመጨረሻም ተዳካመ። አንድ ወጥነት ተወግዶ በነፃነት ተተካ። ይህም እዲስ ዓለም ነበረ።

ከነፃነት ጋርም ምርጫ መጣ፤ ነፃነትም በቤተክርስቲያን ቡድኖች መካከል ልዩነት አመጣ። አማኞች መጽሐፍ ቅዱሶቻቸውን ገልጠው ማንበብ ጀመሩ። በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የአመለካከት ልዩነቶች የተለያዩ ትምህርቶችን ፈጠሩ። አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት በመፈጠራቸው የተለያዩ የአምልኮ ዓይነቶች መታየት ጀመሩ። እነዚህ አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት ወይም ቤተ እምነቶች ሜቶዲስት፣ ፕሮስቴስታንት፣ ባኖኒስት በሚል በተለያዩ ስሞች ተጠሩ።

ቤተ እምነት የሚባሉት በተወሰኑ ጉዳዮች ላይ አንድ ዓይነት ፅምንት ያላቸው የክርስቲያኖች ስብስብ ወይም አብያተ ክርስቲያናት ናቸው። ከተሃድሶ የተነሳ ቤተእምነቶች መብዛታቸው ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን የማንበብና በተወሰነ መንገድ የማመን የህሊና ነፃነት የማግኘታቸው

ውጤት ነው። በአንድ መልኩ የእግዚአብሔር ሰዎች እውነትን የመሻታቸው ውጤቶች ናቸው። ሙሉ በሙሉ ከሰህተት ነፃ ላይሆኑ ይችላሉ። ቢሆንም ግን አንተም ቢሆን የቤተ ክርስቲያንን እምነት ጠንቅቀህ ልታውቅ ይገባል።

(14). የቤተ እምነትህን ወይም የቤተ ክርስቲያንህን የአምልኮ ባህሪ ግለጽ። ከአዲስ ኪዳን ቤተክርስቲያን ጋር እንዴት ይነጻጸራል?

የዘመናዊው ዓለም የቤተክርስቲያን ታሪክ በነፃነት ይታወቃል። እንዳንድ የእምነት፣ የአምልኮ ቅርጽና የቤተክርስቲያን አስተዳደር ልዩነቶች የነፃነቱ ውጤቶች ናቸው። በክርስቶስ እካል ውስጥ የመንፈስ አንድነትን መጠበቅ እስረላጊ ሆኖ እያለ ነፃነትን እና ልዩነትን መፍቀድ ይኖርብናል።

ከዚህ በታች በዘመናዊ ዓለም በቤተክርስቲያን ውስጥ የተፈጠሩ የለውጥ ዝርዝሮች ቀርቦዋል።

ቤተክርስቲያን በአምልኮ

1. የአምልኮ ቅርጽ የተለያየ እየሆነ መጣ።
2. ማኅበረ ምዕመናኑን በሰፊው የሚያሳትፍ ሆነ።
3. የእያንዳንዱ አማኝ ግላዊ ሥነምግባር ላይ የሚያተኩር ሆነ።

ቤተክርስቲያን በአገልግሎት

1. የአንድ ቤተእምነት ብቻ ያልተወሰነ እንደ ሆላጊታሎች እና ወላጆች ቸውን ያጡ ልጆች ማሳደጊያ የመሳሰሉ በርካታ አገልግሎት ሰጪዎች ተመሠረቱ።
2. በብዙ ቤተ ክርስቲያናት ውስጥ የእሁድ ትመህርት ቤት ተጀመረ።

ቤተክርስቲያን በምስክርነት

1. የሚሰዩናዊነት እንቅስቃሴ እየተሰፋፋ መጣ።
 2. ትላልቅ የወንጌል ሰብከቶች በትላልቅ ከተሞች ይካሄድ ጀመር።
 3. የወንጌል ዕሁድ ሥርጭት በሰፊው ተጀመረ።
- ከዘመን ተሀድሶ እስከአሁን ዘመን ታላቅ ተግባር የነበራቸውን የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለመዘርዘር በዚህ ጥቂት ቦታ የማይቻል ነው። የዚህን ዘመን መሪዎችን የሚወክሉትን ጥቂቶቹን ብቻ እንጠቅሳለን።

1. ማርቲን ሉተር (1483-1546) ጀርመናዊ የሥነ መለኮት ሰው ሲሆን የፕሮቴስታንት ተሃድሶን እንቅስቃሴ በተሳካ ሁኔታ መርቷል።

2. ጆን ዊሰሊይ (1703-1791) የሜቶዲስት ቤተክርስቲያንን የመሠረተ እንግሊዛዊ ሰባኪ ነበር።
3. ዴቪድ ሊቪንግስተን (1813-1873) ብዙም ወደማይታወቀው የአፍሪካ አህጉር መካከለኛ ምድር በመምጣት ወንጌል ሰብኧል።
4. ሐድሶን ቴለር (1832-1905) ቻይናን በወንጌል ለመድረስ የሚሸን ፕሮግራም መስራች ነው።
5. ቢሊ ግራም (1918-) የ20ኛው ክፍለ ዘመን ታላቅ ሰባኪ ነው።

- (15). ከተሀድሶ በፊት እና በኋላ የነበረውን የቤተክርስቲያን ሁኔታ እነፃፅር እና በእነዚህ ሶስት ጉዳዮች ላይ የታዩትን ዋነኛ ለውጦች ጠቅለል አደርገህ አቅርብ።

ሀ. በቤተክርስቲያን እስተዳደር _____

ለ. በቤተክርስቲያን ትምህርት _____

ሐ. በቤተክርስቲያን ነፃነት _____

- (16). የእነዚህ ለውጦች ውጤቶች ምን ምን ናቸው?

የቤተክርስቲያን የወደፊት ህይወት

ዓላማ 6 አንተ በምትኖርበት አካባቢ ያለውን ሁኔታ ከዓለም አቀፋዊው ሁኔታ ጋር በማስተያየት በቤተክርስቲያን ላይ የሚያመጣውን ተፅእኖ መመልከት

የቤተክርስቲያን የወደፊት እድል ምንድን ነው? እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የሰጣት ይህ ታላቅ ጊዜ ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ እካል ውስጥ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ይገኛል። የእኛ ዘመን ከአዲስ ኪዳን ዘመን ጋር ይመሳሰላል። ሆኖልኑ ሌ ሰናይደር “የአቁማዳው ችግር” በተሰኘው መጽሐፋቸው ይህን ዘመን ከጥንቷ ቤተክርስቲያን ዘመን ጋር እንደሚከተለው ያነፃፅራል።

1. የብዙ ህዝብ ወደ ከተሞች መጥረፍ።
2. የፖለቲካ አንድነትና ሰላም
3. የአንድ ባህልና ቋንቋ መስፋፋት
4. ዓለምአቀፋዊ ገዢ የፈጠረው የተሻሻለ ግንኙነት
5. የሰው ልጅ አንድ ነው የሚል እመለካከት
6. ሰዎች የሚከተሉት በርካታ አስተሳሰቦችና አመለካከቶች
7. የሰዎች የሞራል ድቀት

የእግዚአብሔር ዓለምን የመቤዥት ዕቅድ አሁንም ቢሆን ለዓለም ሁሉ ቀርቧል። በክርስቲያናት ዘንድም የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ እቅድ

ለመፈፀም አንድነት ያስፈልጋል። በጣም ብዙ ሰዎችም ወደ ክርስቶስ ለካል እየተጨመሩ ነው።

ምልክቶችም የክርስቶስ ቤተክርስቲያንን መታደስ ያመለክታሉ። ቤተ ክርስቲያን ለጌታዋ ተልእኮ ወደፊት እየተፈጠረች መሆኑን የሚያመለክቱ አራት እንቅስቃሴዎች አሉ ።

እነዚህም፡-

- ①. ወንጌልን በግል የማሠራጨት እንቅስቃሴ
 - ②. በቤተክርስቲያን ውስጥ የሀብሪት እንቅስቃሴ
 - ③. ዓለምን የመድረስ እና ደቀ መዝሙር የማድረግ እንቅስቃሴ
 - ④. በቤተክርስቲያን ውስጥ የፀጋ ስጦታዎች መለፈት እንቅስቃሴ
- (17). በማስታወሻ ደብተርህ ላይ፣ ከአካባቢህ ሁኔታ ጋር በመጀመሪያው ክፍል ዝርዝር ውስጥ የተገለፁትን በማንፃፀር አንድ ፀረፍተ ነገር ዓፍ። በዚህ ገለፃ ትስማማለህ?
- (18). ስለ ቤተክርስቲያን መታደስ በዝርዝር የተነገሩትን እንቅስቃሴዎች ተመልከት። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲህ ዓይነት እንቅስቃሴ ይታያል?

የሙከራ ፈተና

1. ማዛመድ። ከታች የተሰጡትን ገለጻዎች በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ከተፈፀሙበት ጊዜ ጋር አዛምድ።

ሀ. ተሀድሶ በቤተክርስቲያን አስተዳደር እና ትምህርት ላይ ለውጦች እምጥቷል። እንዲሁም ታላቅ የአመልኮ ነፃነትን እምጥቷል።	1. የጥንቷ ቤተክርስቲያን (እስከ 64 ዓ.ም.)
ለ. የቤተክርስቲያን አንድነት እና እምነት በመሪዎቿ ሞት፣ በሀስተኛ አስተምህሮ እና በመከራ ተፈትኗል።	2. ቤተክርስቲያን በስደት ጊዜ (64-313 ዓ.ም.)
ሐ. ቤተክርስቲያን ከመንፈሳዊ ጉዳይ ይልቅ በዓለማዊ ጉዳይ ላይ ትልቅ ተግባር ነበራት	3. ቤተክርስቲያን ከቆስጠንጢኖስ በኋላ (313-600 ዓ.ም.)
መ. የሮም ጳጳስ ሊቃነ ጳጳስ ተብሎ በይፋ የቤተክርስቲያን ራስ ሆነ።	4. ቤተክርስቲያን በመካከለኛው ክፍለ ዘመን (600-1517 ዓ.ም.)
ረ. ቤተ ክርስቲያን በንጉሡ ስር ሆነች፤ እምልኮውም ሃይማኖታዊ ስርዓት የተከተለ ሆነ።	5. ቤተክርስቲያን በዘመናዊክፍለ ዘመን (1517 ዓ.ም. አሁን)
ሰ. ቤተክርስቲያን ትልቅ እድገት፣ ብዙ ተአምራት፣ ጠንካራ ሀብረት በመንፈስ የተመራና ዓለምን ሁሉ የሚመለከት አገልግሎት መስማመድ ጀመረች።	

ምርጫ። ትክክለኛ የሆነውን መልስ ፊደል በማክበብ መልስ ሰጥ።

2. ከሚከተሉት ውስጥ ከ313-600 ባለው ጊዜ ታላቅ የክርስቲያን አስተምህሮ ፀሐፊ ተብሎ የሚታወቀው የትኛው ነው ?

ሀ. አትናቲዮስ	ሐ. አውጉስቲን
ለ. ቆስጠንጢኖስ	መ. በርሮስኖስ ክላርቫስ

3. የፕሮቴስታንት ተሀድሶ መሪ የነበረው የትኛው የጀርመን የሥነመለኮት ሰው ነው?

ሀ. ጆን ዌስሌይ	ለ. ራምዝድ ሉል
ሐ. ሃድሴን ቴስር	መ. ማርቲን ሉተር

4. ቶማስ አኪነስ የሚታወቀው በምን ነበረ ?

- ሀ. የመጀመሪያው የሰሜን አፍሪካ እና የእስላሞች ሚሲዮናዊ በመሆኑ።
- ለ. በመካከለኛው ዘመን ትልቅ ተፅዕኖ የነበረው የሥነመለኮት ሰው በመሆኑ።
- ሐ. የመጀመሪያውን ገዳም የጀመረ መንከቤ በመሆኑ።
- መ. የክርስቲያን እምነትን የተቃወመ እና ክርስቲያኖችን ያሳደደ በመሆኑ።

5. የጥንት ክርስቲያኖች መስደድ ያስከተለው ወጤት ምን ነበረ?

- ሀ. የቤተክርስቲያን መዳከምና የእባላት ወደ ኃጢአትና ወደ ጣሊት እምልኮ መወሰድ።
- ለ. ክርስቲያኖች በየቦታው በተበተኑ መጠን የክርስትና መስፋፋት።
- ሐ. ቤተ ክርስቲያንን በኢየሩሳሌም ውስጥ በጥቂት የድብቅ ሰብስባ እንቅስቃሴ መወሰን።
- መ. የመሪዎች ሁሉ መታሰርና መገደል።

እውነት-ሐሰት፡ ቤተክርስቲያንን ወደ ተሀድሶ ስለመሯት ሁኔታዎች እውነተኛ የሆነውን ዐረፍተ ነገር እውነት ሀሰተኛ የሆነው ዐረፍተ ነገር ሐሰት በማለት እስቀምጥ።

6. _____ ቤተክርስቲያን ዓለምን ከማገልገል ይልቅ ዓለም በቤተ ክርስቲያን ላይ እይላ ነበር።
7. _____ የሮማ ካቶሊክ ቤተክርስቲያን ዓለም እቀፋዊ ቤተክርስቲያን ሆነች።
8. _____ እማኞች ሁሉ መፅሐፍ ቅዱስን በግላቸው የማንበብ እና የመተርጎም ነፃነት ነበራቸው።
9. _____ በቤተክርስቲያን መሪዎች ዘንድ የእምነት እስተምህሮ ከስራ ይልቅ ትኩረት ተስጥቶት ነበር።
10. _____ ስው ወደ እግዚአብሔር የሚቀርበው በካህናት በኩል ብቻ ነበር
11. _____ ቤተክርስቲያን በሁሉም መስክ የበላይ ሥልጣን ይገባኛል እለች።
12. _____ የቤተክርስቲያን መንፈሳዊ ተፅዕኖ በዓለም ላይ ጠንካራ ነበረ።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

10. ሀ. እውነት ሐ. ሐሰት
ለ. ሐሰት መ. እውነት

1. ሀ፡ ሐ፡ ሠ፡ ረ፡ ሸ፡ ቡ፡ ተ፡ ቸ፡ እና ፕ ፊት የእምልክት ሊኖርህ ይገባል።
11. እማኞች በእስም ውስጥ ሰክርስቶስ ምሳሌ ሊሆኑና ተፅእኖ ሊያመጡ ይገባል።

2. ሀ፡ ሐ፡ ሠ፡ ረ፡ ሸ፡ ቡ፡ ተ፡ ቸ፡ እና ፕ የኔን ቤተክርስቲያን ይገልጻሉ ልትል እንደምትችል ተስፋ እደርጋለሁ።

12. ሀ. እውነት ሰ. ሐሰት
ሐ. እውነት መ. እውነት
ሠ. እውነት

- ረ. ሐሰት (በገዳማት ውስጥ እንኳን ችግሮች ነበሩ። በእስም መኖር ሰእማኞች ምሳሌ እና ተፅእኖ እንዲሆኑ ይረዳቸዋል ከለዎች መለየት እና ራስን መካድብቻ ከሌሎች የተሰየ ክርስቲያን ለመሆን ዋስትና አይሆንም)

3. ሰሰ እየሱስ ክርስቶስ እውነትን በማያስተምሩ ሐሰተኛ እስተማሪዎች።

13. በሁለተኛ ነገሰት፡ ሁለቱ ንጉሶች ከቤተመቅደስ ላይ ክፉ ልምምድን እና ርኩሶትን እስወገዱ። ሰሰዚም የእምልኮ መታደስ ነበረ። በማርቆስ 11 እየሱስ ርኩሶትን ከመቅደስ እስወገደ። በተሀድሶ ጊዜ ርኩሶትን ማስወገድ እና የእምልኮ መታደስ ነበረ።
(እግዚአብሔር ቤተን ከክፉት ለራ ማዕዳት መፈለጉን ማየትህ ጠቃሚ ነው።)

4. በስደት

14. ምናልባት የእንተን ቤተክርስቲያን ወይም Denomination እና እምነቶች መጨመር ይኖርብሃል። ትምህርቶችም ዋና ዋና የተሀድሶ ትህምርቶችን እንደ ሚጫምሩ ተስፋ ይደረጋል።

5. የሮማውያንን ነገሰታት እና እምላኮች እናመልክም በማለቷ።

15. (ከእነዚህ ውስጥ የትኛኛም)

- ሀ. ብዙ ቤተክርስቲያኖች ከሮማ ቤተክርስቲያን ነፃ ወጥተው የራሳቸውን የቤተክርስቲያን እስተዳደር በእገራቸው መሠረቱ።

- ለ. እማኞች በቀጥታ ከእግዚአብሔር ጋር የመገናኘት እና መፅሐፍ ቅዱስ የማንበብ ነፃነት ተስጧቸው። ደገንነት በእግዚአብሔር ፀጋ እና በእምነት ብቻ እንጂ በሰራ አይደለም ተብሎ ታወጀ። ቤተክርስቲያን ሳይሆን

የእግዚአብሔር ቃል ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የእምነት እና የህይወት መመርያ ሆነ።

ሐ. ከነፃነቱ የተነሣ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብ ጀመሩ። ነፃነትም የእምነትን፣ የቤተክርስቲያን የእምልኮ ሥርዓትና የአስተዳደር ልዩነት አመጣ። (ከተለያዩ የመፅሀፍ ቅዱስ አተረጓጎም የተነሣ)

6. ቤተክርስቲያን አደገች፣ እምነቷ ጠንካራ ነበረ፣ አማኞችም የበለጠ በእግዚአብሔር ላይ መደገፍን ተማሩ።

16. ብዙ ዓይነት የእምልኮ መንገድ፣ በሰነድ ማጥኮር ላይ ማተኮር፣ የሰንበት ትምህርት፣ ብዙ የአገልግሎት ድርጅቶች እና ብዙ ሚሲዮናዊያኖች ነበሩ።

7. ከእነሱ መሞት የተነሳ ቤተክርስቲያን ውስጥ ስለ ክርስቶስ ሞት የዐይን ምስክር አልነበረም። ከሐዋርያት በተላለፈው ቃል እና ወግ መደገፍ ነበረባቸው።

17. የራሱን መልሱ፣ የዚህ ልምድ ተፅእኖ ባንተ ቤተክርስቲያን ውስጥ ምን ሊሆን እንደሚችል አስብ።

8. ምናልባት መልሱን ከእነዚህ ጋር ይመሳሰል ይሆናል።

ሀ. ቤተክርስቲያን በመንፈስ ከመመራትና በህዝቡ ሁሉ ተላታፊ ከነበረበት ቀላል እምልኮ ወደ ሥርዓታዊ ወግ የተከተለና በሀብታሞች የሚመች ወደመሆን ተለወጠ።

ለ. ቤተክርስቲያን የምእመናኖች መንፈሳዊ ደህንነት ከመጠበቅ ይልቅ ወደ ፖለቲካዊ እና ውስብስብ ድርጅትነት አመራች።

ሐ. ቤተክርስቲያን የአማኞች ኅብረት የሚታይበትና እና የምትመስክር መሆኗ ቀርቶ ጥቂቶች ሰዎች ሹመት እና ስልጣን ይዘው የሚቀመጡበት ሆነች።

18. ይህ ለውጥ በቤተክርስቲያን ሲካሄድ ማየት እንደምትችል ተስፋ አደርጋለሁ።

9. የቤተክርስቲያን ዋና ዓላማ የእግዚአብሔርን መንግስት ወንጌል እንድታሰራጭ ነው። (በኢኮኖሚያዊ፣ በማህበረሰባዊ እና በፖለቲካ ችግሮች ዋነኛ መፍትሄዎች ማምጣት የቤተ ክርስቲያን ዋና ዓላማ አይደለም)።

5

እግዚአብሔርን ማገልገል

ትምህርት

ንጉሡ አዝያን በሞተበት ዓመት እግዚአብሔርን በረጅምና ከፍ ባለ ዙፋን ላይ ተቀምጦ አየሁት። የልብሱም ዘርፍ መቅደሱን ሞልቶት ነበር። ሰራፊልም ከእርሱ በላይ ቆመው ነበር። ለእያንዳንዱም በድስት ክንፍ ነበረው በሁለት ክንፍ ፊቱን ይሸፍን ነበር። በሁለቱም ክንፍ እግሮቹን ይሸፍን ነበር። በሁለቱም ክንፍ ይበር ነበር። አንዱም ለአንዱ

"ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች"

እያለ ይጮህ ነበር። የመድረኩም መሠረት ከጭዋኸው ድምፅ የተነሣ ተናወጠ ቤቱንም ጢስ ሞላበት። (ኢሳ. 6: 14)

እምልኮ የሚያቀርብ ሰው እግዚአብሔርን ካላየ በስተቀር እውነተኛ እምልኮ ሊኖር አይችልም። ኢሳያስ ጌታን በታላቅ ክብሩ ሲመለከት የራሱ ከንቱነት እና ባዶነት ተስምቶት በትህትና በጌታ ፊት ተደፋ። ጌታም ጋጢአቱን ወስዶ አነፃው። ይህ ነው የእውነተኛ እምልኮ ውጤት።

እግዚአብሔር እንዲህ አይነቱን እውነተኛ እምልኮ ነው የሚፈለገው። ቤተክርስቲያን የተጠራችው ለእምልኮ ነው። ለእግዚአብሔር አገልግሎቷም ይህ ነው። ቤተክርስቲያን ሶስት አገልግሎት አላት፡- ለእግዚአብሔር፣ ለራሷ እና ለዓለም። በዚህ ክፍል ቤተክርስቲያን ለእግዚአብሔር የምታቀርበውን ሦስት አገልግሎት አቅጣጫዎች እንመለከታለን። እነርሱም እምልኮ ራሱን መስጠትና አገልግሎት ናቸው።

የትምህርቱ አከፋፈል

- አምልኮ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ አገልግሎት
- የምናመልከው አምላክ
- የቤተክርስቲያን አገልግሎት ለእግዚአብሔር

የትምህርቱ ዓላማዎች

ይህንን ትምህርት በጨረስክ ጊዜ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- እግዚአብሔርን ማምለክ ለምን የክርስትና ልምዶች አንዱ ክፍል እንደሆነ መግለፅ።
- እግዚአብሔር አምልኮ የተገባው እንዲሆን ያደረገው ማንን ተንና ሥራዎቹን መግለጽ።
- ቤተክርስቲያን እና ግለሰቦች እግዚአብሔርን እንዴት እንደሚያመልኩት መግለፅ።
- በዚህ ክፍል በተማርነቸው መመሪያዎች መሠረት አንተና ቤተ ክርስቲያንህ ለእግዚአብሔር ያላችሁን አገልግሎት መገምገም።
- ሌሎች በቤተክርስቲያን ውስጥ እግዚአብሔርን እንዲያገኙላቸው ማነቃነቅ።

የትምህርት መመሪያዎች

1. በትምህርት 1 በተሰጠህ ቅደም ተከተል መሠረት ትምህርቱን አጥና። በዚህ ትምህርት ውስጥ የተሰጠህን የመፅሐፍ ቅዱስ ምንባቦች ሁሉ አንብብ። መልስህን ከማመላከርህ በፊት የጥናት ጥያቄዎችን መልስ።
2. በትምህርቱ መጨረሻ የመከራ ፈተና ውስጥ ይህ የመከራ ፈተና ትምህርቱን ምን ያህል እንደተገነዘብክ ራስህን ለመገምገም ይረዳሃል።

የትምህርቱ ዋና ክፍል

አምልኮ፡ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ አገልግሎት

የአምልኮ አስፈላጊነት

ዓላማ 1 አምልኮ ለምን አስፈላጊ እንደሆነ ምክንያቶችን መስጠት

አምልኮ የቤተክርስቲያን እውነተኛው አገልግሎት ነው። የተፈጠረው ለእግዚአብሔር ክብር ለማምጣት ነው (ኢሳ. 43:7) ። የቤተክርስቲያን አባላት እንደመሆናችን መጠን በአምልኮ አማካኝነት ክብር እንስጠዋለን። አምልኮ የቤተክርስቲያን ዋነኛ ተግባር እና ስጦታ ነው። እናም ምድር ላይ በጣም አስፈላጊ አገልግሎት ነው። አምልኮ በመንግሥተ ሰማያትም ዋነኛ ተግባር ነው (ራዕ. 5:8 - 13) ።

- (1). ራዕይ. 7: 9-17 አንብብ። ከታላቁ መከራ የመጡት እነዚህ ብዙ ሰዎች እንማን ናቸው?
- (2). ከየት ነው የመጡት?
- (3). ጌታን በቀንና በሌሊት የማያመልኩትና የሚያገለግሉት ለምንድን ነው?

አምልኮ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ አስፈላጊ አገልግሎት እንደሆነ ጥቂት ምክንያቶችን እንመልከት።

①. አምልኮ አስፈላጊ ነው ምክንያቱም እግዚአብሔር እንድናመልከው ይፈልጋል። እግዚአብሔር ሰውን እንዲያመልከው እና ከእርሱም ጋር ህብረት እንዲያደርግ ፈጠረው። የመጀመሪያው ሰው አዳም ከእግዚአብሔር ጋር የቀረበ ህብረት እንደነበረው አይተናል። ይህንን ነው እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ሁሉ የሚፈልገው። ነገር ግን አዳም ኃጢአት ባደረገ ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ህብረት አጣ። የእርሱም የኃጢአት ባህሪ ወደሰው ልጆች ሁሉ ተዛመተ። ነገር ግን አዳም ከእግዚአብሔር ጋር ህብረት ማድረግ ምን ማለት እንደሆነ ትውስታውን አስተላለፈን ማለት እንችላለን። አዳም ከእግዚአብሔር ጋር የነበረው ህብረት እግዚአብሔር በህይወታችን ውስጥ በክርስቶስ በኩል ሊመልሰው ያስውን ነገር ይጠቁመናል።

②. ሰው የተፈጠረው በውስጡ ከአምልኮ ፍላጎት ጋር ነው። ሰዎች ሁሉ የአምልኮ መልክ ስላላቸው ከአምልኮ ፍላጎት ጋር መወሰዳቸውን ያሳያል። ይህ ማለት ግን ሁሉም አይነት አምልኮ ትክክል ነው ማለት አይደለም። ክርስቲያን ያልሆኑት ለማልክት የሚሉዋቸውን ያመልካሉ። ብዙ ሰዎች እግዚአብሔር እና ተፈጥሮ አንድ እንደሆነ ያምናሉ። ለእነዚህ ሰዎች ተፈጥሮ እግዚአብሔር ነው፤ ስለዚህም ያመልኩታል። ሌሎች ደግሞ ራሳቸውን የተለያዩ አይነቶች አምላኮች ያደርጋሉ። ሰዎች በማይታወቅ አምላክ የሚያምኑበትም ጊዜ ነበረ። (የሐዋ. 17-23) ከዚህም የተነሳ ምን

ያህል እንደተማተ እንኳን እያውቁም ነበረ። እምልኮአቸውም ከንቱ ነበረ። መጽሐፍ ቅዱስ "እግዚአብሔር እምላክህን አምልክ ይላል" (ማቴ. 4:10) እግዚአብሔርን ማምለክ ከፈጣሪያችን ጋር ህብረት እንድናደርግ ያስንገጥማት ያረካል።

③. እግዚአብሔር በምናመልከው ጊዜ ራሱን ይገልጥናል። ሰውን እንዲያመልከው የፈጠረና እምልኮ የፈለገ እውነተኛው አምላክ ራሱን እንድናውቅ አድርጓል። ራሱን በፍጥረት በኩል፣ በልጁ በኩል፣ በቃሉ ውስጥ (በመጽሐፍ ቅዱስ) እና በመንፈስ ቅዱስ እማካኝነት ገልጿል። እግዚአብሔር እንደገናም በቤተ ክርስቲያን በኩል እንዲገለጥ ይፈልጋል። ነገር ግን እግዚአብሔር እንዲገለጥ ቤተክርስቲያን መጀመሪያ ከእርሱ ጋር ግንኙነት ማድረግ እና ክብሩን ማየት ያስፈልጋል። "ወደ ጌታ ግን ዘመር ባለ ጊዜ ሁሉ መጋረጃው ይወሰዳል... እኛም ሁላችን በመጋረጃ በማደከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስታወት እያብለጠለጥን መንፈስ ከሚሆን ጌታ ጋር እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን" (2ቆሮ. 3:16፣ 18)

(4). እውነተኛ የሆነውን ዐረፍተ ነገር ፊደሉን እክብበው።

ሀ. እግዚአብሔር የፈጠረን ከእርሱ ጋር ህብረት እንድናደርግ እና እንድናመልከው ነው።

ለ. እግዚአብሔርን የማምለክ ፍላጎት በእድሜያችን ዘመን ሁሉ እያደገ የሚሄድ ነው።

ሐ. አዳም ኃጢአት ባደረገ ጊዜ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ህብረት አጣ።

መ. ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን ክብር መግለጥ አይቻላትም።

ሠ. በመታዘዝ እና በአምልኮ ወደጌታ ስንመለስ እርሱን እየመሰልን አንሄዳለን።

(5). ቀደም ብሎ ያለውን ክፍል ባትመለከት ክርስቲያን እግዚአብሔርን በአምልኮ ለምን ማገልገል እንዳለበት ሦስት ዋና ዋና ምክንያቶችን ዘርዝር።

የአምልኮ ምንነት

ዓላማ 2 በእውነተኛ አምልኮ ጊዜ የሚገለፀውን የሁለትዮሽ ግንኙነት መግለፅ

አምልኮ የሚለው ቃል እክብርት መስጠት ማለት ነው። ምናልባት አምልኮ የሚለው ቃል ከእግዚአብሔር ጋር ባለ ግንኙነት ብቻ የምንጠቀምበት ቃል ነው። እግዚአብሔርን ማምለክ ማንነቱን መስተዋልና ማወቅ ነው። የእግዚአብሔር ማንነት መለኪያ የለውም። ይህን እንጂ ማንነቱን ባለማስተዋል ማለፍ የለብንም። እርሱን ስናመልክ ማን መሆኑን በመገንዘብ እክብርት እንስጠዋለን። "ጌታችንና እምላካችን ሆይ አንተ

ሁሉን ፈጥረሃልና፣ ስለፈቃድህም ሆነዋልና፣ ተፈጥረውማልና ከብር፣ ውዳሴ፣ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል" (ራሴ. 4 :11)

(6). እግዚአብሔር አምልኮ ይገባዋል የምትልባቸውን ምክንያቶች እሰብ። ምክንያቶችህን በማስታወሻ ደብተርህ ዓፍና ይህንን ትምህርት በምታጠናበት ጊዜ ሌሎች ምክንያቶችን ስትመለከት ወደ ዘርዝሩ ጨምራቸው።

አምልኮ የእግዚአብሔር ወደ ሰው ከመቅረብ ይጀምራል። እግዚአብሔር ሁልጊዜ ከሰዎች ጋር ህብረትን ሲያደርግ ጀማሪው እርሱ ነው። ክብሩንና ግርማውን እናይ ዘንድ እግዚአብሔር ራሱ ወደእኛ ይቀርባል።

ዮሐ 1:18 እግዚአብሔርን ያየ ማንም የለም ይላል። ሌሎች ፍጥረታዊ ነገሮችን እንደምናይ እግዚአብሔርን ልናይ አንችልም። እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ (ዮሐ 4:24) አምልኮ የሚደረገው ከማይታየው መንፈሳዊ ዓለም ጋር በመገናኘት ነው። ነገር ግን ቀደም ብለን እንደጠቀስነው እግዚአብሔርን በፍጥረቱ በቃሉ እና በክርስቶስ በኩል እናየዋለን።

እግዚአብሔር ወደ ሰዎች በብዙ መንገድ ይቀርባል። ወደ ሙሴ በደመና እማካኝነት መጣ (ዘፀ. 34:5-8)። በቤተመቅደስ ውስጥ ወደ ኢሳይያስ መጥቶ ነበረ (ኢሳ 6:1-6)። ነገር ግን የዕብራውያን ጸሐፊ እንደሚለው በዚህ ዘመን መጨረሻ እግዚአብሔር ራሱን በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ገለፀ። "እርሱም የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርዩ ምሳሌ ሆኖ..." (ዮሐ. 1:3)

ኢየሱስ "እኔን ያየ አብን አይቷል" በማለት ተናግሯል (ዮሐ 14:9)። ደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔርን በኢየሱስ በኩል አወቁ። በእጆቻቸው ዳስሰውታል፣ በእይናቸው አይተውታል፣ ድምጹን በጀሮቻቸው ስምተውታል፣ እምልከውታል። ነገር ግን የመጣው ስምድ ለመቆየት ስባልነበር ኃጢአታችንን ለማንጸት በመስቀል ላይ ከምተና ከመቃብር ከተነሳ በኋላ ወደ እብ ተመሰሰ። ይህንንም ተስፋ ለደቀ መዛሙርቱ ተወላቸው። "ጥቂት ጊዜ እስ አታዩኝም፣ ደግሞም ጥቂት ጊዜ እስ ታዩኛላችሁም" (ዮሐ 16:16)

ክርስቶስም ወደ እብ በተመለሰ ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ከእኛ ጋር እንዲሆን ላከልን። በዮሐ. 16:15 ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ሲናገር "ለእኔ ካስኝ ወስዶ ይነግራችኋል" በማለት ተናግሯል።

መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔርን በልጁ በኩል ለቤተክርስቲያን ይገልጣል። ስለዚህም እግዚአብሔር በመንፈሱ እማካኝነት በቤተክርስቲያን ውስጥ ስላለ ወደራሱ ያስጠጋናል። ኢየሱስ ስለዚህ ኃሳብ ሲናገር እንዲህ ብሏል።

“የላከኝ አብ ከላበው በቀር ወደ እኔ ሊመጣ የሚችል የለም፤ እኔም በመጨረሻዋ ቀን እበነባዋለሁ” (ዮሐ 6:44)

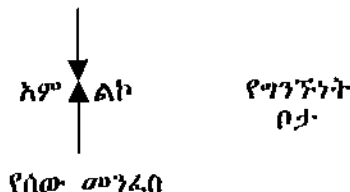
“እኔም ከምድር ከፍ ከፍ ያልሁ እንደሆነ ሁሉን ወደ እኔ እስባለሁ” (ዮሐ 12:32)

(7) እግዚአብሔርን ልናይበት የምንችልበትን ሶስት መንገዶች ዘርዘር።

አምልኮ አማኝ ለእግዚአብሔር የሚያቀርበው ምላሽ ነው። እግዚአብሔር ቅርብ እንደሆነ በተረዳን ጊዜ እንድናፈቅረው ያደርገናል፤ ፍርሀት፣ አክብሮት፣ አድናቆትና ምስጋና ለእግዚአብሔር እንድናቀርብ ያደርገናል። እግዚአብሔር እውን ይሆንልናል፤ ይህን መረዳት ሰናገኝ ወደ አምልኮ እንመጣለን።

እግዚአብሔር መንፈስ ነው። ኢየሱስም አምልኮአችን በመንፈስ እና በእውነት መሆን እንዳለበት ተናግሯል (ዮሐ 4:24)። የአምልኮ እውነተኛ ባህሪ መንፈሳዊና ውበጣዊ ነው። ውጪያዊ የሆነ አማኝ የሚፈጽመው ሥርዓት አይደለም። የእኛ መንፈስ ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር ይገናኛል። ይህን ዓይነቱን አምልኮ ነው እግዚአብሔር የሚቀበለው።

የእግዚአብሔር መንፈስ

አምልኮ የሚቀርበው ሁለንተናን በመበጠት መሆን ይገባዋል። መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል። “ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ፣ በፍጹም ነፍሳህም፣ በፍጹም ኃይላህም፣ በፍጹም አሳብህም ውደድ” (ሉቃስ 10 :27)

አምልኮ የሚያቀርብ ሰው የምስጋና ልብ ይዞ ይቀርባል እንጂ የእንሰላት መሥዋዕት አያበፈልገውም (መዝ 50:7-15)። አምልኮ የሚያመልከውን በው ሰሜት እና መረዳት ያካትታል። ብዙ በእግዚአብሔር በተማርንና የተሻለ ባወቅነው መጠን በእውነት ልናመልከው እንችላለን። ዘማሪው ሰው እግዚአብሔርን በሙሉ ኃይሉ እንደሚያመልከው ያሳያል። “ነፍሴ ሆይ እግዚአብሔርን ባርኪ፤ አጥንቶቼ ሁሉ የተቀደሰ በሙን” (መዝ. 103:1)። እንዲሁም በመዝሙር 95:6 ላይ “ኑ እንበገድ ለእርሱም እንገዛ፤ በእርሱ ባደረገን በእግዚአብሔር ፊት እንበርከክ” ይላል። መንበርከክ የሚያመለክ

ተው ነገር ለዚያ ለተንበረከክንሰት ሙሉ በሙሉ ራሳችንን መበጠታችንንና ማስገባታችንን ነው።

(8) ከእነዚህ ውስጥ ትክክለኛው የአምልኮ ፍቺ የትኛው ነው?

ሀ. እግዚአብሔርን መውደድ።

ለ. ማገንቱን ከማወቅ የተነሳ እግዚአብሔርን ማክበር።

ሐ. የእንሰላት መበዋዕት ለእግዚአብሔር ማቅረብ።

(9) ከሚከተሉት ውስጥ አምልኮን በተመለከተ እውነተኞቹ ዐረፍተ ነገሮች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. እግዚአብሔርን ማምለክ በሜታችንንም ይጨምራል።

ለ. እግዚአብሔርን ካላየነው ወይም ካላወቅነው ማምለክ አይቻልም።

ሐ. እግዚአብሔር በአሁኑ ጊዜ ራሱን የሚገልጠው በልጁ በኢየሱስ በኩል ብቻ ነው።

መ. እውነተኛ አምልኮ እግዚአብሔር ወደኛ እንደቀረበ በማወቅና ማገንቱን በመረዳት ለእርሱ የምናቀርበው ምላሽ ነው።

ሠ. እውነተኛ አምልኮ የሚካሄደው የእኛ መንፈስ ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር በተገናኘ ጊዜ ነው።

(10) ሉቃስ 10:27፤ መዝ 103:1 እና መዝ 95:6 በአምልኮ አቅራቢው ምን ዓይነት ባህሪ ያሳያሉ?

(11) በእውነተኛ አምልኮ ጊዜ የሚኖረውን የሁለትዮሽ ግንኙነት በራሱ አባባል በአጭሩ ግለፅ።

የምናመልከው አምላክ

የእግዚአብሔር ማገንታት

ዓላማ 3 በእግዚአብሔር ስሞች እና ባህሪያቶች መካከል ያለውን ግንኙነት የሚገልፅ ምሳሌ መስጠት

በብሉይ ኪዳን ዘመን ስሞች ብዙ ጊዜ የበዎቹን ባህሪ ለመግለፅ ይሰጡ ነበር። የብሉይ ኪዳን መጽሐፍ በምናነብበት ጊዜ ብዙ የእግዚአብሔርን ስሞች እንመለከታለን። እነዚህም ስሞች የእግዚአብሔርን ማገንታትና ባህሪያት ይገልጻሉ። በሞቹ እርሱ ማን እንደሆነና ምን እንደሰራ ያነግሩናል። በተሻለ መንገድ እንድናውቀውም ይረዳናል።

የእግዚአብሔር ስሞች ስልጆቹ ፍላጎቶች መልስ ይሆናሉ። በፀሎታችን እግዚአብሔርን እንድ ነገር በንጠይቀው በተጨማሪ ከእርሱ ጋር

አንገናኛሰን። ነገር ግን ይህ አምልኮ አይደለም። ቢሆንም ዐሉታችንን ስመመለስና ፍላጎታችንን ለሚሟላት የሚችሉው የእግዚአብሔር መልካምነት ልባችንን በምስጋና አንዲሞላና አንድናመልከው ያደርገናል።

በአምልኮ ጊዜ የምንጠቀምባቸው ስሞች ከእግዚአብሔር ማንነትና ስራዎች ጋር ይገናኛሉ። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሱትን የእግዚአብሔር ስሞች ሁሉ ልንጠቅስ ባንችልም፣ ጥቂቶቹ ግን የሚከተሉት ናቸው።

የሰማይ አምላክ	ያዕቆብ 1:17
የሰራዊት አምላክ	መዝ 80:7
ቅዱሱ	ኢዮብ 6:10
ሕያው አምላክ	ዘዳግም 5:26
ያህዌጌታ	ዘዕኦት 6:3
ያህዌ ይርሔ - እግዚአብሔር ያዘጋጃል	ዘፍ. 22:14
ያህዌ ንሲ - እግዚአብሔር ዓላማዬ	ዘዕ. 17:15
ያህዌ ሻሉም - እግዚአብሔር ሰላም	መሳ. 6:24
ያህዌ ሻማህ - እግዚአብሔር በዚያ አለ	ሕዝ. 48:35
ያህዌ ራፋህ - እግዚአብሔር ፈዋሽ	ዘዕ. 15:26
ያህዌ ጽድቁኔ - እግዚአብሔር ጽድቃችን	ሔር. 23:6
ኤልሻዳይ - እግዚአብሔር ሁሉን ቻይ	ዘፍ. 17:1
አማንኤል - እግዚአብሔር ከአኛ ጋር	ማቴ. 1:23

እነዚህን የእግዚአብሔር ስሞች በምታነበበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ባህሪ ያስታውሱሃል? በሕይወትህ እግዚአብሔርን በዚህ ዓይነት በተገለጡት ስሞች ተለማምደኸዋል? የእግዚአብሔርን ሰላም ተሰማምደሃል? የእርሱን ፈውስስ ተለማምደሃል? ህልውናውን ይሰማሃል? ስለዚህ ሁሉ ነገር ሁሉን የሚችሉውን እግዚአብሔርን ከማምሰክና ከማመስገን በቀር ምን እንላለን!

- (12). በመጽሐፍ ቅዱስ ከተገለፁት የእግዚአብሔር ስሞች በተጨማሪ ለወልድና ለመንፈስ ቅዱስ የተሰጡና ባህርያቶቻቸውን የሚገልጡ ስሞች አሉ። ከዚህ የሚከተሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች ተመልክተህ በክርስቶስ የተሰጡትን ስሞች ዓፍ።

ሀ. ማቴዎስ 1:21	_____
ለ. ማቴዎስ 1:23	_____
ሐ. ማቴዎስ 2:4	_____
መ. ሉቃስ 1:32	_____
ሠ. ሉቃስ 1:69	_____
ረ. 1ጢሞ. 6:15	_____
ሰ. ኢሳያስ 9:6	_____

- (13). ጥቅሶቹን ተመልክተህ ለመንፈስ ቅዱስ የተሰጠውን ስም ዓፍ።

ሀ. ዮሐንስ 14:16	_____
ለ. ዘካርያስ 12:10	_____
ሐ. ሮሜ 8:2	_____

የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን ከመዋጀቱ ተግባር ጋር የተዛመዱ ሦስት ስሞችን አንመልክት

①. እግዚአብሔር ፈጣሪያችን። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር በሥራ ላይ እንደሆነ በመናገር ይጀምራል። እርሱ የሚሰራ አምላክ ነው። የመጀመሪያው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ እግዚአብሔር በመጀመሪያ ስማይንና ምድርን ፈጠረ ይላል (ዘፍ፡ጥ 1:1)። ዓለም እንዲሁ ባጋጣሚ ወደመኖር አልመጣም። አምላካችን የዓላማ አምላክ ነው። ለፍጥረቱ ሁሉ በግልጽ የተቀመጠ ዓላማና ዕቅድ አለው።

ስለፍጥረቱ እግዚአብሔር እናመልከዋለን መዝ 19:1 እንዲህ ይላል። “ሰማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ፤ የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ ያወራል”

- (14). መዝ. 104 እንብብ። መዝሙረኛው በመዝሙሩ ውስጥ ጌታን የሚያመልከውና የሚያመስግነው ስለምንድን ነው?

ሰው የእግዚአብሔር የተለየ ፍጥረት ነው። መዝ. 8:5-6 ዘማሪው እግዚአብሔር ሰውን ስለፈጠረ አመስገነው።

“ከመላእክት አጅግ ጥቂት አላነስኸው፤ በክብርና በምስጋና ዘውድ ከለልኸው፤ በእጆቼህም ሥራ ሁሉ ላይ ሾምኸው። ሁሉን ከአገሮቹ በታች አስገዛህለት”

②. እግዚአብሔር እዳኛችን። ፍጥረቱን የፈጠረ እግዚአብሔር ዓለምን ለመዋጀት ዕቅድ አውጥቷል። ሰው በኃጢአት ከወደቀ ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር ሰውን ወደ ደንንነት እየመራው ነው። እግዚአብሔር ዓለምን ስመዜገባትና እዳኝ እንዲሆን ኢየሱስ ክርስቶስን ወደ ዓለም ላከው። የጌታን ስም የሚጠራ ሁሉ ይድናል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለምን ለማዳን ራሱን መሥዋዕት አድርጎ ስለሰጠ የእግዚአብሔር በግ ተብሎ ተጠርቷል። ከዚህ የማዳን ሥራው የተነሳ ሊመለከ ይገባዋል። ስለዚህ ፍጥረት ሁሉ በምስጋና እንዲህ በማለት ይዘምራል “በረከትና ክብር ምስጋናም ኃይልም ከዘላለም እስከ ዘላለም ... ለበጉ ይሁን” (ራዕ. 5:13)።

③. እግዚአብሔር ዘላለማዊ ንጉሣችን። “ብቻውን አምላክ ለሚሆን ለማይጠፋው ለማይታየውም ለዘመናት ንጉሥ ምስጋናና ክብር እስከ

ዘላለም ድረስ ይሁን እሜን" (1ጢሞ. 1:17)። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ሰለሆነ እናመሠግንዋለን፤ እናመልከዋለን። "እቤቱ፤ እንተ ሰትውልድ ሁሉ መጠጊያ ሆንህልን። ተራሮች ባይወለዱ፤ ምድርም ዓለምም ባይሠሩ ከዘላለም እስከ ዘላለም ድረስ እንተ ነህ" (መዝ. 90:1)። እግዚአብሔር ጅማራና ፍጻሜ የለውም። የመጀመሪያም የመጨረሻም እርሱ ነው (ራዕ. 1:8 እና 21:6)።

የዘላለማዊው እምላክና ንጉሥ የእግዚአብሔር ግዛት ሰዎችን ቤተ ክርስቲያንና ዓለምን ሁሉ ያጠቃልላል። ክርስቶስ ሁሉንም መንፈሳዊያን እለቆች፤ ሥልጣናትና ኃይላት ባሸነፈ ጊዜ የንጉሱ ግዛት ይመጣል። ከዚያም መንግሥቱን ሰለባቱ ያሰረክባል። ክርስቶስ ጠላቶቹን ሁሉ እስኪጠፋ ድረስ ይገዛል። በዚያን ጊዜም የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ግዛት እውን ይሆናል።

የእግዚአብሔርና የቡጉም ዙፋን በእርሰዋ ውስጥ ይሆናል፤ ባሪያዎቹም ያመልኩታል፤ ፈቱንም ያያሉ፤ በሙም በጥምባሮ ቻቸው ይሆናል። ከእንግዲህም ወዲህ ሌሊት አይሆንም፤ ጌታ እምላክም በእነርሱ ላይ ያበራላቸዋልና የመብራት ብርሃንና የፀሐይ ብርሃን እያሰፈልጋቸውም፤ ለዘላለምም እስከ ዘላለም ይነግሣሉ (ራዕ. 22:3-5)።

- (15). የእግዚአብሔር ሰዎችን እና የባህሪዎቹን ግንኙነት ግለፅ። በማሰታወሻ ደብተርህ እምሰት የእግዚአብሔር ወይም የልጁን ወይም የመንፈስ ቅዱስን ስም ሃፍና በምን መንገድ እያንዳንዱ ስም ባህሪውን እንደሚገልፅ አብራራ። ይህ ልምድም የእግዚአብሔር በእውነት ምስጋና እንደሚገባው እንድታይ ረድቶሃል?

የእግዚአብሔር ሥራ

ዓላማ 4 እግዚአብሔር በብዙ መንገድ ፍላጎታችንን ሁሉ እንደሚያሟላ መግለፅ።

①. እግዚአብሔር ታድጎናል። እግዚአብሔር ሰውን መፍጠር ብቻ ሳይሆን ሊታደገውም መንገድን አዘጋጀ። ሁላችን ለዘላለም እንድንኖር እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ፍላጎቱ ነው። እግዚአብሔር እኛን ታድጎ ለራሱ ሊያደርገን አቀደ። እግዚአብሔር ወንዶች እና ሴቶች ሁሉ ደንው ለእርሱ ክብር እንዲሆኑ ፈለገ። ኢሳ. 43:7 እንዲህ ይላል። እንድናመልከውና እንድናከብረው ታድጎናል።

②. እግዚአብሔር ወደእርሱ እንድንቀርብ አድርጓል። በብሉይ ኪዳን ጊዜ ያልነሳ ሰው ይለይ ነበረ። ወደ እግዚአብሔር ፊት መቅረብ እይቸልም ነበር (ዘጳም 19 ተመልከት)።

በዘፀአት 30:18 ነበር ወይም ሳህን ተገልጿል። ካህናት በእግዚአብሔር መገኘት ውበጥ ከመግባታቸው በፊት እጃቸውንና እግራቸውን ይታጠቡበት ነበር። በ1ጴጥ. 2:9 አሁን እኛ ሁላችን ካህናት እንደሆንን እናነባለን። ይህም ማለት በክርስቶስ ስም በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር ልንቀርብ እንችላለን ማለት ነው። በእግዚአብሔር ቃል እና በክርስቶስ ደም በሰነዩን ወደ እግዚአብሔር መግባት እንችላለን (ዕብራ. 10: 19-22)።

③. እግዚአብሔር ፍላጎታችንን ያሟላል። እግዚአብሔር ማንኛውንም ነገር ስልጅቹ ይሰጣል። መዝ. 23 ሰብዙ በዎች መፅናናትን ይሰጣል። "እግዚአብሔር እረኛዬ ነው የሚያሳጣኝ የለም" (ቂ.1)። ሕይወትን የሰጠን እምላክ በምድር በምንኖርበት ጊዜ ደግሞ የሚያስፈልገንን ይሰጠናል። እግዚአብሔር ለምድር ፍጥረታት ሁሉ ምግባቸውን ይሰጣቸዋል" (መዝ. 136:25) ። በማቴዎስ 6: 25 - 34 እ.የሱስ ለደቀመዛሙርቱ እግዚአብሔር እንደሚጠነቀቅላቸው እንዲህ በማለት ነገራቸው። "በሰማያት ያለው አባታችሁ ይህን ሁሉ እንደሚያስፈልጋችሁ ያውቃል" የሚያስፈልገንንም ስለሚሰጠን እናመልከዋለን።

④. እግዚአብሔር ለእኛ ቦታን አዘጋጅቷል። የእማኙ ተባብሮ በእዲሲቷ ሰማይና ምድር ከእግዚአብሔር መገኘት ጋር ለዘላለም በደብታ መኖር ነው። (ራዕ. 21:1 ዮሐ 14:13) በዚያን ጊዜ የእግዚአብሔር መንግስት ለዘለለም ይመሠረታል። ሁሉ ለእግዚአብሔር ይገዛል። ከዚያም እማኙ በዘላለማዊው ቤቱ ከእግዚአብሔር ጋር ለዘላለም በህብረት ይኖራል። እዚያም እርሱን ለዘላለም እናመልከዋለን።

(16). እግዚአብሔር የሚታደገን እንዴት ነው?

(17). ወደ እግዚአብሔር ፊት ከመቅረባችን በፊት ምንድን ነው የሚያስፈልገን?

(18). እግዚአብሔር ለቁላዊ ፍላጎታችን ግድ እንደሚሰው ምን ማረጋገጫ አለን?

(19). በእግዚአብሔር ምላሽ የሚያገኘው የመጨረሻው እና በጣም ጠቃሚ የሆነው የሰው ፍላጎት ምንድን ነው?

እግዚአብሔርን በእምልኮና በምስጋና ማምለክ የሚያስፈልገንን ብዙ ምክንያቶች አይተናል። አሁን እግዚአብሔርን የማገልገል መንገዶች ወደማለው ሀሳቦችን እንመለከት።

የቤተክርስቲያን አገልግሎት ለእግዚአብሔር

ዓለማ 5 ጠቃሚ የሆኑትን ቤተ ክርስቲያን ለእግዚአብሔር የምታቀርበውን አገልግሎትና እንዴት በተግባር እንደሚተረጎም መግለፅ

በጉባዔ አምልኮ

ቤተክርስቲያን የተወለደችው በበዓለ ህምላ ወቅት በሀዘብ በዓል ጊዜ ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ አማኞች በየእለቱ እየተገናኙ ማዕድ አብረው ይቆርሱ እንደነበር ይናገራል። በየቤቱ ወይም በቤተመቅደስ ይገናኙ ነበረ (ዮሐ 2:41-47)።

ይህ ለጌታ የሚቀርብ የአምልኮ አገልግሎት ነበር። በየእለቱ ከጌታ ኢየሱስ ጋር የነበራቸውን ውስጣዊ ህብረት የሚገልፅ ውጪያዊ መግለጫም ነበር።

ሁለት ወይም ሶስት ለዎች በጌታ ኢየሱስ ስም በተሰበሰቡበት ቤተክርስቲያን እለች። በቤት ወይም በአዳራሽ ሊገናኙ ይችላሉ። ቤተክርስቲያን ለፀሎት ወይም ለአገልግሎት የተሰበሰቡ ሁለት ወይም ሶስት ቤተሰብ ወይም በአማረ ህጻን ውስጥ የተሰበሰቡ በ፪ የሚቆጠሩ ለዎች ልትሆን ትችላለች። በአምልኮ ክፍለ ጊዜ እኛ ቤተክርስቲያን እንደመሆናችን በሚታይ ምልክትና በቋንቋ ከጌታ ጋር በህብረት እንደምንኖር እናሳያለን።

የእግዚአብሔር ሰዎች በብሉይ ኪዳን ዘመን ለአምልኮ በተሰራ ቤተመቅደስ ውስጥ ይገናኙ ነበረ። እግዚአብሔር ለአምልኮ ለሚመጡት ህዝቦች ይናገራል።

"ወደ መቅደሴም ይገባሉ ያገለግሉኝም ዘንድ ወደ ገበታዬ ይቀርባሉ ሥርዓቴንም ይጠብቃሉ።" ሕዝ. 44:16

(20). ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ (ሕዝ. 44:16) የሚያመለክተው ለብሉይ ኪዳን ካህናት ወደ ቤተመቅደሱ እንዲገቡና እንዲያገለግሉ ለተፈቀደላቸው ብቻ ነው። ዛሬ ይህንን እንዴት ለህብረት አምልኮ አገልግሎት ልናውለው እንችላለን?

እግዚአብሔርን በጉባዔ አናመሰግናለን፤ እናገለግለዋለን። ይህ አገልግሎት በመቅደሱ ውስጥ የሚካሄድ ነው። የጥሩነት፣ የእውነትና የውበት ቦታ ነው። ዳዊት በመዝሙሩ "ለስሙ የሚገባ ክብርን ለእግዚአብሔር አምላክ ቁርባንን ይዛችሁ በፊቱ ግቡ በቅድስናው ስፍራ ለእግዚአብሔር ሰገዱ (ዘፍ. 16:29) ይላል።

የአምልኮ ፕሮግራም የአምልኮ ጥሪ ነው። እገልጋዩ እማኞችን ለጌታቸው አምልኮ እንዲሰጡ ይመራቸዋል። እማኞች የተጠሩት ከእግዚአብሔር ጋር ንብረት ለማድረግ እንደ ሥጦታ የተሰጣቸውን በምስጋና እንዲቀበሉ ነው።

አንድ የአምልኮ ፕሮግራም የሚከተሉት ክፍሎች አሉት።

መነሻ ቃላት

① መዝሙር። መዝሙር ለጌታ አምልኮአችንን የምንገልፅበት ዋነኛ ክፍል ነው። የዳዊትን የመዝሙር መጽሐፍትና ሌሎች የመዝሙርና ለጌታ የቀረቡ የምስጋና ምንባቦችን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አስተውል። ድምፃችንን በአንድነት በምስጋና መዝሙር ከፋ ስናደርግ ለጌታ የደስታ ድምፅ ማሰማታችን ሲሆን ጌታም በአምልኮአችን ደስ ይስኛል።

② ፀሎት። እግዚአብሔር ፀሎታችን አምልኮንና ምስጋናን እንዲያካትት ይፈልጋል። "እንግዲህስ እናንተስ እንዲህ ፀልዩ፡- በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ ስምህ ይቀደስ..." (ማቴ 6:9) "እናንተ የእግዚአብሔር ባርያዎች ሁላችሁ በቤተ መቅደስ ውስጥ እጆቻችሁን እንሱ፤ እግዚአብሔርን ባርክ። (መዝ 134: 1-2)

③ ምስክርነት። መዝሙሩ ዳዊት የእግዚአብሔርን መልካምነት በመመስከር የተሞላ ነው። በጉባዔ መሀል እግዚአብሔር ያደረገልንን በንመሰክር አማኞችን ሁሉ ወደ አምልኮ ከመምራቱም ሌላ የእነሱም ፍላጎት እንደሚሟላላቸው ያምናሉ።

④ መባ። ጌታ ከሰጠን ከቁሳዊ በረከት ውስጥ መልሰን መስጠት የአምልኮ ድርጊት ነው። ከመልካምነቱ የተነሣ ልባችን በምስጋና ስለሚሞላ እንሰጣለን። መባችንን ለጌታ መስጠት መታደል ነው።

አብርሆት

⑤ የቃሉ ስብከት። "እግህ ለእግራ መብራት፤ ለመንገዴ ብርሀን ነው" (መዝ 119:105)። "... ቃሉን ሲበክ፤ በጊዜውም አለጊዜውም ፅና ፈፅመህም እየታገስህና እያስተማርህ፤ ዝልፍና ነስፅ ምክርም" 2ጢሞ. 4:1-2። በአንድነት ተሰብስበን የቃሉን ስብከት በምንሰማበት ጊዜ ልባችን ወደ እግዚአብሔር በፍቅር እና በአምልኮ ይወሰዳል።

(21). በራስህ አባባል እነዚህ የጉባዔ አምልኮ ክፍሎች እንዴት የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት እንደሆኑ ግለፅ።

ከዚህ በታች የቀረቡት መመሪያዎች የክርስቶስ እካል ትርጉም ያለው አምልኮ ማምለክ እንድትችሉ ሁኔታዎችን ይፈጥሩላታል።

1. በአምልኮ ክፍለ ጊዜ በፊት በማቀድ ተዘጋጅ። ገባኤውን ወደ እምልኮ መምራት የእገልጋዩ ድርሻ ነው። እገልጋዩ ልቡን በፀሎት እዘጋጅቶ የተለያዩ የእምልኮ ክፍሎችን አቅዶ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ወደ እምልኮ ለማቅረብ መዘጋጀት አለበት።

2. መንፈስ ቅዱስ እንዲሰራ ፍቀድለት። በህይወት ውስጥ እግዚአብሔርን “በመንፈስና በእውነት” ከማምለክ (ዮሐ. 4:2) ጋር የሚነፃፀሩ ጥቂት ልምምዶች አሉ። ጥሩ የእምልኮ ፕሮግራም የሰውን መንፈስ ወደ እግዚአብሔር የሚያገናኝ ነው። እግዚአብሔር በእምልኮ ጊዜ ከህዝቡ ጋር ይገናኛል። በመንፈስ ሰንሆን ነፃነት ሊኖር ይገባል። መንፈስ ቅዱስ እንደ ነፋስ ወደፈቀደበት ይነፍሳል፤ በሰው ሥርዓት አይወሰንም። በምታመልክበት ጊዜ ለእርሱ ምሪት ንቁ ሁኑ። መንፈስ ቅዱስ በሚቆጣጠርበት ጊዜ ሥርዓ ተ ቢሰነት እይኖርም።

3. አባላት ሁሉ በአምልኮ መሳተፍ አለባቸው። የእምልኮ ፕሮግራም እማኞች ሁሉ እንደአንድ አካል በህብረት የሚያመልኩበት ጊዜ ነው። ቤተክርስቲያን በአንድነት ስታመልከው ጌታ ደስ ይለዋል። “እንዴት ድንቅ ደስታ ነው፤ የእግዚአብሔር ሰዎች በአንድነት ሲኖሩ!” (መዝ. 133: 1)። ይህ አካል በመዝሙር፣ በፀሎት፣ በምስጋና፣ በምስክርነት፣ በመሰጠትና ለእግዚአብሔር ቃልም ምላሽ በመሰጠት ይሳተፋል። ብዙ ጊዜ በእምልኮ ሰዓት የአካሉ አባሎች እርስ በርስ እንዲሉላውን ያገለግላል።

እውነተኛ እምልኮ ከልብ የመነጨ መሆን አለበት። እውነተኛ እምልኮ የሚገኘው ክልብ ነው። ከፍ የሚያደርግ እና በመንፈስ የተመራ መሆን አለበት። ጌታን ከፍ አድርጎ ሰዎችን ወደ እርሱ ይስባል። እምልኮ የተከበረ መሆን አለበት። ለእግዚአብሔር ጥልቅ የሆነ ክብር ሊኖር ይገባል። ቤተክርስቲያን በአንድነት ጌታን ስታመልክ የክብር እና የቅድስና መንፈስ ይኖራል።

(22). እግዚአብሔርን በጥላኤ ስለማምለክ ከእነኝህ ዐረፍተ ነገሮች መካከል የትኞቹ እውነት ናቸው?

ሀ. በጥንታ ቤተክርስቲያን አማኞች ከጊዜ ወደጊዜ እየተገናኙ በአንድነት ያመልኩ ነበር።

ለ. አማኝ እምልኮውን ከሌሎች ጋር የማይካፈለው የግል ጉዳይ እድርጎ መቁጠር አለበት።

ሐ. እንዳንድ የእምልኮ ክፍሎች እንደ እምልኮ አካል ሊቆጠሩ አይችሉም።

መ. ለእግዚአብሔር በጣም ጠቃሚ የሆነው አገልግሎቶች እምልኮና ምስጋና ነው።

ሠ. የእምልኮ ፕሮግራም በጣም በጥንቃቄ መታቀድ አለበት። ስለዚህ ምንም ነገር እቅዱን እንዲስውጠው መፈቀድ የለበትም።

ረ. መንፈስ ቅዱስ በእምልኮ ፕሮግራም እንዲንቀሳቀስ ከተፈቀደለት፣ በዚያ ነፃነትና ሥርዓት ይኖራል።

ሰ. የአንድነት እምልኮ አካሉ በተለያዩ መንገድ እንዲሳተፍ እድል ይከፍትለታል።

በየእለቱ በመሰጠት

አማኝ ከሌሎች ጋር በሚያደርገው እምልኮ ብቻ እይወሰንም። ቤተ ክርስቲያን ስጌታ ደላት እምልኮ እያንዳንዱ እማኝ ባሰው የግል መሰጠት ላይ ይወሰናል። የየእለቱ ሕይወታችን ለጌታ መሰጠት አስበት። ጌታ በሕይወታችን ቅድሚያውን ቦታ መያዝ አስበት።

በግልህ ጌታን ማምለክ መፈለግህ ላንተ እስደናቂ ነገር እይደለም። በግልህ በምታገሰግልበት ጊዜ እና ስፈቃዱ በምትገባበት ጊዜ በእምሮህ ማስታወስ ያስብህ ነገሮች የሚከተሉት ናቸው።

①. እግዚአብሔርን በእምነት አምልክ። ያስ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት አይቻልም። ወደ እግዚአብሔር መጠጋት የምንችለው በእምነት ነው። እርሱ የፍጥረትና የደህንነት እምላክ እንደሆነ እመን። የሚያስ ፈልግህን እንደሚሰጥህ የተሰሩ ቃሉን እመን።

②. በእውነትና በመረዳት አምልክ። “የእግዚአብሔር የእምላክህን ስም በከንቱ እትጥራ እግዚአብሔር ሰውን በከንቱ የሚጠራውን ከበደል እያነሳውምና” ዘፀ 20: 7። የጌታን ስም በምንጠራበት ጊዜ ስሙ ኃይል እንዳለው በትህትና ማመን ይኖርብናል። የእግዚአብሔር ስም ባህርያቱን እንደሚገልፀው አይተናል። “እኔ ክርስቲያን ነኝ” ካልን ትርጉሙ “ክርስቶስን መምስል” ማለት ሲሆን ስሙን የሚያስነቅፍ ድርጊት መፈፀም ስሙን ያስአግባብ ተጠቀምን ማለት ነው። በድርጊታችን ሁሉ ቃሉን ስንታዘዝ እና ስሙን ስናከብረው በእውነተኛ መረዳት እናመልከዋለን።

③. በደስታ አምልክ። መዝ. 33:1 “በእግዚአብሔር ደስ ይበላችሁ ለቅናች ምስጋና ይገባል” ይላል። እውነተኛ እምልኮ ከመታዘዝ ጋር እንዴት እንደተያያዘ ልታይ ትችላላህ? በምንታዘዝበት ጊዜ ደስ እናሰኘዋለን። ልባችንንም በደስታ ይሞላውና ይህንንም በእምልካችን እንገልፀዋለን።

④. በአዲስ መንፈስ አምልክ። መዝ. 33:3 “በእግዚአብሔር እዲስ ቅኔ ተቀኙለት” ይላል። እግዚአብሔር እምላካችን እዲስ የከበራታና የፍቅር መግሰጫ ስንፈጥር ደስ ይሰዋል። እዲስ ልምምድ ከጌታ ጋር ለጌታ እዲስ ቅኔን ያስከትላል። እምልኮ ከሌሎች በመቅዳት የምንፈጽመው ሥርዐት አይደለም።

5. በተስፋ አምልኮ፡ እግዚአብሔር መፅናኛችንና መመከያችን ነው። ተስፋችንን በጌታ እናድርግ። እርሱ ረዳታችን እና ጠባቂያችን ነው። ከእርሱ የተነሣ ደስተኞች ነን። በቅዱስ ስሙም እንታመናለን (መዝ. 33: 20)። በየእለቱ ችግሮችና ፈተናዎች ወቅት እግዚአብሔር በሁሉም የተፈጥሮ ጋደላት፣ በሁሉም ጊዜያት እና በሌሎችም ጋደላት ሁሉ ላይ ጌታ እንደሆነ አስታውሰ። በሁሉም ሁኔታ ድል ሰጥቶናል። በድሉ ደስ እንሰኛለን። ለእግዚአብሔር አስቸጋሪ ነገር የለም።

(23). ቤተክርስቲያን ለጌታ የምታቀርበው አገልግሎት በእያንዳንዱ ግለሰብ ክርስቲያን የሚወሰነው እንዴት ነው?

ሌሎችን በማገልገል

ሌላው አስፈላጊ የሆነው ቤተክርስቲያን እግዚአብሔርን የምታገለግልበት መንገድ ሌሎችን ማገልገል ነው። ሌሎችን በጌታ ስም በማገልገል እግዚአብሔርን እናመልካለን።

ኢየሱስ እንዲህ ይላል "እናንተን የሚቀበል እኔን ይቀበላል። እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል። . . . ማንም ከእነዚህ ከታናናሾች ለእንዱ ቀዝቃዛ ፅዋ ውኃ ብቻ በደቀ መዝሙር ስም የሚያጠጣ እውነት እላችኋለሁ ዋጋው አይጠፋበትም።" (ማቴ. 10:40; 42) ሐዋርያው ጳውሎስም እንዲህ ብሏል "በፍቅር እርስ በርሳችሁ እንደ ባርያ ሁኑ" (ገላ. 5:13)።

እንዳችን ሌላችንን ማገልገል ቁሳዊ ግልጋሎት ቢሆንም ክርስቶስን የማከበር መንፈሳዊ ዓላማ አለው። በስሙ አንድ ፅዋ ውሃ መስጠት መንፈሳዊ አገልግሎት ነው። ክርስቶስ የደቀ መዛሙርቱን እግር ባጠበ ጊዜ የአገልግሎት ምሳሌ ሰጠን። ብዙዎችን እንደተራቡ ከመላክ ይልቅ መገባቸው።

እግዚአብሔር አንዱ ሌላውን እንዲያገለግል ለቤተክርስቲያን ልዩ ስጦታ ሰጥቷል (1ቆሮ. 12:7)። ለኛ የተሰጠን አንድ ስጦታ በእካሉ ውስጥ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ቦታ ይወስነዋል። ሆኖም እያንዳንዱ ስጦታ የተሰጠን በእካል ውስጥ ያሉትን አማኞች ለማገልገል ነው። ለሰጠታ የበለጠ በሚቀጥለው ትምህርት እንወያያለን። የእግዚአብሔር ስጦታ ጥሩ መጋቢዎች እንሁን። ሐዋርያው ጴጥሮስ ሌሎችን ስለማገልገል በተመለከተ እንዲህ ፅፎዋል።

"ከሁሉ በፊት እርስ በርሳችሁ አጥብቃችሁ ተዋደዱ ያለ ማንጉራጉር እርስበርሳችሁ እንግድነት ተቀበባለሁ። ልዩ ልዩን የእግዚአብሔርን ዐጋ ደጋግ መጋቢዎች እንደመሆናችሁ፣ እያንዳንዳችሁ የዐጋን ስጦታ እንደተቀበላችሁ መጠን በዚያው ዐጋ እርስ በርሳችሁ አገልግሎት ማንም ሰው የሚናገር ቢሆን እንደ እግዚአብሔር ቃል ይናገር የሚያገለግልም ቢሆን እግዚአ

ብሔር በሚሰጠኝ ጋደል ነው ብሎ ያገልግል። ክብርና ሰልጣን እስከሠላለም ድረስ ለእርሱ በሚሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሔር በነገሩ ሁሉ ይከብር ዘንድ አሜን" (1ኤጥ. 4:8 - 11)

(24). በማስታወሻ ደብተርዛ እንተ ወይም ሌላው የክርስቶስ እካል ክፍል በምን መንገድ እርስ በእርስ አገልግሎት በመስጠጣት እግዚአብሔርን እንዳገለገላችሁ ዘርዘር። ያንተ አገልግሎት በእውነት ለጌታ የምትሰጠው አገልግሎት እንደሆነ ልታይ ትችላለህን?

(25). ቤተክርስቲያን እግዚአብሔርን የምታገለግልበትን ሶስት መንገዶች እይተናል። ትምህርቱን ገልጠዘ ሳትመለከት በማስታወሻ ደብተርዛ በቤተክርስቲያን ውስጥ ጠቃሚ የሆነውን እያንዳንዱን መተግበር አለበት ብለዝ የሚሰማህን ዓፍ። ይህን መልመጃ ስትሰራ አትጣደፍ፤ ነገር ግን እንደ ክርስቶስ እካል እግዚአብሔርን እንዴት ማገልገል እንዳለብዝ እንድትማር እንዲረዳዝ በፀሎት ቅረብ።

(26). ይህን ትምህርት የሚያጠቃልለውን የመከራ ፈተና ከመውሰድ በፊት እንተ ራስዝ እግዚአብሔርን የምታገለግልበትን መንገድና ቤተ ክርስቲያንም እንዴት እንደምታገለግል መርምር። እነዚህን አገልግሎቶች በእነዚህ ጊዜ ዘደባልጥ በሚገልጠው ሀሳብ እንፃር የእ ምልክት አድርግ።

የግል አምልኮ	ሁል ጊዜ	ብዙ ጊዜ	እንዳንድ ጊዜ	አልፎ አልፎ	በፍፁም
ሀ ጌታን ለማምለክ በየእለቱ ጊዜን ትወስዳለህ?					
ለ በዝሚራ ታመልከዋለህ?					
ሐ በምስጋና እና በምስክርነት ታመልከዋለህ?					
መ በቋሚነት በመስጠት ታገለግለዋለህ?					
ሠ በቋሚነት ቃሉን በማጥናት ልታገለግለው በመንፈስ ተነሳስተሃል?					
ረ በሙን ላለማስቀፍ ቃሉን ትታዘዛለህ?					
ሰ ሕይወትዝ ጌታ ላደረገው እና ለጌታ ማንነት ጥሩ ምስክር ነው?					
ሸ ጌታን በቤተክርስቲያንዝ በማምለክ ወይም የእካሉ ለባሎችን በማገልገል ታገለግለዋለህ?					
ቀ በየእለቱ ሙሉ የሆነ የግል መስጠት ለጌታ ታደርጋለህ?					

የቬትክርስቲያን ሀገራዊት ለእግዚአብሔር	ሁል ጊዜ	ብዙ ጊዜ	አንዳንድ ጊዜ	አልፎ አልፎ	በፍፁም
ሀ የዝማሬ ጊዜ ሰአውንት የአምልኮ ጊዜ ነው?					
ለ መቅደሱ ስርአት ያሰበት የተሞላ የእክብርት ቦታ ነው?					
ሐ ሰዓብረት አምልኮና ለምስክርነት ጊዜ ተስጥቷል?					
መ በአምልኮ ወቅት የአካሉ እባላት እርስ በርሳቸው አገልግሎት እንዲሰጡ ይበረታታሉ?					
ሠ ሰዎች መስቀውን በአምልኮ መንፈስ ይሰጣሉ?					
ረ መንፈስ ቅዱስ አምልኮውን እንዲመራ ነፃነት ተስጥቶቷል?					
ስ አገልጋዩ የአምልኮ ጊዜን በጥንቃቄ እንዳቀደው ልታስተውል ትችላለህ?					
ቀ የዐሎት ጊዜው ጌታን በማምለክና እርሱ አምልኮ እንደሚገባው በመረዳት ይቀርባል?					

- (27). በማስታወሻ ደብተርህ በግል ለጌታ ያለህን የአምልኮ ጊዜ የምታሻሽልበትን መንገድ ዘርዝር።
- (28). ቤተ ክርስቲያን ለጌታ ያላትን የጉባዔ አምልኮ የምታሻሽልበትን መንገድ ዘርዝር።
- (29). ይህ ትምህርት እግዚአብሔር አምልኮ የሚገባው መሆኑን እንድታስተውል ረድቶሃልን? . . . በምን መንገድ? (በማስታወሻ ደብተርህ)

የመከራ ፈተና

ምርጫ። ለእያንዳንዱ ጥያቄ ከሁሉም የተሻለ የሆነውን አንድ መልስ ምረጥ።

1. ለአምልኮ ጥሩ ፍቺ የሚሆነው ከሚከተሉት የትኛው ነው?

- ሀ. ኃጥያታችንን የምናንፃበት መንገድ ነው።
 ለ. የእግዚአብሔርን ታላቅነት ማወቅና ማክበር ላወቅነውም ተገቢውን ምላሽ መስጠት ነው።
 ሐ. ለእግዚአብሔር ወይም ለአንድ ነገር የሚሰማን የፍቅር ሰሜት ነው።
 መ. በእግዚአብሔር ሰው ፊት ገዢ ማለት ወይም መንበርከክ ነው።

2. እግዚአብሔር እንድናመልከው መፈለጉ፣ እኛም እርሱን ለማምለክ መፈለጋችንና በምናመልከው ጊዜ ራሱን ለእኛ የመግለጥ ምክንያት ምንድን ነው?

- ሀ. አምልኮ ክርስቲያን መሆናችንን የሚያሳየው ብቸኛ መንገድ አለመሆኑን
 ለ. እግዚአብሔርን ለማምለክ የሚገባን አለመሆናችንን።
 ሐ. ሌሎችን ማገልገል እንደ አምልኮ አለመቆጠሩን።
 መ. አምልኮ ለእግዚአብሔር የምናቀርበው የአገልግሎታችን አሰራላጊ አንዱ ክፍል ነው።

3. አምልኮ የሚጀምረው

- ሀ. እግዚአብሔር ወደሰው ሲመጣ ነው።
 ለ. ሰው እግዚአብሔርን ሲጠጋ ነው።
 ሐ. ሌሎችን በማገልገል ነው።
 መ. ፍላጎታችንን ለእግዚአብሔር በመንገር ነው።

4. በጣም ግልፅ የሆነው እግዚአብሔር ራሱን የገለፀበት መንገድ የትኛው ነው?

- ሀ. ተፈጥሮ ሐ. ልጁ እየሱስ ክርስቶስ
 ለ. ነብያት መ. ተአምራቶች

5. አምልኮ በከፍተኛ ሁኔታ የሚገለፀው በምንድን ነው?

- ሀ. በውጭያዊው አገልግሎታችን።
 ለ. በዝማሬ ይገለፃል።
 ሐ. በውስጣዊ እና መንፈሳዊ ።
 መ. የሚቻለው ለመላዕክት ብቻ ነው።

6. እውነተኛ እምልኮን በተመሰከተ የትኛው ዘንግ ጥንክል አይደለም ?

ሀ. የተወሰነ ስርዐታዊ ክንውን ይከተላል።

ለ. የሰው ሁሉን ተናግሮ ምላሽ ነው።

ሐ. የሚያመልከውን ሰው ስሜት ያካትታል።

መ. ራስን ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር መስጠት ነው።

7. እግዚአብሔርን በመንፈስ ማምሰክ ማለት

ሀ. እምልኮ የምንፈፅመው ድርጊት ባይሆን የሚሰማን ስሜት ነው።

ለ. ፀሎት ብቸኛውና ጥሩ የእምልኮ መንገድ ነው።

ሐ. የእኛ መንፈስ ከእርሱ መንፈስ ጋር ሊገናኝ ይገባል።

መ. እምልኮን በእእምሮአችን ልንረዳው እንችልም።

8. የእግዚአብሔርን ስሞች መረዳት ለእምልኮአችን ጠቃሚ ነው። ምክንያቱም

ሀ. ስሞቹ ማንነቱንና የሰራውን ስላሟገልጡ እምልኮ እንደሚገባው ያመለክታሉ።

ለ. ስሙ ቅዱስ ከመሆኑ የተነሳ ሮሜክ ብሎ ለመናገር አይቻልም።

ሐ. ፍላጎታችን የሚሟላበት ብቸኛ መንገድ ነው።

9. አማኑኤል ማለት ምን ማለት ነው?

ሀ. ሕያው እግዚአብሔር።

ለ. ኃይሉ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው።

ሐ. ፈዋሹ ጌታ።

መ. እግዚአብሔር ያዘጋጃል።

10. የእግዚአብሔር እኛን የመዋጀቱን ዕቅዱን ጥሩ እድርን የሚገልፀው የጌታ ስም የትኛው ነው?

ሀ. አማካሪ (አዕናኝ)

ለ. የሰላም እስታ

ሐ. አማኑኤል

መ. አዳኝ

11. በጣም ጠቃሚ የሆነው የሰው ፍላጎትና ጌታም ለእኛ ምላሽ የሰጠው የትኛው ነው ?

ሀ. የምድራዊው ቁሳቁስ በረከት

ለ. ከክርስቲያኖች ጋር ያለን ሕብረት

ሐ. በሰራችን መርካት

መ. ከእርሱ ጋር የማይቋረጥ ሕብረት

12. በክርስቲያኖች ህይወት እምልኮ ያሰውን ቦታ በትክክል የሚገልፀው ሀረፍት ነገር የትኛው ነው ?

ሀ. የጉባዔ እምልኮ እንደ ግል እምልኮ ጠቃሚ ባይሆንም ከሌሎች ጋር በጋራ ማምለክ ስሚረዳት ክርስቲያኖች ግን ጥሩ ነው።

ለ. የጉባዔ እምልኮ ለክርስቲያኖች በጣም ጠቃሚ ነው። ምክንያቱም ውስጣዊ የሆነውን የክርስቲያኖችና የክርስቶስን ግንኙነት ሰዓሰም መግሰሜ ስለሆነና ሁሉም እማኞች በእምልኮ በሚገተፉበት ጊዜ እያንዳንዱ ከሌላው ጋር እንዲሁም ከክርስቶስ ጋር ይቀራረባል።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄዎች መልስ

14. ምክንያቱም ፈጣሪ ስለሆነ ለፍጥረቱ የሚያስፈልገውን ሁሉ ይሰጣል።

1. ቤተክርስቲያን /የክርስቶስ እካል/

15. መልስህን በዚህ ክፍል ከተሰጠው ምሳሌ ጋር አገናዝብ።

2. ከሁሉም ሕዝብ፣ ከነገድ፣ ከወገንም ከቋንቋም።

16. ልጄን በመስዋት

3. ከሚከተሉት የትኛውም ምክንያት ሊሆን ይችላል።

ስለሚወዱት፣ ፈጣሪያቸው ስለሆነ፣ ስለታደጋቸው፣ በምንም እይነት መንገድ ረሀብ ወይም ጥማት ስለማያንገላታቸው።

17. በፊቱ ሰመቅረብ የተገባን እንድንሆን በክርስቶስ ደም መንፃት እሰብን።

4 ሀ. እውነት

መ. ሐሰት

ለ. ሐሰት

ለ. እውነት

ሐ. እውነት

18. የእንተ መልስ። መጽሐፍ ቅዱስ ማረጋገጫ ይሰጣል (መዝ. 23:1፣ 136:25፣ ማቴ. 6:25,34) እኛም እሰት እሰት የእርሱን ስጦታ እንለማመዳለን።

5. (ቅደም ተከተሉ የትኛውም ሊሆን ይችላል።) እግዚአብሔር እንድናመልከው ይፈልጋል። ስዎች የተፈጠሩት ከእምልኮ ፍላጎት ጋር ነው። እግዚአብሔር በምናመልከው ጊዜ ራሱን ይገልጻልናል።

19. ያልተቋረጠ ሕብረትን የማግኘት ፍላጎታችን ሰእኛ ባዘጋጀው በዘላለም ቤታችን ውስጥ እናገኘዋለን።

11. የአንተ መልስ። ይህንን ትምህርት እየቀጠልክ ለትሄድ አምልኮ ለምን አሰራላሂ እንደሆነ ያንተን ዝርዝር በትምህርቱ ከተሰጠው ጋር እነፃፅር።

20. በክርስቶስ ሁላችንም ካህናት በለሆንን በቀጥታ በአምልኮ ወደ እግዚአብሔር መግባት አለን ።

7. (ከእነዚህ ውስጥ ማናቸውም ሲሆን ይችላል) በፍጥረት፣ በቃለ (በመጽሐፍ ቅዱስ)፣ በክርስቶስ፣ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በቤተክርስቲያን አማካኝነት።

21. የአንተ መልስ። ቤተክርስቲያን ጌታ አምልኮ እንደሚገባው የምታው ቅጥት እና ምላሽ የምትሰጥበት መንገድ ነው እላለሁ።

8. ለ

22. ሀ. እውነት	መ. እውነት	ሰ. እውነት
ለ. ሐሰት	ሠ. ሐሰት	
ሐ. ሐሰት	ረ. እውነት	

9 ሀ. እውነት	መ. እውነት
ለ. እውነት	ሠ. እውነት
ሐ. ሐሰት	

23. ቤተክርስቲያን ለጌታ ያላትን አገልግሎት እንድትፈፅም እያንዳንዱ ምእመን ራሱን ለእግዚአብሔር በመታዘዝ መበጠት ይኖርበታል። በግል የፀሎት ጊዜ መሰጠት እና በሕይወቱ ጌታን ማክበር ይገባዋል።

10. ራስን ለእግዚአብሔር መብሉ በመብሉ የመበጠት ፍላጎት

24. የአንተ መልስ። ምናልባት በቤተክርስቲያን ውስጥ የምናገለግልባቸው መንገዶች እንደ ማስተማር፣ ቤተክርስቲያንን ማዕዳት፣ ሕፃናትን መንከባከብ፣ በመዘምራት ቡድን ውስጥ ማገልገል፣ የመሳሰሉትን ዘርዝረህ ሊሆን ይችላል። ምናልባትም በሽተኞችን መጠየቅ በአባር ቤት ያሉትን መጎብኘት፣ አቅመ ደካሞችን መርዳት እና መከራ የሚቀበሉትን ማበረታታት ፈፅመህ ሊሆን ይችላል። እነዚህ የተጠቀሱት አገልግሎቶች ሁሉ ጌታን ለማክበር የሚውሉ አገልግሎቶች ናቸው እንጂ ለራሳችን ክብር የሚውሉ አይደሉም።

11. ለአንተ አባባል። እግዚአብሔር ወደ አማኞች በቀረበ ጊዜ አምልኮ ይኖራል፤ አማኙም ምላሽ ይሰጣል። ይህም የእግዚአብሔርና የሰው መንፈስ ሲገናኝ ነው ።

25. “የቤተክርስቲያን አገልግሎት ለእግዚአብሔር” የሚለውን ክፍል በመከለስ መልሰህን አረጋግጥ። በጉባኤ አምልኮ፣ በግል ራስን በመሰጠትና ሌሎችን በማገልገል ልናገለግል እንችላለን።

12. ሀ. እየሱስ
ለ. አማኑኤል /እግዚአብሔር ከእኛ ጋር/
ሐ. መሲህ
መ. የልዑል እግዚአብሔር ልጅ
ሠ. አዳኝ
ረ. የጌቶች ጌታ፣የነገሰታት ንጉሰ
ሸ. ድንቅ ኃያል አምላክ፣ መካር ፣የዘላለም አባት፣ የሰላም አለቃ

26-29. የአንተ መልስ። በዚህ ትምህርት ያገኘኸውን እውነት እንደምትለ ማመድ ተስፋ አደርጋለሁ። ፍጥረታቱ ሁሉ በአምልኮ ከእርሱ ጋር ህብረት እንድናደርግ በለተሰጠን በለዚህ ታላቅ እድል እግዚአብሔር ይመስገን።

13. ሀ. አፅናኝ፣ ረዳት
ለ. የፀደው (የምህረቱ) መንፈስ
ሐ. የሕይወት መንፈስ